

Handläggare: Ilona Tóth

Tertialrapport 2 Skärholmen stadsdelsnämnd

Förvaltningens förslag till beslut

Förvaltningen föreslår att nämnden beslutar följande:

1. Nämnden godkänner tertialrapport 2 för 2012 och överlämnar den till kommunstyrelsen.
2. Nämnden begär budgetjustering för avskrivningar och internränta om 1,1 mnkr.
3. Nämnden begär budgetjustering med 2 mnkr för skötselåtgärder i Sätterskogens naturreservat.
4. Nämnden ansöker om 0,4 mnkr att täcka kostnader för utbyggnad av snabb nätverksaccess i förskolorna
5. Nämnden ansöker om 2,2 mnkr att täcka kostnader för att motverka hemlöshet.
6. Omedelbar justering

Kerstin Sandström
Stadsdelsdirektör

Sammanfattning

Stadsdelsförvaltningen bedömer att i huvudsak uppnå kommunfullmäktiges tre inriktningsmål och prognostiserar ett underskott om 8,9 mnkr efter resultatöverföring. Underskottet beror delvis på ökade kostnader för äldreomsorg samt omstrukturering av lokaler. Förvaltningen fortsätter arbetet med tydlig ekonomi-, resultat och målstyrning samt fortsatt fokus på frågor runt en trygg och välskött stadsdel, minskad sjukfrånvaro och verksamhetsutveckling.

Bakgrund

Stadens nämnder ska enligt fullmäktiges regler för ekonomisk förvaltning redovisa ekonomiskt och verksamhetsmässigt utfall för året. Samtliga bokförda kostnader och intäkter ska ingå i bokslutet.

Ärendet

Rapporten ska ge en samlad bild av budgethållning, effektivitet och kvalitet i relation till beslutade mål. Under respektive mål anges måluppfyllelse och indikatorer visar uppnådda värden för året.

Ärendets beredning

Ärendet har utarbetats i samverkan med samtliga verksamhetsområden.

Sammanfattande analys

Stadsdelsförvaltningen bedömer att i huvudsak uppnå kommunfullmäktiges tre inriktningsmål och prognostiserar ett underskott om -8,9 mnkr efter resultatöverföring.

Förvaltningen uppnår i huvudsak inriktningsmålet - Stockholm ska vara en attraktiv, trygg, tillgänglig och växande stad för boende, företagande och besök. Det är endast två indikatorer som har en delvis måluppfyllelse, en indikator under verksamhetsmålet - Invånare i Stockholm ska vara eller bli självförsörjande och en under verksamhetsmålet - 1.3 Stockholms livsmiljö ska vara hållbar.

Andelen långtidsberoende av ekonomiskt bistånd har minskat sedan tertialrapport 1, men förvaltningen uppnår fortfarande inte årsmålet. Enheten för ekonomiskt bistånd har på flera sätt arbetat för att motverka att människor fastnar i bidragsberoende, bland annat genom samarbete med arbetsförmedlingen, Jobbtorget och ett EU-projekt. Antalet bidragshushåll i Skärholmen har de tre senaste månaderna minskat något. Även kostnaderna för boende på hotell och vandrarhem har minskat. Ytterligare sänkningar av boendekostnaderna beräknas ske genom stadsdelens sociala projekt i Sättra Gård. Under sommaren har 416 av stadsdelens ungdomar sommararbetat genom förvaltningen.

När det gäller Stockholms livsmiljö ska vara hållbar, klarar förvaltningen delvis årsmålet för andelen miljöbränslen i stadens miljöbilar, på grund av bristande tillgång på gas, vilket förvaltningen har påpekat för stadens ledning. Vi arbetar för en hållbar livsmiljö enligt vår nya miljöhandlingsplan och satsar mycket på trygghets- och trivsselfrågor. Särskild vikt läggs vid frågor som rör barn och ungdom. Vi satsar också på att medborgarna ska bli nöjda med kultur- och idrottsmöjligheterna genom att bland annat utveckla spontanidrottsplatser och parkmiljöer tillsammans med bostadsbolagen i stadsdelen. Åtgärder mot nedskräpningen i stadsdelen är också prioriterad.

Stadsdelsförvaltningen medverkar aktivt i Söderortsvisionen och arbetsgrupper med regionkärnan Kungens Kurva - Skärholmen samt träffar företagarföreningar för att utbyta information och diskutera gemensamma frågor. Förvaltningen är aktiv i stadsdelens plan- och utvecklingsfrågor. Beställningar av verksamhetslokaler görs både för stadsdelens och stadens behov. Förvaltningen har blivit beviljade medel från stadsledningskontoret för att tillsammans med Huddinge kommun gå vidare med rekommendationerna i en förstudie som visar att det finns intresse och utrymme för en yrkeshögskola inriktad på handel med internationell prägel och att det finns möjlighet att skapa goda samarbeten kring praktikplatser för en kortare arbetsmarknadsutbildning inriktad mot handel.

Stadsdelsförvaltningen når i huvudsak inriktningsmålet - Kvalitet och valfrihet ska utvecklas och förbättras. Vi når delvis årsmålen för två indikatorer under verksamhetsmålet - Förskolor och skolor i Stockholm ska ge barn vad de behöver för att lära och utvecklas och för fem årsmål under verksamhetsmålet - Stockholmskarna ska uppleva att de får god service och omsorg.

Andel föräldrar som svarat på förskoleenkäten i år har ökat, årsmålen för föräldrarnas nöjdhet med trygg och säker miljö samt utveckling och lärande når vi delvis. Arbetet med att öka andelen nöjda föräldrar fortsätter. Det nya "Språkprogrammet" implementeras under hösten. Förskolorna fortsätter med "Praktisk IT- och mediakompetens" (PIM). För att klara barnomsorgsgarantin har tre nya förskoleavdelningar öppnat i år. Barns rörelse och utevistelse har ökat i förskolan. Föräldrar erbjuds föräldrastöd i bland annat föräldraträffar, KOMET och "Alla Barn i Centrum" (ABC). Kulturarbetet har genomsyrat såväl förskola som fritid och samarbetet med bibliotek, Kulturskolan, Stadsteatern och föreningar fortsätter.

Inför "riskhelger" och lov har fältassistenter och fritiden samarbetat med polis och nattvandrare. Ungdomsfestivalen "127 sommarfestival" och lägerveckorna var mycket uppskattade och lyckade aktiviteter under sommaren. Fritidsenheten och öppna förskolan har fortsatt arbetet med att ta fram en tobakspolicy för barn, unga och föräldrar i verksamheterna. Andelen besökande ungdomar med funktionsnedsättning samt flickor har ökat. Ungdomsrådet UNG 127 har en ny styrelse och träffas regelbundet. I styrelsen ingår fem flickor och två pojkar.

Avdelningen för äldre och funktionshindrade har genomfört många insatser för att få budgeten i balans. Alla platser på Sättra vård- och omsorgsboende är nu i det närmaste fyllda. Vårdsnivåerna har höjts och är idag samstämmiga med stadens övriga vård- och omsorgsboenden. Enheterna har fortsatt arbeta med åtgärder för att öka brukarnas nöjdhet. Dels har arbetet pågått på enheterna med de boende men även med anhöriga och rådet för funktionshindersfrågor där det tydligt har påtalats vikten av att besvara brukarenkät. Detta för att få en rättvis bild av verksamhetens utvecklingsområden. Insatser för att öka brukar/kundnöjdheten har pågått på alla enheter. I det arbetet har arbetet med att öka brukarnas/kundernas delaktighet när den individuella genomförandeplanen tas fram och hur sedan insatserna dokumenteras varit särskilt viktigt. Avdelningen lyfter fram insatserna för att förbättra dokumentationen som ett gott exempel. Medarbetarna har fått individuell handledning i hur de ska dokumentera och det har gett goda resultat. På flertalet enheter har medarbetare deltagit i ett språkstödande projekt, Arbetsam, som utvecklat personalens färdigheter i svenska och i omvårdnadskunskap. Kultur och friskvårdsaktiviteter har erbjudits på alla enheter.

Förvaltningen har fortsatt fokus på tydliga förväntningar, länkandet i organisationen, målstyrning, ledarskap, medarbetarskap och förbättringsarbete på alla nivåer.

Förvaltningen uppnår delvis inriktningsmålet - Stadens verksamheter ska vara kostnadseffektiva, eftersom vi för närvarande inte kan redovisa ett balanserat resultat utan visar ett underskott om 8,9 mnkr i prognosen. Vi begär budgetjusteringar och tillägg med 5,7 mnkr, varav 1,1 mnkr för räntor och avskrivningar och 2,0 mnkr för Sättra naturreservat samt 2,6 mnkr för ytterligare driftkostnader varav 2,2 mnkr söks för projektmedel för att motverka hemlöshet genom ett nytt socialt boende och 0,4 mnkr för snabb nätverksaccess i förskolan. Med anledning av att stadsdelsförvaltningen uppvisar ett underskott har stadsdelens ledningsgrupp fattat beslut om att återhållsamhet gäller för alla. Alla verksamheter har och har haft i uppdrag att föreslå konkreta budgethållningsåtgärder för att få budgeten i balans.

Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål

KF:s INRIKTNINGSMÅL 1:

1. Stockholm ska vara en attraktiv, trygg, tillgänglig och växande stad för boende, företagande och besök

Förvaltningen uppnår i huvudsak inriktningsmålet. Två årsmål under verksamhetsmålen 1.2 Invånare i Stockholm ska vara eller bli självförsörjande och 1.3 Stockholms livsmiljö ska vara hållbar uppnås endast delvis.

Utfallet för årsmålet andelen vuxna som har ett långvarigt beroende av ekonomiskt bistånd, jämfört med samtliga vuxna invånare har förbättrats sedan tertial 1. Åtgärder för att nå årsmålet är att vi ska stödja personerna att bli självförsörjande i samarbete med jobbtorg, arbetsförmedling, landstinget och andra aktörer för att utreda och erbjuda insatser som leder till egen försörjning.

Årsmålet andelen miljöbränslen i stadens miljöbilar om 85 % når vi inte på grund av bristande tillgång till gas och långa köer vid gasstationerna. Förvaltningen ser en risk med att tillgången till gas inte kommer att förbättras under andra delen av året, vilket gör att årsmålet troligen inte kommer att kunna nås.

Upphandling sker i enlighet med fattade beslut i aktivitetsplanen avseende fritidsverksamhet och socialpsykiatri. Reviderad aktivitetsplan bifogas som bilaga.

Kostnaderna för ekonomiskt bistånd beräknas att överstiga budget. Kostnaderna för boende på hotell och vandrarhem ska minskas vilka också skett under de tre senaste månaderna. Ytterligare sänkningar av boendekostnaderna beräknas ske genom boende i stadsdelens sociala projekt på Sättra gård. Genom att erbjuda fler försörjningsstödstagare offentligt skyddat arbete har det ekonomiska biståndet minskat. Under sommaren erbjöd förvaltningen 471 ungdomar sommararbete i treveckors perioder, varav 416 ansökningar resulterade i påskrivet avtal.

Stadsdelsnämnden och förvaltningen verkar för att göra stadsdelsområdet tryggt och attraktivt för boende företagare och besökare. Stadsdelsförvaltningen samverkar med representanter för det lokala näringslivet, centrala förvaltningar, fastighetsägarföreningen i Skärholmen, företagarföreningar och Huddinge kommun där aktuella frågor som till exempel företagsutveckling och infrastrukturfrågor diskuteras. Medborgare som är intresserade av att starta eget får information på medborgarkontoret om olika möjligheter till rådgivning och vägledning. Förvaltningen har blivit beviljade medel från stadsledningskontoret för att tillsammans med Huddinge kommun gå vidare med rekommendationerna i en förstudie som visar att det finns intresse och utrymme för en yrkeshögskola inriktad på handel med internationell prägel och att det finns möjlighet att skapa goda samarbeten kring praktikplatser för en kortare arbetsmarknadsutbildning inriktad mot handel.

Förvaltningen arbetar efter den av nämnden godkända miljöhandlingsplanen. Vidare arbetar vi med att förbättra städningen i stadsdelens parker. För att ett snyggt och rent Skärholmen ska uppnås måste alla aktörer som stadsdelsförvaltningen,

trafikkontoret och kommunala och privata bostadsföretag tillsammans verka för detta. Sådana samarbeten finns och har intensifierats. Förvaltningen har till exempel tillsammans med Skärholmens fastighetsägare och trafikkontoret startat ett projekt som kallas Walk 127. Ungdomar från föreningen "Lika till lika" har anlitats för att göra tillsynsvandringar i Vårberg och Skärholmen. En vattenlek har anlagts och invigdes i augusti på Skärholmsterrassen. Byggnationen av vattenleken är ett samarbete med Stockholmshem. Förvaltningen satsar särskilt på trygghetsfrågorna. Inom stadsdelsförvaltningen finns en arbetsgrupp som arbetar med att utveckla det trygghetsskapande arbetet, till exempel har riktade trygghetsvandringar införts. Det lokala brottsförebyggande rådet verkar för en trygg och trivsamt stadsdel där brottsligheten minskar och tryggheten ökar. Särskild vikt läggs vid frågor som rör barn och ungdom. Förstagångsbrott uppmärksammas genom att den unge och vårdnadshavare kallas till samtal med socialtjänst och polis så snart anmälan inkommit. Samarbetet med polisen i utredningscentrum för unga lagöverträdare är nu en etablerad del av socialtjänstens verksamhet. Anmälningar som rör ungdomar misstänkta för brott handläggs skyndsamt och i nära samverkan med polisen. Socialtjänsten startade i februari projektet sociala insatsgrupper, där målgruppen är ungdomar som riskerar att utveckla eller har utvecklat en kriminell livsstil.

Förvaltningen fortsätter att bygga fler spontanidrottsplatser. Dessa är ett led i att öka hälsan i Skärholmen. Projektering och planering inför byggandet av en puckelbollplan som ska ligga i Västerholmsstråket intill Vårbergs IP har påbörjats. Kulan är stadens webb- och mötesplats för samarbete mellan kultur-, utbildnings- och stadsdelsförvaltningarna. Här finns ett samlat kulturutbud, upplevelser och resurser för barns och ungas skapande där Skärholmen är representerad. I de öppna parkerna i förvaltningens fyra områden kan medborgare i alla åldrar mötas och umgås. Förvaltningen har under sommaren anordnat många fritidsaktiviteter för ungdomar där även ungdomar med funktionsnedsättning deltog. En av dessa satsningar var "127 sommarfestival". Avdelningen för äldre och funktionshindrade har samarbetat med brukarna och personalen för att stimulera nya initiativ till aktiviteter för att öka hälsan och välbefinnandet.

Stadsdelsförvaltningen arbetar för att öka medborgarinflytandet och delaktigheten i Skärholmen. Ungdomar som vill påverka kan bli medlemmar i föreningen Ung 127. Under året har "det mobila medborgarkontoret" införts. Samhällsväglarna har informerat om olika sätt att lämna klagomål, beröm och idéer som gäller stadsdelens och stadens verksamheter. Förvaltningen har upprättat en gemensam lista över finsktalande kontaktpersoner i alla verksamheter. Listan kommer årligen att revideras och spridas till växel, reception, medborgarkontor och Kontaktcenter Stockholm.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:
1.1 Företag ska välja etableringar i Stockholm framför andra städer i norra Europa

Uppfylls helt

Vi arbetar för att Skärholmen ska vara en attraktiv och trygg plats för dem som arbetar och bor här och för de som besöker stadsdelen.

Förvaltningen samverkar med företagare, bostadsbolag och andra aktörer i syfte att skapa gynnsamma förutsättningar för näringsliv och företagsamhet. Samarbetet mellan Kungens Kurva och Skärholmen fortgår.

Förvaltningen har beviljats 200 000 kronor från stadsledningskontoret för att tillsammans med Huddinge kommun gå vidare med rekommendationerna från en förstudie. Den visar att det finns intresse och utrymme för en yrkeshögskola inriktad på handel med internationell prägel och att det finns möjlighet att skapa goda samarbeten kring praktikplatser för en kortare arbetsmarknadsutbildning inriktad mot handel.

Medborgare som är intresserade av att starta eget får information om rådgivning och vägledning av medborgarkontoret.

Upphandling kommer att ske enligt fattade beslut i aktivitetsplanen avseende fritidsverksamhet och socialpsykiatri. Reviderad aktivitetsplan bifogas som bilaga.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Andel upphandlad verksamhet i konkurrens (alla nämnder)			25 %	35 %	2012

Uppfylls helt

Kommentar: Vi räknar med att uppnå målet om 25 % under året. Upphandling sker enligt fattade beslut i aktivitetsplanen.

NÄMNDMÅL:
Stadsdelsnämnden arbetar för att ge goda förutsättningar för näringslivet och för en utveckling av infrastrukturen

Uppfylls helt

Stadsdelsförvaltningen medverkar aktivt i Söderortsvisionen och arbetsgrupper med regionkärnan Kungens Kurva- Skärholmen samt träffar företagarföreningar för att utbyta information och diskutera gemensamma frågor. Förvaltningen är aktiv i stadsdelens plan- och utvecklingsfrågor.

Stadsdelsförvaltningen har tillsammans med Huddinge kommun genomfört en förstudie som gäller en högskoleutbildning och arbetsmarknadsutbildning mot handel. Förvaltningen har blivit beviljade 200 000 kronor från stadsledningskontoret för att tillsammans med Huddinge kommun gå vidare med rekommendationerna i förstudien. Den visar att det finns intresse och utrymme för en

yrkeshögskola inriktad på handel med internationell prägel och att det finns möjlighet att skapa goda samarbeten kring praktikplatser för en kortare arbetsmarknadsutbildning inriktad mot handel. Projektet heter KKS-academy. Medborgare som är intresserade av att starta eget får information på medborgarkontoret om olika möjligheter till rådgivning och vägledning. En rådgivare från ALMI/IFS har varit tillgänglig på medborgarkontoret en dag per vecka. ALMI Företagspartner AB ägs av staten. ALMI verksamhet omfattar lån, riskkapital och rådgivning i företagandets alla faser. IFS är ett dotterföretag med rådgivare som vänder sig till entreprenörer med utländsk bakgrund som är på väg att starta eller redan driver ett företag.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
----------------------	------------	-----------	-----------

Medborgarkontoret ska ge information och vägledning till personer som är intresserade av att etablera och driva företag.	2012-01-02	2012-12-31	
--	------------	------------	--

Kommentar: Aktiviteten pågår, medborgare som varit intresserade av att starta eget har under perioden fått vägledning på medborgarkontoret. Samhällsvägledarna har visat den information i ämnet som finns på www.stockholm.se, visat var blanketter finns och hur man fyller i dem på nätet, var man hittar information om upphandlingar samt hur man betalar avgifter via nätet. En starta-egetkonsult från Almi/IFS har funnits i lokalen en dag i veckan. Konsulten kommer eventuellt att återkomma när ombyggnaden av medborgarkontorslokalen är klar.

Stadsdelsförvaltningen är aktiv i olika forum för att utveckla näringslivet och infrastrukturen i närområdet och bidrar till att stadsdelen är attraktiv för företag och boende	2011-01-01	2014-12-31	
---	------------	------------	--

Kommentar: Stadsdelsförvaltningen är aktiv i olika forum för att utveckla näringslivet och infrastrukturen till exempel när det gäller utvecklingen av Kungens kurva/Skärholmen och arbetet kring Söderortsvisionen. Stadsdelsförvaltningen har tillsammans med Huddinge kommun genomfört en förstudie som gäller en högskoleutbildning och arbetsmarknadsutbildning mot handel. Förvaltningen har blivit beviljade 200 000 kronor från stadsledningskontoret för att tillsammans med Huddinge kommun gå vidare med rekommendationerna i förstudien.

NÄMNDMAL:

Stadsdelsnämnden arbetar för nämndens fastställda skrivelse om markanvisningar och byggnationer i Skärholmens stadsdel samt verkar för att olika upplåtelseformer finns tillgängliga för människor i livets alla skeden och möjlighet till bostadskarriär.

Uppfylls helt

Skärholmens stadsdelsnämnd bevakar att hänsyn tas till tillgänglighet och mångfald i plan- och bebyggelsefrågor där stadsdelsnämnden har möjlighet att

påverka. Förvaltningen har kontakt med exploateringskontoret, stadsbyggnadskontoret samt olika byggherrar. Beställningar av verksamhetslokaler görs både för stadsdelen och stadens behov. Förvaltningen har tillsammans med SISAB projekterat för fyra nya förskolor varav två, Stångholmsbacken och Vårholmsbackarna, har börjat byggas. Dessa förskolor är under byggtiden flyttade till Vårbergs sjukhem.

Bostadsprojekt i stadsdelen som har vunnit laga kraft genomförs inte då det är svårt att få ekonomi i projekten och för byggherrarna att få lån. Det är viktigt att bostadsbyggandet kommer igång och att de stora planerade projekten genomförs. Det är också viktigt med blandade bostadsformer. Skärholmen har i huvudsak hyresrätter vilket gör att fler bostadsrätter behöver byggas i området.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Stadsdelsnämnden ska delta aktivt i arbetet med utvecklingen av Skärholmen/Kungens kurva och Söderortsvisionen	2008-01-01	2014-12-31	

Kommentar: Stadsdelsförvaltningen deltar aktivt i samverkansgrupper med representanter från Huddinge kommun, Stockholm Business Region, centrala förvaltningar samt fastighetsägare och företagare kring utvecklingen av Skärholmen/Kungens kurva. I september kommer tunneltavlor att sättas upp mellan Skärholmen och Kungens Kurva för att öka trivselen och tryggheten i området. Projektet är ett samarbete mellan Huddinge kommun och Skärholmens stadsdelsförvaltning. Bilderna är tagna av elever på Vårbyskolan och Lillholmsskolan. I maj startades Boendedialogen i Vårberg och i september genomförs återkopplingen av Boendedialogen i Skärholmen.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

1.2 Invånare i Stockholm ska vara eller bli självförsörjande

Uppfylls delvis

Vi uppfyller delvis målen när det gäller andelen vuxna som har ett långvarigt beroende av ekonomiskt bistånd jämfört med samtliga vuxna invånare. I Skärholmen behöver många hushåll stöd under en längre period.

Kostnaderna för ekonomiskt bistånd under perioden januari-augusti var 55,0 mkr, vilket är 1 mkr mer än budgeterat för perioden. Arbetsmarknadsåtgärder visar ett budgetöverskott. Normen för 2012 höjdes vid årsskiftet. Fördelningsnycklarna har justerats vilket medfört ytterligare tillskott till budgeten.

Under perioden januari-juni 2012 sökte 424 nya hushåll ekonomiskt bistånd. Under samma period avslutades 415 hushåll. Avslutsorsak för 127 hushåll var arbete och/eller studier. Antalet bidragshushåll har minskat något och var i juni 854 vilket är 22 hushåll färre än i juni 2011. Det genomsnittliga bidraget per hushåll och månad var 8 056 kr.

Cirka fem procent av befolkningen i Skärholmen är helt eller delvis beroende av ekonomiskt bistånd. Arbetslöshet är den största orsaken till människors behov av ekonomiskt bistånd. 6,8 % av befolkningen i Skärholmen i åldern 25-64

år och 3,8 % i åldern 16-24 år är arbetslösa. 31 % av samtliga är långtidsarbetslösa. 61 % av de arbetslösa är födda utanför Europa.

Introduktionsersättningen för flyktingar upphörde sista april 2012. De två hushåll som då inte var självförsörjande övergick till att söka försörjningsstöd.

Avdelningen ska sänka sina kostnader genom att minska utgifter för boende på hotell och vandrarhem, erbjuda fler sökande arbete i offentligt skyddat arbete samt minska på inköp av externa arbetsträningsplatser. Detta beräknas minska kostnaderna med 800 tkr. Arbetsträning och arbetsprövning kan erbjudas genom EU-projekt som stadsdelen medfinansierar och genom stadsdelens egna arbetssökarverksamheter. En inventering av alla sökandes behov av insatser har gjorts i syfte att erbjuda lämplig aktivitet.

Enheten för ekonomiskt bistånd utreder möjligheterna för personer, som saknar eller har låg sjukpenninggrundande inkomst, att efter tidsbegränsad sjukersättning få "sjukpenning i särskilda fall" och "boendetillägg". Förutsättningen för att få del av ersättningen, som infördes vid årsskiftet 2012 är att den utförsäkrade har varit fortsatt sjukskriven.

I stadens budget 2012 beslutades att stadsdelsförvaltningarna och Jobbtorgen i samverkan ska utveckla arbetsmarknadsinsatser och även tillsammans ta fram ett utrednings- och bedömningsinstrument. Jobbtorg Skärholmen och därtill knutna stadsdelars enheter för ekonomiskt bistånd deltar i en testfas under maj-september. Förvaltningen erbjuder flera platser inom olika verksamheter för aspiranter från Jobbtorg Stockholm, som utnyttjat ett fåtal av platserna.

Under sommaren erbjöd förvaltningen 471 ungdomar sommararbete i tre-veckorsperioder. Förvaltningen fick in 712 ansökningar, 416 ansökningar resulterade i påskrivet avtal. 54 ungdomar tackade nej till erbjudet sommararbete och en ungdom avbröt sin anställning.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Antal ungdomar som fått sommarjobb i stadens regi (alla nämnder/bolag)			400 st	öka	2012
 Uppfylls helt					

Kommentar: Totalt inkom 712 ansökningar från ungdomar om sommarjobb. Förvaltningen erbjöd 471 ungdomar sommararbete i tre-veckorsperioder varav 416 ansökningar resulterade i påskrivet avtal. 54 ungdomar tackade nej till erbjudet sommararbete. En ungdom avbröt sin anställning. Av de ansökningar som inkommit är fördelningen lika mellan pojkar och flickor.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Andel barn som lever i familjer som är beroende av ekonomiskt bistånd	9,2 %	9,2 %	9,8 %	4,5 %	Tertial 2 2012
Kommentar: Utfallet har förbättrats sedan tertial 1. Vi ska vi fortsätta att i samarbete med föräldrarna, jobbtorg, arbetsförmedling och andra aktörer stödja föräldrarna att bli självförsörjande.					
Andel barn som växer upp i familjer med ensamstående föräldrar som är beroende av ekonomiskt bistånd	4,4 %	4,4 %	4,7 %	2,4 %	Tertial 2 2012
Kommentar: Periodens utfall har förbättrats något sedan tertial 1. Vi ska i samarbete med jobbtorg, arbetsförmedling och andra aktörer stödja föräldern att bli självförsörjande.					
Andel personer beroende av ekonomiskt bistånd i förhållande till befolkningen	5,12 %	5,12 %	5,4 %	2,4 %	Tertial 2 2012
Kommentar: Utfallet har förbättrats sedan tertial 1 och tillsammans med personerna samarbetar vi med jobbtorg, arbetsförmedling och andra aktörer för att hitta vägar till egen försörjning.					
Andel ungdomar 18-24 år som är beroende av ekonomiskt bistånd i förhållande till samtliga 18-24 åringar i befolkningen	2,9 %	2,9 %	3 %	2,0 %	Tertial 2 2012
Kommentar: Utfallet har förbättrats sedan tertial 1. Vi ska tillsammans med ungdomen och i samarbete med jobbtorg, arbetsförmedling och andra aktörer hitta vägar till egen försörjning genom arbete eller studier. Ungdomar är en prioriterad grupp.					

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Andel vuxna som har ett långvarigt beroende av ekonomiskt bistånd jämfört med samtliga vuxna invånare	3,18 %	3,18 %	3 %	1,4 %	Tertial 2 2012

Kommentar: Utfallet har förbättrats sedan tertial 1. Åtgärder för att nå årsmålet: Vi ska stödja personerna att bli självförsörjande i samarbete med jobbtorg, arbetsförmedling, landstinget och andra aktörer för att utreda och erbjuda insatser som leder till egen försörjning.

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 I dialog med Jobbtorg Stockholm ta fram och tillhandahålla praktikplatser som passar stadens aspiranter	2012-01-01	2012-12-31	
Kommentar: Socialtjänsten har svårt att erbjuda praktikplatser på grund av arbetets karaktär. De enheter som kan ta emot praktikanter gör det. I dialog med Jobbtorg Stockholm tillhandahåller förskolor och fritidsenheten kontinuerligt praktikplatser som passar stadens aspiranter. Fritidsenheten hjälper även till med att nå unga som står utanför arbetsmarknad och studier. Ungdomsrådet genomförde under våren en jobbdag för unga då även arbetsförmedlingen deltog.			
 Införa öppen mottagning för budget- och skuldrådgivning, öppen varje vecka	2012-01-01	2012-12-31	
Kommentar: Öppen rådgivning kom igång under mars, där sökande har erbjudits 45 minuters rådgivning per tillfälle. Information om öppen mottagning finns på stadsdelens hemsida. Bokning har skett genom receptionen. Rådgivningen har omfattat 57 nybesök. Under april-juni avslutades 25 ärenden: 13 sökte skuldsanering, en gällde yttrande till tingsrätt angående överklagan från borgenär, sex var genomgång av betalningsplaner, fyra genomgång av avslagsbeslut samt planering av ekonomin, elva gällde skuldrådgivning. 23 personer står just nu i kö för budget- och skuldrådgivning. Kvalitetsundersökning: 35 enkäter skickades ut varav sex besvarades. De som svarade gav verksamheten mycket bra betyg. Skuldrådgivaren har samverkat med boendestödet på vuxengruppen, socialpsykiatri, KBT-terapeuterna, försörjningsstödsenheten, barngrupperna och hyresrådgivarna. Under hösten 2012 kommer samarbetet mellan budget- och skuldrådgivare och hyresrådgivare att intensifieras för att förebygga hyresskulder och vräkningar. En större öppenhet och tillgänglighet planeras så att klienter/brukare ska kunna träffa budget- och skuldrådgivare under hösten.			
 Medverka i arbetsmarknadsnämndens uppdrag om att i samverkan med stadsdelsnämnder och socialnämnden utvärdera de arbetsmarknadsinsatser som tillhandahålls samt utveckla arbetsmarknadsinsatser för de aspiranter som står långt från arbetsmarknaden	2012-01-01	2012-12-31	
Kommentar: Arbetsgruppen för stadsdelarnas arbetsmarknadsinsatser jobbar med att sammanställa vilka insatser som finns, hur dessa följs upp, vilka målgrupperna är samt om det finns behov av ytterligare insatser.			

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Medverka i arbetsmarknadsnämndens uppdrag om samverkan med stadsdelsnämnderna och socialnämnden, utveckla arbetsmarknadsinsatser och ett gemensamt sätt att bedöma vilka som kan anses stå till arbetsmarknadens förfogande	2012-01-01	2012-12-31	

Kommentar: Enheten för ekonomiskt bistånd medverkar i arbetsgrupper och på möten. Enheten testar under maj-september i samverkan med Jobbtorg Skärholmen det utrednings- och bedömningsinstrument som arbetats fram i arbetsgrupper. Enheten abonnerar på två platser i ett EU-projekt för långtidsarbetslösa personer som stått utanför arbetsmarknaden en längre tid trots tidigare stödåtgärder.

 Kommunstyrelsen har i uppdrag att i samarbete med stadsdelsnämnderna, arbetsmarknadsnämnden och socialnämnden ta fram förslag på "en väg in" för personer som söker ekonomiskt bistånd	2012-01-01	2012-12-31	
--	------------	------------	--

Kommentar: Syftet är att den som söker ekonomiskt bistånd snabbt ska kunna få rätt stöd utifrån individens behov av stöd för att bli ekonomiskt oberoende. Arbetet pågår.

NÄMNDMÅL:

Stadsdelsnämnden möjliggör för individen att ta tillvara sina egna resurser och så långt som möjligt bli oberoende av försörjningsstöd.

 Uppfylls helt

Antal bidragshushåll har minskat under de senaste månaderna. Vi bemöter alla på ett respektfullt sätt. Vid första kontakten görs en noggrann utredning av klientens resurser, möjligheter och behov av stöd och om ärendet tillhör socialtjänstens område. Utifrån utredningen görs en arbetsplan tillsammans med klienten. Beroende på den sökandes behov och förmåga sätts delmål och mål och dessa följs upp kontinuerligt. Vid sjukskrivningar kan förtroendeläkare anlitas. Målet är att den sökande ska bli självförsörjande. Enhetens socialsekreterare är utbildade i att föra motiverande samtal (MI) som är en metod hur man hjälper människor att bli "villiga, kunniga och redo" att genomföra förändringar. De sökande själva måste vilja ha insatser från andra enheter såsom socialpsykiatrin, vuxnenheten och funktionsnedsatta. Behovet ska ofta vara styrkt med läkarintyg och diagnoser. Landstingets resurser räcker inte alltid till. Resursenhetens tre KBT-terapeuter har träffat långtidsberoende bidragstagare för kartläggning och samtal. Kontakten har lett till ökad kunskap om klientens problematik som ofta handlat om ångest, depression och fobier. Terapeuterna har stöttat klienterna i att ta/få kontakt med landstinget. Jobbtorgets insatser erbjuds sökande

som är arbetslösa och hör till Jobbtorgets målgrupper. Övriga sökande erbjuds att delta i aktiviteter som ökar deras möjligheter att bli självförsörjande.

I ett av EU-projekten har 35 personer ökat sin aktivitetsgrad från 0 till 35,6 % på mindre än ett halvår efter igenomsnitt 11 års arbetslöshet.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
----------------------	------------	-----------	-----------

 Stadsdelsförvaltningen ska besöka alla Skärholmshushåll som har andra-hands- eller inneboendekontrakt och har ekonomiskt bistånd. Årlig rapport om hembesöken och utfallet.	2008-01-01	2012-12-31	
---	------------	------------	--

Kommentar: Mottagningsgruppen och enheten för ekonomiskt bistånd gör hembesök hos de som har andrahands- eller inneboendekontrakt och söker ekonomiskt bistånd. Detta för att fastställa boendet och stödja individer till egen försörjning. Mottagningsgruppen har genomfört 201 hembesök för att fastställa att de som söker försörjningsstöd bor i stadsdelen samt i ärenden som handläggs av hyresrådgivningen. Årsrapport lämnas i verksamhetsberättelse 2012.

 Stadsdelsförvaltningen ska göra en individuell planering tillsammans med individen som visar den snabbaste vägen till egen försörjning	2008-01-01	2012-12-31	
--	------------	------------	--

Kommentar: Mottagningsgruppen gör en noggrann kontroll för att säkerställa att bara de personer som verkligen behöver försörjningsstöd bokas in till enheten för ekonomiskt bistånd. Detta för att i det längsta stötta människor till att klara sin egen försörjning och inte hamna i bidragsberoende. I mottagningsgruppen är det av största vikt att se om det finns andra ersättningar som den sökande har rätt att ta del av samt hitta lösningar på boende och försörjning. Tillsammans med varje individ görs en planering/arbetsplan där målet är egen försörjning. Jobbtorget jobbplaner, som upprättas mellan coach och aspirant, kommuniceras med socialtjänsten. Samverkan sker med arbetsförmedlingen. Uppföljningssamtal görs med individen för att nå målet.

 Stadsdelsnämnden ger tillsammans med olika aktörer stöd och insatser för att stärka personer till att klara sin egen försörjning	2008-01-01	2013-12-31	
--	------------	------------	--

Kommentar: Trepartsamtal, nätverksmöten och rehabiliteringsmöten med olika myndigheter och samverkanspartners sker i de enskilda ärendena. Enheten har regelbundna samverkansmöten med andra enheter inom socialtjänsten, andra stadsdelsförvaltningar, vårdcentraler, Jobbtorg och Arbetsförmedling. Anslaget till arbetsmarknadsinsatser används till insatser för de sökande som inte hör till Jobbtorget målgrupper. Arbetsträning erbjuds sökande i de två verksamheter som bedrivs i stadsdelens regi. Stöd i form av samtal hos KBT-gruppen på resursenheten har erbjudits. Socialtjänsten är medfinansierad till EU-projektet UMA (Utveckling Mot Arbete) och X-plore. Socialpsykiatriens öppna verksamhet Portis och Blå Vägens Frivilligcentral i Sättra är kostnadsfria och kan erbjudas.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:
1.3 Stockholms livsmiljö ska vara hållbar

Uppfylls delvis

Stadsdelsförvaltningen förväntas delvis uppnå målet. Vi uppskattar att målet om 85 % miljöbränsle i miljöbilarna enbart delvis kommer att nås under året beroende på bristande tillgång på gas, vilket förvaltningen har påpekat för stadens ledning. Etanolbilarna tankas med 98 % etanol.

Förvaltningen har enbart miljöbilar och samtliga bilar kommer att använda odubbade däck kommande vinter. Förvaltningen har köpt en elbil och beställt ytterligare en elbil som levereras under hösten. Verksamheterna arbetar särskilt med att öka andelen ekologiska livsmedel och att säkerställa konteringen. Förvaltningen arbetar efter den framtagna miljöhandlingsplanen.

Förskole- och fritidsenheterna har arbetat för att barn och ungdomar ska utveckla ett sunt miljötankande och återanvända material även i framtiden.

Personalen har strävat efter att vara goda förebilder i miljötankande för barn, ungdomar och föräldrar.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
------------------	------------------	---------------	--------	-------------	--------

 Andel dubbdäck			8 %	tas fram av nämnden/styrelsen	2012
 Uppfylls helt					

Kommentar: I förvaltningen har det funnits en bil med dubbdäck. Inför årets vinter kommer alla bilar att ha odubbade vinterdäck.

 Andel elbilar			8 %	5 %	2012
 Uppfylls helt					

Kommentar: Avdelningen samhällsservice har köpt in en elbil. Hemtjänsten kommer före årets slut att ha en elbil i verksamheten. Kontakter med miljöförvaltningen har tagits och parkeringsplats för laddning av bilen är beställd. De bilar som finns inom avdelningen socialtjänst används för besök ute i landet. Det finns i dagsläget inte elbilar som klarar att möta den verksamhetens behov.

 Andel miljöbilar i stadens bilflotta	100 %	100 %	100 %	100 %	Aug 2012
--	-------	-------	-------	-------	----------

Kommentar: Förvaltningen har enbart miljöbilar.

 Andel miljöbränslen i stadens miljöbilar	77,14 %	77 %	85 %	tas fram av nämnden/ styrelsen	Halvår 1 2012
--	---------	------	------	--------------------------------	---------------

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
------------------	------------------	---------------	--------	-------------	--------

Kommentar: Förvaltningen tankar 98 % etanol i förvaltningens etanolbilar. Anledningen till att förvaltningen inte når målet om 85 % miljöbränsle är den bristande tillgången till gas och långa köer vid gasstationerna vilket gör att förarna tvingas tanka bensin i gasbilarna. Förvaltningen ser en risk med att tillgången till gas inte kommer att förbättras under andra delen av året, vilket gör att årsmålet troligen inte kommer att kunna nås.

Andel relevanta upphandlingar av varor och tjänster där krav ställts på att miljö- och hälsofarliga ämnen inte ingår			100 %	80 %	2012
 Uppfylls helt					

Kommentar: Vid inköp av varor är förvaltningen beroende av de leverantörer som staden gemensamt upphandlat och slutit avtal med. Skärholmens stadsdelsförvaltning följer alltid stadens ställda miljökrav.

Elanvändning per kvadratmeter		58 kwh/kvm	35 kWh	2012
 Uppfylls helt				

Kommentar: Förvaltningen beräknar att elförbrukningen per kvadratmeter blir jämförbar med förra årets, 58 kwh/kvm. Förbrukningen för perioden januari-juli 2012 ligger på 34 kwh/kvm.

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Ta fram och besluta om miljöhandlingsplan utifrån Stockholms miljöprogram 2012-2015	2012-01-01	2012-12-31	

Kommentar: En miljöhandlingsplan är framtagen och antagen av stadsdelsnämnden i samband med tertialrapport 1.

NÄMNDMAL:

Alla enheter och verksamheter bidrar till en hållbar livsmiljö och arbetar utifrån förvaltningens miljöhandlingsplan

 Uppfylls delvis

Förvaltningen når inte upp till målet om 85 % miljöbränsle i miljöbilarna då tillgången på gas inte är tillräcklig. Etanolbilarna tankas med 98 % etanol.

Samtliga verksamheter arbetar för en hållbar livsmiljö. Vi återvinner papper och källsorterar. Andelen ekologiska livsmedel fortsätter att öka. Förvaltningen

samarbetar med trafikkontoret gällande hantering av organiskt avfall. Flera förskolor bidrar till biogas genom att sortera överbliven mat. På en del förskolor finns dock inte förutsättningar för detta, då utrymmen för sopsortering saknas.

Barnen i förskolan har varit delaktiga i att sortera papper, glas, metall med mera. Enheterna har arbetat för att barnen ska utveckla ett sunt miljötankande och återanvänder material. Personalen har strävat efter att vara goda förebilder i miljötankande för barn och föräldrar.

Förvaltningens parkgrupp arbetar ständigt med att sortera och ta omhand miljöfarligt avfall som dumpas i stadsdelens grönområden. Parkgruppen gör flis av de träd som tas ned, istället för att borttransportera flisen används den för omvandling till energi.

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Prognos hel- år	Årsmål	Period
----------------------	------------------	--------------------	--------	--------

Andel etanol i förvaltningens etanolbilar			85 %	2012
	Uppfylls helt			

Kommentar: Andelen etanol i förvaltningens etanolbilar är vid halvåret 98 %.

Andel inköpta ekologiska livsmedel i staden i kronor av totala värdet av inköpta livsmedel	21 %	21 %	16 %	Tertial 2 2012
				

Kommentar: Andelen inköpta ekologiska livsmedel har ökat under perioden och årsmålet förväntas uppnås.

Andel gas i förvaltningens gasbilar			85 %	2012
	Uppfylls inte			

Kommentar: Andelen gas i förvaltningens gasbilar är vid halvåret 62 %. Anledningen till att förvaltningen inte når målet är den bristande tillgången på gas och långa köer vid gasstationerna vilket gör att förarna tvingas tanka bensin i gasbilarna. Förvaltningen ser en risk med att tillgången på gas inte kommer att förbättras under andra delen av året, vilket gör att årsmålet troligen inte kommer att kunna nås.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
----------------------	------------	-----------	-----------

 Stadsdelsförvaltningen informerar medborgarna om en hållbar livsmiljö	2008-01-01	2014-12-31	
---	------------	------------	--

Kommentar: Samhällsvägledarna på medborgarkontoret ger information. Verksamheterna informerar brukare och medborgare när tillfälle ges.

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Prognos hel- år	Årsmål	Period
 Stadsdelsförvaltningen säkerställer bokföringen av ekologiska livsmedel		2010-09-17	2012-12-31	
Kommentar: Alla enheter har fått information om hur bokföringen av ekologiska livsmedel ska skötas och enhetscheferna har fått uppdrag att säkerställa att rutinerna för bokföringen följs. De upphandlade företagen har ombetts särredovisa fakturorna av ekologiska livsmedel för en säkrare bokföring.				
 Undersöka möjligheten att ersätta befintliga tjänstebilar med elbilar då avtalen går ut		2012-01-01	2014-12-31	
Kommentar: Samhällsservice har köpt in en elbil. Hemtjänsten kommer att skaffa en elbil under året. Parkeringsplats med möjlighet till laddning är beställd och kontakt med miljöförvaltningen är tagen. De bilar som finns inom avdelningen socialtjänst används för besök ute i landet. Det finns i dagsläget inte elbilar som klarar att möta den verksamhetens behov.				
 Vid upphandling av varor och tjänster ska miljökrav ställas		2012-01-01	2014-12-31	
Kommentar: Vid upphandling ställs miljökrav på varor och tjänster av ansvariga upphandlare.				
KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET: 1.6 Stockholmarna ska vara nöjda med kultur- och idrottsmöjligheterna i Stockholm				
 Uppfylls helt				
Förvaltningen samarbetar med andra verksamma i stadsdelen när det gäller kultur- och idrottsfrågor, bland annat med idrottsförvaltningen, Stadsteatern, de kommunala bostadsbolagen och stadsdelens kulturgårdar. Skärholmsdagen instiftades under 2011 och kommer att vara ett årligen återkommande event. Förvaltningen fortsätter att bygga fler spontanidrottsplatser. Dessa är ett led i att öka hälsan i Skärholmen. Skärholmens stadsdelsförvaltning är representerad på webbplatsen Kulan som är ett samarbete mellan kultur-, utbildnings- och stadsdelsförvaltningar. Avdelningen för äldre och funktionshindrade har samarbetat med brukarna och personalen för att stimulera nya initiativ till aktiviteter för att öka hälsan och välbefinnandet.				
KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse	

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Utbildningsnämnden ska i dialog med stadsdelsnämnderna, kulturnämnden och det fria kulturlivet utveckla Kulan för att ge fler barn och unga i skola och förskola möjlighet till kulturupplevelser	2012-01-01	2012-12-31	

Kommentar: Syftet med webbplatsen Kulan är att skapa en mötesplats för förskola och kulturliv. Här finns ett samlat kulturutbud, upplevelser och resurser för skapande riktat till förskolor och skolor. Stadsdelens kontaktperson har kontinuerligt möten med övriga stadsdelar och representanter för Kulan. All personal har möjlighet att ta del av Kulans utbud.

NÄMNDMÅL:

Skärholmen utvecklas som kultur- och fritidsstadsdel

 Uppfylls helt

Förvaltningen satsar på att utveckla en hälsoprofil i Skärholmen där spontanidrottsplatserna utgör en viktig del. Sättrastrandsbadet har tillgänglighetsanpassats. En upprustning av Skärholmsterrassen har genomförts tillsammans med Stockholms hem. Bland annat har en vattenlek anlagts. En upprustning av Ekholmsparken är också genomförd. Vattenleken och Ekholmsparken invigdes på Parkernas dag den 25 augusti. Projektering och planering inför byggandet av Puckelbollplanen som ska ligga i Västerholmsstråket har påbörjats. Den 8 september genomförs för andra året Skärholmsdagen tillsammans med föreningslivet och andra aktörer i stadsdelen. Stadens plan "Kultur i ögonhöjd, kultur för, med och av barn och ungdomar" genomsyrar verksamheter för barn och unga och är dagligen ett naturligt inslag. Barn i förskolan mellan 2-5 år har erbjudits minst en professionell kulturaktivitet. Samtliga öppna parker i stadsdelsförvaltningen har nu öppen förskola på förmiddagarna samt parkleks- och öppen verksamhet på eftermiddagar och vissa kvällar. Fritidsenheten har under sommaren anordnat många aktiviteter då även ungdomar med funktionsnedsättning deltog. Tillsammans med fältverksamheten anordnades ungdomssatsningen "127 sommarfestival". Avdelningen för äldre och funktionshindrade har arbetat med att ta fram hälsofrämjande aktiviteter efter de äldres önskemål. På alla enheter inom avdelningen för äldre och funktionshinder pågår regelbundna kultur och fritidsaktiviteter.

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Period
 Nyttjandegrad av kulturerbjudande med professionella aktörer för barn i våra förskolor	100 %		100 %	Tertial 2 2012

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Period
----------------------	------------------	---------------	--------	--------

Kommentar: Alla barn i förskolan har erbjudits och kommer att under året erbjudas många olika professionella kulturaktiviteter både av, för och med dem i den dagliga verksamheten samt genom olika kulturarrangemang. Alla femåringar har deltagit i ett dansprojekt under våren.

Andel flickor i årskurs 9, som ofta brukar vara på mötesplatserna.		34 %	2012
 Uppfylls helt			

Kommentar: Fritidsenheten räknar med att klara årsmålet. Vi avvaktar resultatet i Stockholmsenkäten som kommer under året. Utvärderingen av sommarens aktiviteter visar att fördelningen har varit relativt jämn mellan pojkar och flickor, med en liten tonvikt på pojkar. För att nå en jämn balans mellan pojkar och flickor fortsätter enheten att utveckla genusperspektivet.

Andel flickor, i gymnasiet årskurs 2, som ofta brukar vara på mötesplatserna		13 %	2012
 Uppfylls helt			

Kommentar: Enheten avvaktar det formella resultatet i Stockholmsenkäten men beräknar att klara årsmålet. Under våren visade enhetens uppföljning att 2:a Hemmet i snitt besöktes av 29 flickor per kväll (36 %) vilket är åtta fler jämfört med vårterminen 2011. Under sommaren har 2:a Hemmet varit stängt. Många av flickorna i årskurs 2 har haft sommarjobb eller deltagit på våra sommarläger. Sommarlägret för flickor hade 16 deltagare. En mindre grupp flickor i årskurs 2 har även besökt stadsdelens öppna parker.

Andel pojkar, i gymnasiet årskurs 2, som ofta brukar vara på mötesplatserna		25 %	2012
 Uppfylls helt			

Kommentar: Enheten avvaktar resultatet från Stockholmsenkäten. Besöksstatistiken för 2:a Hemmet tyder dock på att fritidsenheten kommer att klara målet. Antalet besökande pojkar har ökat från 33 per kväll till 51 sedan våren 2011. Under sommaren har 2:a Hemmet varit stängt. Många av pojkarna i årskurs 2 har haft sommarjobb eller deltagit på våra sommarläger. På lägret för äldre ungdomar deltog 21 ungdomar. En grupp pojkar i årskurs 2 har även besökt stadsdelens öppna parker.

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Ärsmål	Period
Andel pojkar, i årskurs 9, som ofta brukar vara på mötesplatserna □ Uppfylls helt Kommentar: Enheten beräknar att klara målet men avvaktar det formella resultatet i Stockholmsenkäten. Under sommaren har mötesplatserna varit stängda men många av pojkarna i årskurs 9 har besökt enhetens öppna parklekar. EM- tältet på Vårgården var välbesökt fram till inbrottet i somras, likaså "127 sommarfestival" som anordnades i samarbete med fältverksamheten och föreningen Lika till lika. På sommarlägret för yngre ungdomar deltog 15 pojkar. Tre mötesplatser har minskat antalet besökande pojkar jämfört med våren 2011. Det beror troligen på att yngre besökare nu kan besöka 2:a Hemmet två dagar i veckan. Sättra mötesplats har ökat mest i antalet pojkar.			39 %	2012
Antal kulturerbjudanden med professionella aktörer □ som erbjudits barn och unga inom fritiden □ Uppfylls helt Kommentar: Fritidsenheten har varit mycket aktiva i antalet kulturaktiviteter. Hittills i år har 30 kulturaktiviteter genomförts med professionella aktörer. Enheten har då inte räknat in alla aktiviteter som genomförts av ordinarie personal i verksamheten som är professionella inom olika kulturområden. Under perioden har professionella aktörer deltagit i "127 sommarfestival" (8 st), dansprojekt (1 st) och stå-uppkomiker på sommarläger (1 st).			50	2012
Antal planerade aktiviteter som erbjuds besökarna i mötesplatserna. □ Uppfylls helt Kommentar: Fritidsenheten har redan uppnått målet. I dagsläget har 632 aktiviteter genomförts varav 2:a Hemmet står för 380. Mötesplatserna har blivit allt bättre på att planera in flera aktiviteter per kväll. Under sommaren var mötesplatserna stängda men besökarna har istället deltagit i enhetens sommaraktiviteter. Öppna parkerna Ängen och Vårgården har i sommar varit tillgängliga fyra kvällar i veckan för ungdomarna. Under fyra veckor arrangerade enheten aktiviteter vid Sättrabadet. Tre lägerveckor har erbjudits ungdomar. Därutöver har enheten haft dagkollo vid fyra tillfällen på Ängsholmen i samarbete med KFUM.			600	2012

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Ärsmål	Period
----------------------	------------------	---------------	--------	--------

Antal planerade aktiviteter som erbjuds besökarna i parklekarna			600	2012
 Uppfylls helt				

Kommentar: Trots att öppna parken Ekholmen har haft ett begränsat utbud under byggperioden beräknar enheten att klara målet. Ekholmen har efter renoveringen öppnat på nytt och alla är mycket nöjda över resultatet. I enhetens egen uppföljning framgår antalet genomförda aktiviteter, antalet pojkar och flickor som deltagit i aktiviteten, besökarnas intresse med mera. Dessa faktorer kommer enheten att redovisa och analysera i bokslutet.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
----------------------	------------	-----------	-----------

Alla barn och unga inom förskola och fritid, och äldre inom äldreomsorgen erbjuds kulturaktiviteter med professionella aktörer.	2008-01-01	2014-12-31	
---	------------	------------	--

Kommentar: På alla enheter inom äldreomsorgen erbjuds professionella kulturaktiviteter. Musiker tas in till underhållning och en musikpedagog är anställd för att spela på boendet och den öppna dagverksamheten Eken. Alla enheter har haft en rad kulturaktiviteter som redovisas på respektive enhet. Alla barn inom förskola har erbjudits kulturaktiviteter med professionella aktörer och deltagit i kulturaktiviteter anpassade för deras ålder. Barn 2-5 år har erbjudits minst en professionell kulturaktivitet med bland annat teaterbesök. Barnen har även fått många professionella kulturupplevelser genom Skärholmens barnkulturprogram. Samtliga femåringar har dansat under professionell ledning i projektet "Danspåsar". Museibesök och besök hos olika kulturella aktörer har skett i samband med olika projekt som pågår i förskolorna. Även specialförskolan Clavis som har barn med svår autism och utvecklingsstörning har deltagit i dansprojektet "Danspåsar" och resultatet blev över förväntan. Fritidsenhetens strukturerade kulturarbete utifrån stadens kulturprogram har resulterat i ett nära samarbete med Stadsteatern i Skärholmen och ett intresse hos ungdomarna för olika musikarrangemang. Enhetens uppföljning visar att alla verksamheter har haft kulturarrangemang under perioden. De professionella aktörerna har främst förekommit under sommaren, till exempel "127 sommarfestival". En av enhetens anställda som är danspedagog åkte runt med 12 feriearbetande ungdomar för att uppträda i andra verksamheter i förvaltningen, till exempel äldreomsorgen.

Alla barn och unga erbjuds en organiserad verksamhet inom fritidsenheten som samarbetar med det lokala föreningslivet	2012-01-01	2014-12-31	
---	------------	------------	--

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Period
----------------------	------------------	---------------	--------	--------

Kommentar: Föreningsnätverket administreras av fritidsenheten och visar tydliga resultat som genomsyrar enheternas verksamheter. Exempel på ett gott samarbete är "127 sommarfestival" som genomfördes i samarbete med fältassistenter och lokala föreningar. Årets fyra turer med badbuss anordnades i samarbete med KFUM. Badbussarna lockade totalt 61 barn som seglade och badade på Ängsholmen. Lägre för äldre ungdomar anordnades i samarbete med Rädda barnen, Megafon och Ikea och blev ett av de mest lyckade lägren med totalt 21 ungdomar. Allt fler ungdomar och särskilt pojkar i riskzonen har knutit kontakter med "Projekt förort" som tränar på 2:a Hemmet. Fritidsenheten och Ung 127 är aktiva i arbetet med Skärholmsdagen.

NÄMNDMÅL:

Stadsdelsnämnden verkar för att tillgänglighetsanpassa lokaler och verksamheter

Uppfylls helt

Förvaltningens offentliga lokaler ska vara tillgängliga för alla. Vid all parkupprustning tas hänsyn till tillgängligheten.

Förvaltningen har tillgänglighetsanpassat Sättrastrandsbadet. En ramp och badbrygga har anlagts och vägarna fram till dessa har tillgänglighetsanpassats. Ett tillgängligt utegym har byggts belysning dragits fram. Nya parkeringsplatser som är tillgängliga för personer med funktionsnedsättning har anlagts i närheten av badrampen. Den befintliga lekplatsen har tillgänglighetsanpassats. Förvaltningen har sökt och tilldelats centrala medel för att tillgängliggöra stadsdelens trappor. Tillgänglighetsanpassningarna kommer att genomföras under hösten.

Projektet Äldre i Centrum har genomförts under våren. I projektet har centrummiljöerna inventerats för att se hur de kan bli mer tillgängliga för stadsdelens äldre befolkning.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
----------------------	------------	-----------	-----------

Stadsdelsförvaltningen ska vid all parkupprustning arbeta för ökad tillgänglighet

Kommentar: Vid samtliga parkupprustningar har tillgängligheten för framförallt människor med funktionsnedsättning och äldre beaktats. Sättrastrandsbadet har tillgängliggjorts. En ramp, badbrygga och ett tillgängligt utegym har byggts och invigts. Även lekplatsen har upprustats och tillgängliggjorts.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

1.7 Stockholmarna ska vara trygga och nöjda med städning samt renhållning

Uppfylls helt

Förvaltningen uppnår målet. Förvaltningen satsar särskilt på trygghetsfrågorna. Inom stadsdelsförvaltningen finns en arbetsgrupp som arbetar med att utveckla det trygghetsskapande arbetet till exempel har riktade trygghetsvandringar införts. Det lokala brottsförebyggande rådet verkar för en trygg och trivsamt stadsdel där brottsligheten minskar och tryggheten ökar. Särskild vikt läggs vid frågor som rör barn och ungdom. Förstagångsbrott uppmärksammas genom att den unge och vårdnadshavare kallas till samtal med socialtjänst och polis så snart anmälan inkommit. Samarbetet med polisen i utredningscentrum för unga lagöverträdare är nu en etablerad del av socialtjänstens verksamhet. Anmälningar som rör ungdomar misstänkta för brott handläggs skyndsamt och i nära samverkan med polisen. Socialtjänsten startade i februari projektet sociala insatsgrupper, där målgruppen är ungdomar som riskerar att utveckla eller har utvecklat en kriminell livsstil.

Stadsdelsförvaltningen verkar på olika sätt för att Skärholmen ska upplevas positivt. I den lokala pressen informerar stadsdelsförvaltningen om städning och var avfall ska lämnas. På samtliga medborgarmöten informeras skärholmsborna om olika stadsmiljöfrågor. Medborgarmöten med efterföljande trygghetsvandring har genomförts i samtliga stadsdelsområden under perioden. Tillsammans med Skärholmens fastighetsägare och trafikkontoret har förvaltningen startat projektet Walk 127, där ungdomar går tillsynsvandringar och rapporterar t.ex. skadegörelse och trasiga lampor. I april anordnades en städfest på Skärholmstorget tillsammans med Stockholms hem, Svenska Bostäder och trafikkontoret. Förvaltningen har under sommaren tillsammans med idrottsförvaltningen genomfört en satsning för att öka simkunskaperna på Sättrastrandsbadet, för både barn och vuxna.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Stockholmarnas nöjdhet med skötsel av park och grönområden			61 %	61 %	2012
Uppfylls helt					
Kommentrar: Skötsel av park och grönområden är prioriterat och förvaltningen arbetar långsiktigt för att öka brukarnas nöjdhet.					
Andel identifierade sårbarheter som styrelse/nämnd avser att förebygga eller minimera under året			100 %	100 %	2012
Uppfylls helt					

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
------------------	------------------	---------------	--------	-------------	--------

Kommentar: Vi har identifierat två sårbarheter som vi avser arbeta med under året för att se över rutinerna. Hot och våld samt avbrott i datakommunikation.

Antal krislednings- övningar i nämnd/bolag på ledningsnivå		1 st	46 st	2012
 Uppfylls helt				

Kommentar: Förvaltningen planerar att genomföra en krisledningsövning under hösten. Då förvaltningskontoret har byggts om och stora delar av förvaltningen har bytt lokaler har tiden inte funnits för två krisledningsövningar. En krisledningsövning säkerställer att förvaltningens organisation fungerar under en extraordinär händelse.

Målet för 2012 är en krisledningsövning för förvaltningsledning per bolag/förvaltning enligt beskrivning av indikatorn vilket gör att vi valt att justera vårt årsmål.

NÄMNDMÅL:

Skärholmen ska vara en ren, välskött och trygg stadsdel

 Uppfylls helt

Förvaltningen arbetar ständigt med att förbättra städningen i stadsdelens parker. I trygghetsskapande syfte genomförs röjning av vegetation som hindrar sikten och skymmer parkbelysningen i parker och längs parkvägar. Förvaltningen byter ut och reparerar parkbänkar och utökar antalet papperskorgar. Inom stadsdelsförvaltningen finns en arbetsgrupp som arbetar med att utveckla det trygghetsskapande arbetet, t.ex. har riktade trygghetsvandringar införts under början av året. Förvaltningen har tillsammans med Skärholmens fastighetsägare och Trafikkontoret startat ett projekt som kallas Walk 127. Ungdomar från föreningen "Lika till lika" har anlitats för att göra tillsynsvandringar i Vårberg och Skärholmen under året.

Förvaltningen har initierat ett samarbete mellan trafikkontoret, Stockholms-hem, stadsdelsförvaltningen för att förbättra städningen av centrummiljön kring Skärholmstorget. Bland annat är det fler Stockholmsvärdar som städar kring torget och trafikkontorets entreprenör städar torget två gånger på vardagarna istället för en gång. De städar även tidigare på morgonen för att de ska vara rent och snyggt. Förvaltningen deltar i städkampanjen "Håll Sverige rent" genom att samtliga förskolor har ett eget städ- och ansvarsområde. En städfest anordnades i Skärholmen den 28 april tillsammans med Svenska Bostäder, Stockholms-hem och trafikkontoret.

Upprustningen av parker utgår från Skärholmens parkplan. Upprustningen av Ekholmsparken är klar och byggandet av en vattenlek på Skärholmsterrassen har färdigställts. Upprustningen av Skärholmsterrassen sker tillsammans med Stockholms-hem. Både Ekholmsparken och vattenleken på Skärholmsterrassen invigdes den 25 augusti.

Skärholmens lokala brottsförebyggande råd arbetar för ett tryggt stadsdelsområde. Rådet har träffats regelbundet för diskussioner om brottslighet, föräldrastöd och trygghetsfrågor. Rådet består av polis, stadsdelsförvaltning, brandmyndighet, föreningar, bostadsbolag med flera. Särskild vikt läggs vid frågor som rör barn och ungdom. Förstagångsbrott uppmärksammas genom att den unge och vårdnadshavare kallas till samtal med socialtjänst och polis så snart anmälan inkommit. Samarbetet med polisen i *utredningscentrum för unga lagöverträdare* är en etablerad del av socialtjänstens verksamhet. Anmälningar som rör unga misstänkta för brott handläggs skyndsamt och i nära samverkan med polisen. Snabba insatser ska minska kriminaliteten. 63 unga har varit aktuella i utredningscentrum hittills i år, 16 under tertial 2, då verksamheten till en del låg vilande under sommaren. I februari startades projektet Sociala insatsgrupper, där målgruppen är ungdomar som riskerar att utveckla eller har utvecklat en kriminell livsstil. Samverkan med polis och övriga aktörer sker för tidiga insatser och för en gemensam planering. Två lotsar har anställts i projektet för samordning, uppföljning och för att arbeta fokuserat med att stärka unga och deras nätverk. Fältverksamheten fokuserar på strukturerat preventionsarbete riktat till unga bland annat genom mentorsprogrammet och skolträffar. Målet för 2012 är en krisledningsövning för förvaltningsledning per bolag/förvaltning enligt beskrivning av indikatorn. Vi har valt att justera vårt årsmål då en krisledningsövning säkerställer att förvaltningens organisation fungerar under en extraordinär händelse.

Förvaltningen har under sommaren tillsammans med idrottsförvaltningen genomfört en satsning för att öka simkunskaperna på Sättrastrandsbadet, för både barn och vuxna. Bland annat erbjöds utbildningen "Bli vän med vatten", livräddning samt hjärt- och lungräddning.

En särskild översyn av förskolegårdarna görs varje morgon av personalen innan barnen släpps ut.

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Prognos hel- år	Årsmål	Period
Andel som känner sig trygga när de går en-samma på kvällen ☐ Uppfylls helt Kommentar: Förvaltningen arbetar på olika sätt med trygghetsfrågorna till exempel med slyröjning kring parkvägar samt förbättrad belysning tillsammans med trafikkontoret. Förvaltningen har tillsammans med Skärholmens fastighetsägarförening startat projektet Walk 127, där ungdomar från föreningen Lika till lika gör tillsynsvandringar i Vårberg och Skärholmen för att rapportera fel och skadegörelse.			41 %	2012
Andel som tycker att Skärholmen är en trygg och säker stadsdel att bo i. ☐ Uppfylls helt Kommentar: Inom stadsdelsförvaltningen finns en arbetsgrupp som arbetar med att utveckla det trygghetsskapande arbetet, t.ex. har riktade trygghetsvandringar införts under början av året.			41 %	2012
Antal målgruppsinriktade trygghetsvandringar ☐ Uppfylls helt Kommentar: En riktad trygghetsvandring har genomförts på öppna förskolan på Vårgården.			2	2012
Antal trivselvandringar ☐ Uppfylls helt Kommentar: Fältverksamheten har, utifrån utvärderingen av fjolårets trivselvandringar, tillsammans med preventionssamordnaren, planerat genomförandet av 2012:s vandringar. Ur lärdomar från tidigare vandringar har fältverksamheten utvecklat sitt yttre uppsökande med en mer strukturerad och effektivare modell.			2	2012
Antal trygghetsvandringar ☐ Uppfylls helt Kommentar: Fyra medborgarmöten har genomförts under perioden januari-augusti. Dessa möten har efterföljts av "trygghetsvandringar" kring en karta.			8	2012

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Stadsdelsförvaltningen ska implementera kommunikationsplanen för trygghetsarbete	2012-01-01	2012-12-31	

Kommentar: Avdelningscheferna har fått i uppdrag att gå igenom kommunikationsplanen med sina ledningsgrupper.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Stadsdelsförvaltningen ska informera medborgarna om hur stadsdelen arbetar med att Skärholmen ska vara en ren och välskött stadsdel och hur alla kan ta ansvar och bidra	2008-01-01	2014-12-31	

Kommentar: Stadsdelsförvaltningen informerar via pressen medborgare och verksamheter om hur de kan bidra till att hålla Skärholmen rent och snyggt. Förvaltningen har deltagit i städkampanjen "Håll Sverige rent" genom att samtliga förskolor har fått ett eget städ- och ansvarsområde. Samarbete har skett med fastighetsägare kring städkampanjen och städfest anordnades i Skärholmen den 28 april, tillsammans med Svenska Bostäder och Stockholmshem. Projektet Walk 127, där ungdomar från föreningen Lika till Lika gör tillsynsvandringar, har pågått i Skärholmen och Vårberg under året. Det mobila medborgarkontoret informerar medborgarna om hur de kan lämna klagomål, beröm och idéer, lämna medborgarförslag, delta på medborgarmöten och nämndmöten. Alla inkomna klagomål, beröm och idéer handläggs enligt stadsdelsförvaltningens rutiner: den som lämnat synpunkter rings upp och vi gör vad vi kan för att förbättra/förändra verksamheten.

 Stadsdelsförvaltningen ska inom ramen för det lokala brottsförebyggande rådet samverka med polis, fastighetsägare, religiösa samfund, ideella organisationer, utbildningsförvaltningen och brandmyndigheten enligt "Åtgärder för minskad brottslighet och ökad trygghet i Skärholmen"	2008-01-01	2014-12-31	
---	------------	------------	--

Kommentar: Det lokala brottsförebyggande rådet arbetar för ett tryggt stadsdelsområde. Rådet har träffats regelbundet för diskussioner om brottslighet, föräldrastöd och trygghetsfrågor. En omflyttningsstudie har påbörjats i stadsdelen. Detta för att se om det skett stor omflyttning i området sedan den senaste trygghetsmätningen och hur detta påverkar tryggheten. En fortsättningsutbildning för fastighetsägare har genomförts avseende våld i nära relationer. Trygghetsmätningen 2011 visade att personer med funktionsnedsättning i Stockholm är mer utsatta för brott och även upplever sig som mer utsatta. I Skärholmen har vi därför valt att ha en arbetsgrupp som ska kartlägga hur det ser ut i stadsdelen och hur vi ska kunna arbeta med frågan här.

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Prognos hel- år	Årsmål	Period
Stadsdelsförvaltningen ska samverka med andra aktörer för att skapa en trivsammare utemiljö i Skärholmen som stimulerar till aktivitet. Kommentar: Förvaltningen samarbetar kontinuerligt med de centrala förvaltningarna, fastighetsägare och lokala föreningar gällande stadsmiljön i Skärholmen. Under våren genomfördes en städfest under kampanjveckan "Håll Sverige rent" tillsammans med Stockholmshem och Svenska Bostäder. Samarbete sker med de kommunala bostadsbolagen och centrala förvaltningar kring Boendedialogen. Under hösten genomförs återkopplingen av Boendedialogen i Skärholmen. Arbetet med åtgärder efter boendedialogen i Vårberg fortsätter. Gemensamt parkinvesteringsprojekt har genomförts tillsammans med Stockholmshem på Skärholmsterrassen, där en vattenlek har anlagts. Ett nytt brukaravtal har upprättats med en ideell förening som kommer att bygga en boulevard i utkanten av Sätorskogen. Tillsammans med Skärholmens fastighetsägare, trafikkontoret och föreningen Lika till lika har tillsynsvandringen Walk 127 startat. Förvaltningen var initiativtagare och sponsrade Skärholmsloppet som genomfördes av Löparakademin i början av maj.		2008-01-01	2014-12-31	
Genomföra Skärholmsdagen tillsammans med andra aktörer Kommentar: Skärholmsdagen genomförs den 8 september då även återkopplingen av Boendedialogen i Skärholmen kommer att äga rum. Skärholmsdagen genomförs tillsammans med ideella föreningar och andra aktörer i stadsdelen.		2012-01-01	2014-12-31	
Skärholmen skapar nätverk mellan olika aktörer såsom fältassistenter, fritidsenheten, polisen och frivilligorganisationer, som arbetar på fältet under risktider Kommentar: Fältverksamheten och fritidsenheten har ett regelbundet samarbete. Inför så kallade risktider har fältassistenter och fritiden samarbetat med polis och nattvandrare. Fritidspersonalen upplever att samarbetet har resulterat i att det har blivit lugnare under storhelger och lov i Skärholmen.		2011-01-01	2012-12-31	
Under året ska stadsdelsförvaltningen tillsammans med närpolisen arbeta med Skärholmens resultat från "Trygg i Stockholm" för att föreslå förebyggande åtgärder i syfte att öka tryggheten. Kommentar: Förvaltningen har tillsammans med polisens analytiker lagt en plan för hur arbetet ska genomföras. En analys av misshandelsfallen utomhus och inomhus har påbörjats.		2012-01-01	2012-12-31	

NÄMNDMÅL:**Stadsdelsnämnden arbetar för att medborgarnas inflytande och delaktighet ökar**

Uppfylls helt

Stadsdelsförvaltningen arbetar för att öka medborgarinflytandet och delaktigheten i Skärholmen. Vi bjuder in medborgarna till exempelvis öppna sammanträden, medborgarmöten och trygghetsvandringar. Vi använder inkomna medborgarförslag, klagomål och synpunkter för att utveckla verksamheten. Förvaltningen har en ständigt pågående dialog med medborgarna genom telefonsamtal och personliga möten.

Skärholmens medborgarkontor är ett viktigt komplement till kontaktcenter och e-tjänster. Samhällsvägledarna på medborgarkontoret guidar besökarna i samhällsinformationen samt informerar om rättigheter och beslutsvägar. Besökarnas rätt till information, inflytande och delaktighet är alltid i fokus. Det mobila medborgarkontoret har införts under året. Samhällsvägledarna har besökt de fem öppna förskolorna samt en pensionärsförening. De har berättat om medborgarkontorets arbete och öppettider samt besvarat frågor. De har även informerat om olika sätt att lämna klagomål, beröm och idéer som gäller stadsdelens och stadens verksamhet.

Förvaltningen har upprättat en gemensam lista över finsktalande kontaktpersoner i alla verksamheter. Listan kommer årligen att revideras och spridas till växel, reception, medborgarkontor och Kontaktcenter Stockholm. I maj genomfördes Boendedialogen i Vårberg där synpunkter från medborgarna samlades in. Den 8 september återkopplas Boendedialogen i Skärholmen till de boende. Förvaltningen deltar i ett IT-relaterat projekt under ledning av stadens IT-avdelning, Direkt Feedback och Visuellt Lean. Syftet är dels att få löpande feedback från medborgarna om vår verksamhet via pekskärmar, dels att visualisera handlägningsprocesser. En trycksärm kommer att sättas upp på medborgarkontoret under september-oktober. Där kommer medborgarna att kunna ge löpande svar på enkäter om receptionens och samhällsvägledarnas service samt lämna öppna kommentarer. Synpunkterna visas direkt på en skärm Backoffice. Det ökar våra möjligheter till ständiga förbättringar.

Projektet Jobba Smartare (UCC, Unified Communications & Collaboration) har avslutats. Projektet syftade till att prova användning av nya hjälpmedel för samarbete och kommunikation; Lync för chat, onlinemöten och delning av skrivbord samt samarbetsytor för att underlätta samarbete och kommunikation. Fritidsenhetens arbete med att fånga upp ungdomars åsikter och ge feedback på förslag och genomförda aktiviteter har följts upp dagligen. Samtliga mötesplatser och 2:a Hemmet har styrelser som deltar i beslut om aktiviteter, inköp och inredning. Ungdomsrådet Ung 127 har en nyvald styrelse och träffar regelbundet avdelningschef och enhetschef.

Rådet för funktionshinderfrågor och pensionärsrådet sammanträder en gång per månad i respektive råd. Vid gemensamma frågor bjuder råden in tjänstemän och politiker. Råden är en remissinstans för ärenden till stadsdelsnämnden.

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Prognos hel- år	Årsmål	Period
----------------------	------------------	--------------------	--------	--------

☐ Antal medborgarmöte ☒ Uppfylls helt			8	2012
---	--	--	---	------

Kommentar: Fyra medborgarmöten har ägt rum under perioden januari-augusti.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
----------------------	------------	-----------	-----------

Arbeta för den lokala områdessamverkan utifrån Söderortsvisionen, bland annat genom medborgardialoger och samrådsmöten för att utveckla stadsdelen och medborgarnas delaktighet	2011-01-01	2012-12-31	
---	------------	------------	--

Kommentar: Förvaltningen deltar i olika forum för att utveckla stadsdelen och är bland annat delaktig i Boendedialogen i Vårberg och Skärholmen. Medborgarmöten genomförs i samtliga stadsdelsområden två gånger om året med efterföljande trygghetsvandring. Det mobila medborgarkontoret besöker verksamheter i stadsdelen för att nå ut med information till fler invånare.

Upprätta och årligen revidera en gemensam lista över finsktalande kontaktpersoner i alla våra verksamheter. Listan sprids sedan till växel, reception, medborgarkontor och Kontaktcenter Stockholm	2012-04-25	2013-12-31	
---	------------	------------	--

Kommentar: Listan är färdigställd och har spridits enligt uppdraget.

KF:s INRIKTNINGSMÅL 2:**2. Kvalitet och valfrihet ska utvecklas och förbättras**

Stadsdelsförvaltningen når i huvudsak inriktningsmålet.

Målet andel föräldrar som anser att miljön i förskolan är trygg och säker samt utveckling och lärande uppnås delvis. I årets förskoleundersökning ökade resultatet och avdelningen ska intensifiera arbetet med att skapa en trygg och säker miljö för barnen och analyser och åtgärdsplaner kommer att tas fram för varje förskola. Förskolepersonalen har erbjudits mycket kompetensutveckling. För att öka andelen förskollärare har förskolan fortsatt att vidareutbilda barnskötare till förskollärare. För att klara barnomsorgsgarantin har tre nya avdelningar öppnat under våren. Personalen i förskolan har erbjudit barnen en bra kost och rörelse samt mycket utevistelse. En stor satsning har gjorts på ökat föräldrainflytande i förskolorna genom bland annat föräldraträffar med utbildad personal i "Vägledande samtal". Föräldrastöd har erbjudits genom bland annat stadens satsning "Alla Barn i Centrum" (ABC). Fritidsenheten har erbjudit parklekarnas och mötesplatsernas besökare en mångfald av olika utbud varje dag och bjudit in fler föreningar till samverkan. Brukarnöjdheten inom avdelningen äldre och funktionshinder prognostiserar en delvis måluppfyllelse för några indikatorer. Bedömningen baseras på resultatet från 2011 års brukarundersökningar. Enheterna inom avdelningen äldre och funktionshinder har fortsatt sina insatser för att öka brukarnas upplevelse av nöjdhet och trygghet. Brukarna och deras anhöriga har tillfrågats om vad de tycker är viktigt för att känna sig nöjda och trygga med verksamheten. Insatser för att brukare och anhöriga ska få ökat inflytande har påbörjats framför allt gällande delaktigheten vid upprättande av genomförandeplanen. Medarbetarna har fått fortsatt stöd, såväl individuellt som i grupp i hur de dokumenterar och upprättar genomförandeplaner med högre delaktighet från brukarna. Fortbildningsinsatser för medarbetarna har pågått i form av fortbildning och stöd i vårdsvenska och omvårdnadskunskap, etik med mera. Projektet på Sättra vård- och omsorgsboende för att arbeta mer teambaserat har fortsatt. Enheterna har haft kvalitetsråd.

Socialtjänsten utvecklar kvaliteten i verksamheten. Kvalitetsgranskning av dokumentationen i enskilda ärenden inom olika enheter fortsätter. Tillsynen av privata och kommunala utförare har systematiserats. Inom socialtjänsten har en organisation för metodutveckling startats, där även Sociala system ingår (f.d. paraplysystemet). Alla enheter har utsett särskilda medarbetare som ansvariga för metodutveckling. Insatser bedrivs utifrån evidens- och kunskapsbaserade metoder. Strukturerade beslutsstöd för bedömning av risk- och skyddsfaktorer används i utredningar när det gäller barn och unga. I vård och behandling används behandlingsmodeller som har stöd i forskning. När unga placeras på behandlingshem eller i familjehem förbereds skolsituationen noggrant. Den enskildes rätt till information, inflytande och delaktighet är alltid i fokus. Förvaltningen har fortsatt fokus på tydliga förväntningar, länkandet i organisationen, målstyrning, ledarskap, medarbetarskap och förbättringsarbete på alla nivåer. Tidiga insatser vid sjukfrånvaro och individuella utvecklingsplaner bidrar till måluppfyllelse. Skärholmens värdegrund och Vision 2030 genomsyrar alla verksamheter. Diskussion kring organisation, arbetssätt, god etik, måluppfyllelse och ständiga förbättringar pågår ständigt.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:
2.1 Stockholmarna ska erbjudas valfrihet och ökad mångfald

 Uppfylls helt

Medborgarna har valfrihet inom de delar av verksamheten som omfattas av lagen om valfrihetssystem inom vård och omsorg (LOV). Beställarenheten för äldre och funktionsnedsatta samt socialpsykiatri ger opartisk, muntlig och skriftlig information om de utföraralternativ som finns då brukaren fått ett beslut om insats. Brukarna väljer utförare av sina insatser där kundvalet är infört. Brukarna kan välja mellan utförare med olika inriktningar och på olika språk. Inom enheterna kvalitetssäkras verksamheten genom individuella genomförandeplaner och enheternas ledningssystem.

Inom äldreomsorgen har förvaltningen sett ett ökat behov av vård- och omsorgsboende för personer med kognitiv svikt. På Sätra vård- och omsorgsboende har därför en boendeenhet för personer med kognitiv svikt öppnats det andra kvartalet.

Broschyrer har utarbetats för att informera om verksamheten i förskolor, öppna förskolor, öppna parker samt mötesplatser för barn och ungdomar. Förskolan erbjuder en hög kompetens i den pedagogiska verksamheten med olika inriktningar som presenterats på förskolornas hemsidor. Valfrihet har erbjudits föräldrar genom olika storlekar på förskolor, kommunala eller fristående, grupp-sammansättningar, inriktningar samt familjedaghem. Fritidsenheten har erbjudit sina besökare en mångfald av aktiviteter och kulturupplevelser.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Andel brukare som upplever att de har valmöjlighet inom barnomsorg			79 %	75 %	2012
 Uppfylls helt					

Kommentar: I årets förskoleundersökning svarade 79 % av föräldrarna att de haft möjlighet att välja förskola mot 78 % i förra årets undersökning.

Andel brukare som upplever att de har valmöjlighet inom omsorg om personer med funktionsnedsättning			66 %	67 %	2012
 Uppfylls helt					

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
------------------	------------------	---------------	--------	-------------	--------

Kommentar: Indikatorn mäts under hösten 2012 och redovisas i verksamhetsberättelsen. Staden har en stor brist av platser inom omsorg om personer med funktionsnedsättning vilket påverkar valmöjligheten vad gäller boende. Situationen har påtalats av rådet för funktionshinderfrågor och anhöriga inom LSS-bostäder. Stadsdelen arbetar aktivt med att genomföra planerade byggnationer.

Andel brukare som upplever att de har valmöjlighet inom äldreomsorg, hemtjänst	66 %	70 %	2012
 Uppfylls helt			

Kommentar: Indikatorn mäts under hösten 2012 och redovisas i verksamhetsberättelsen.

Andel brukare som upplever att de har valmöjlighet inom äldreomsorg, vård och omsorgsboende	53 %	55 %	2012
 Uppfylls helt			

Kommentar: Indikatorn mäts under hösten 2012.

NÄMNDMÅL:

Medborgarna erbjuds valfrihet, mångfald och kvalitet

 Uppfylls helt

Förskolan har erbjudit en hög kompetens inom skapande verksamhet, språk och kommunikation, rörelse, natur och miljö samt utveckling av barns inflytande. Förskolepersonalen har strävat efter en mångfald i verksamheten och arbetat för att utveckla den pedagogiska kvaliteten. För att säkra en god kvalitet har en kontinuerlig utvärdering och uppföljning av verksamheten gjorts. Fritidsenheten har erbjudit besökarna till parklekarna och mötesplatserna en mångfald i utbudet och bjudit in föreningar till mötesplatserna.

Beställarenheten för äldre och funktionsnedsatta ger opartisk information om de olika utföraralternativ som finns. Biståndsbedömarna hänvisar till stadens hemsida jämför service, så att brukarna kan välja den utförare som passar bäst inom de områden där det finns valfrihet.

Hemtjänstens verksamhet har anpassats för att locka flera kunder och Sättra vård- och omsorgsboende har för att möta nya behov av platser upprättat en

ny enhet för personer med kognitiv svikt. LSS-bostäder anpassar sin verksamhet efter de boendes önskemål och vid planering av nya LSS-bostäder tar förvaltningen hänsyn till vilken inriktning på boendet som efterfrågas av brukarna.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

2.2 Förskolor och skolor i Stockholm ska ge barn vad de behöver för att lära och utvecklas

Uppfylls delvis

Målet andel föräldrar som anser att miljön i förskolan är trygg och säker uppnås delvis. I årets förskoleundersökning ökade resultatet från 74 % till 75 % sedan förra året. Avdelningen ska intensifiera arbetet med att skapa en trygg och säker miljö för barnen samt informera föräldrarna om detta. Målet andel föräldrar som är nöjda med barnens utveckling och lärande uppnås delvis. 73 % av föräldrarna i årets undersökning var nöjda med sina barns utveckling och lärande. Analyser och åtgärdsplaner kommer att tas fram för varje förskola för att visa föräldrarna vad deras barn har lärt sig och hur deras kunskapsutveckling ser ut. För att barn ska få ökad kunskap och utveckling i en trygg miljö har förskolepersonalen erbjudits mycket kompetensutveckling. Personalens förståelse och inlevelse i arbetet har ökat och de har blivit mer medvetna om sitt förhållningssätt. Resultatet är att barnen fått ökade möjligheter till lek och inläring. Personalen utvärderar resultatet av sitt pedagogiska arbete i stadens självvärderingssystem. Personalen arbetar alltid med barnen i mindre grupper för att varje barn ska få utrymme, känna trygghet och utvecklas. I samarbete med föräldrarna upprättas en handlingsplan som beskriver kort- och långsiktiga mål utifrån varje barns behov. Individuella föräldrasamtal erbjuds varje förälder två gånger per år för att planera och utvärdera mål samt eventuella insatser för barnet. Regelbundna samtal förs med föräldrar till barn i behov av särskilt stöd. En stor satsning har skett på föräldrastöd och föräldrainflytande vilket är positivt för varje barns utveckling.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Andel enheter som genomför systematiskt barnsäkerhetsarbete			100 %	tas fram av nämnden	2012
 Uppfylls helt					

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
------------------	------------------	---------------	--------	-------------	--------

Kommentar: I det årliga systematiska arbetsmiljöarbetet genomfördes skydds rond och barnsäkerhetsgenomgång under våren i alla förskolor. En daglig tillsyn av säkerheten sker året om. En särskild översyn av förskolegårdarna görs varje morgon innan barnen släpps ut. För att säkerställa barnsäkerheten på specialförskolan Clavis diskuteras miljö- och säkerhetsfrågor på personalmöten och i verksamheten under dagen. Förskolan har nyligen fått ett extra staket närmare förskolan vilket har minskat utegårdens storlek och underlättat överblicken av barnens aktiviteter. Förskolan har även en hög personaltäthet vilket gör att barnsäkerheten är extra stor.

Andel förskollärare av antal anställda	38 %	41 %	2012
 Uppfylls helt			

Kommentar: Vi beräknar att klara årsmålet. Enheterna har aktivt arbetat för att anställa fler förskollärare vid vakanta tjänster, vidareutbildat barnskötare till förskollärare och satsat på mentorskap till nyanställda för att ge stöd i yrket.

Andel nöjda föräldrar i förskoleundersökningen	82 %	79 %	2012
 avseende trygg och säker miljö			
 Uppfylls delvis			

Kommentar: Målet uppnås delvis. I årets förskoleundersökning har resultatet ökat från 74 % till 75 % sedan förra året. Avdelningen ska intensifiera arbetet med att skapa en trygg och säker miljö för barnen samt informera föräldrarna om detta. Enheterna arbetar med att identifiera problemen och upprätta en handlingsplan för att åtgärda brister i varje förskola.

Andel nöjda föräldrar i förskoleundersökningen	80 %	78 %	2012
 avseende utveckling och lärande			
 Uppfylls delvis			

Kommentar: Målet uppnås delvis. 73 % av föräldrarna i årets undersökning var nöjda med sina barns utveckling och lärande. Analyser och åtgärdsplaner kommer att tas fram för varje förskola för att informera föräldrarna om vad deras barn lärt sig och hur deras kunskapsutveckling ser ut.

Antal barn per avdelning	16	16	2012
 Uppfylls helt			

Kommentar: Vi beräknar att klara årsmålet.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Antal barn som inte barn-omsorgsgarantin uppfyllts för under året	0 st	0 st	0 st	0 st	Aug 2012

Kommentar: Genom planering av barnomsorgsplatser och snabba åtgärder har vi klarat barnomsorgsgarantin. Tre nya avdelningar har öppnat under året.

 Antal förskolebarn per anställd(årsarbetare)	4,6 st	4,8	2012
 Uppfylls helt			

Kommentar: Vi beräknar att klara årsmålet.

 Personalens bedömning av "Förskolans förmåga att stödja barns lärande och utveckling"	3	3,5	2012
 Uppfylls helt			

Kommentar: Vi beräknar att klara årsmålet.

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Stadsdelsnämnderna ska erbjuda förskolans medarbetare kompetensutveckling och erbjuda medarbetarna pedagogisk grund- eller vidareutbildning till barnskötare eller förskollärare	2011-01-01	2014-12-31	

Kommentar: Enheterna erbjuder förskolans medarbetare kompetensutveckling som behövs i verksamheten samt pedagogisk grund- eller vidareutbildning till barnskötare eller förskollärare. Totalt läser tolv barnskötare vidare till förskollärare varav åtta är färdiga i december 2012. Flera barnskötare kompletterar sina betyg för att bli behöriga att söka förskollärarytbildningen. Enheterna fortsätter med "Praktisk IT och mediakompetens" (PIM). Skärholmen ligger bäst till i staden med antal personer som deltar i PIM och är examinerade på nivå tre. All personal på specialförskolan Clavis har utbildning, erfarenheter och kompetens som är viktiga för dessa barn. Alla medarbetare har en individuell utvecklingsplan. En personal läser kursen "Specialpedagogik för förskolebarn" vid Lärarhögskolan. Utöver det har personal bland annat deltagit i föreläsningar och seminarier i lekpedagogik, alternativ kommunikation, sociala berättelser, mat och rörelse m.m.

 Stadsdelsnämnderna ska ta fram aktiviteter för att säkerställa att föräldrars val i större utsträckning kan tillgodoses samt verka för att många alternativ finns att välja mellan	2012-01-01	2012-12-31	
--	------------	------------	--

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
------------------	------------------	---------------	--------	-------------	--------

Kommentar: Vårdnadshavares val och efterfrågan styr i hög grad den strategiska förskoleplaneringen i stadsdelen. Ansökan till förskolan sker digitalt av vårdnadshavaren på Stockholms stads hemsida. Vårdnadshavare kan där få information om förskolorna och välja högst fem att stå i kö till. Förutom Kontaktcenter (KC) informerar och svarar medborgarkontoret samt köhandläggaren på frågor från föräldrar. För att nå så många medborgare som möjligt arbetar medborgarkontoret mobilt från och med 2012 och besöker kontinuerligt bland annat de öppna förskolorna i stadsdelen.

	Stadsdelsnämnderna ska ta fram konkreta handlingsplaner för de olika pedagogiska verksamheternas fortsatta arbete med att införa it i pedagogiken samt it i de administrativa rutinerna	2012-01-01	2012-12-31
---	---	------------	------------

Kommentar: Genom IT-utbildning och utbyggnad av trådlösa nätuppkopplingar i förskolorna har en utveckling av IT möjliggjorts för barn och personal. All personal har nu en e-postadress och använder Lisa-systemet. Detta innebär att kommunikation och information från bland annat ledningsgrupp och personaladministratör är tillgänglig för alla. Personalen använder bärbara datorer i sin dokumentation av verksamheten. All personal inom förskolan har erbjudits att delta i utbildningen "praktisk IT- och mediekompetens" (PIM) som innebär handledning via Internet och studiecirkel. PIM ingår i regeringens uppdrag till Skolverket att främja utveckling och användning av IT i förskolan. Specialförskolan Clavis använder Ipad i den dagliga verksamheten med barnen. Två personer inom förskolan har ett särskilt uppdrag kring utveckling av IT kopplat till verksamhet och pedagog.

	Stadsdelsnämnderna ska ta fram rutiner för inkomstkontroll	2012-01-01	2012-12-31
---	--	------------	------------

Kommentar: Avdelningen Förskola och fritid har sedan början av året arbetat efter nya rutiner för inkomstkontroll i samband med föräldrarnas avgifter för barnens förskoleplatser. Omprövning pågår för närvarande och skickas till alla familjer som inte betalar högsta avgift eller som inte inkommit med ny inkomstuppgift.

	Stadsdelsnämnderna ska utveckla arbetet med matematik, naturvetenskap och teknik i förskolan	2012-01-01	2012-12-31
---	--	------------	------------

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
------------------	------------------	---------------	--------	-------------	--------

Kommentar: I den pedagogiska verksamheten ingår matematik, naturvetenskap och teknik ämnesövergripande. Genom nätverk på förskolorna och i förskoleenheterna sker detta utvecklingsarbete. Personalen arbetar projektinriktat och utgår från ett helhetsperspektiv i barn- och kunskapssyn. Barnen utövar matematiska aktiviteter i sin dagliga verksamhet och personalen medvetandegör och uppmärksammar barnen på detta. I förskolan finns rikligt med material för utforskande av matematik, konstruktion och teknik. Naturvetenskapliga aktiviteter sker dagligen i form av utforskande både ute och inne. För specialförskolan Clavis är det en särskild utmaning att utveckla och stimulera barnens arbete med matematik, naturvetenskap och teknik.

Stadsdelsnämnderna ska utveckla arbetet med språkutveckling i förskolan 2012-01-01 2012-12-31

Kommentar: I april introducerades det nya språkprogrammet som ska användas i förskolorna. Personalen utvecklar kontinuerligt arbetet med barnens språkutveckling genom bland annat utbildningar, föreläsningar och nätverk. I förskolorna används olika underlag för att dokumentera arbetet med barns språk- och kunskapsutveckling. Barns och personals olika modersmål och språk kartläggs varje år i en språkkartläggning. Personalen går igenom barnens språksituation med föräldrarna i individuella utvecklingssamtal. På många förskolor arbetar flerspråkig personal som uppmärksammar barns modersmål. Stadsdelens talpedagog stödjer och handleder förskolans personal i barns språkutveckling. Förskolorna har dokumenterat barns språkkunskaper och delgivit föräldrarna barnens språkutveckling. I det kontinuerliga samarbetet med vårdnadshavare har modersmålets betydelse betonats och uppmuntrats för barnens framtida språkkunskaper. Utlåning av barnböcker på olika språk har erbjudits föräldrar och barn. Barnen visar intresse och glädje över sitt modersmål. På arbetsplatsträffar och reflektionstiden har personalen diskuterat språkets olika genrer, såsom berättande, beskrivande, informerande och argumenterande i syfte att barn och personal ska anpassa sitt språk utifrån olika situationer och sammanhang. I de projektinriktade arbetssätten med mindre grupper har språket varierats och nya ord har tillförts. Barnen har tillsammans med personal och andra barn mött nya situationer och platser som väckt nya frågor och utvecklat språket. Barnen på specialförskolan Clavis har stora funktionsnedsättningar inom kommunikation och språk. Kommunikation och språkutveckling är därför ett stort arbetsområde. Det är en utmaning för personalen att hitta och utveckla fungerande kommunikationssätt för varje barn. Personalen har stor kunskap i alternativa kommunikationsmedel och arbetar mycket för att stimulera barnen till att förstå kommunikation. Olika aktiviteter genomförs i syfte att ge barnen erfarenheter att kommunicera kring. Förskolan arbetar nära vårdnadshavare och reflekterar tillsammans. Förskolan ser över olika metoder för att kartlägga barnens tal- och språkutveckling. Bl.a. PEP-testas barnen och samarbete med stadsdelens talpedagog sker. I samverkan med föräldrar har personalen utvärderat och utvecklat kommunikationssätt kring varje barn. Utvärdering visar att fler barn är mer självständiga och att samspelsförmåga, intresse till inläring av nya aktiviteter och kunskap har ökat.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
------------------	------------------	---------------	--------	-------------	--------

- Stadsdelsnämnderna ska utveckla samverkan med fristående förskolor och både kommunala och fristående skolor

Kommentrar: Förskola och fritid ingår i stadsdelens lokala och övergripande samverkansforum tillsammans med socialtjänst, skolor, polis, BVC och VC där gemensamma frågor diskuteras. Både kommunala och fristående förskolor och skolor inbjuds till detta forum. Fler och fler fristående förskolor ansluter sig till stadens gemensamma barnomsorgsskole. För närvarande har åtta fristående förskolor och elva dagbarnvårdare anslutit sig till stadsdelens kösystem. Till våra fyra öppna parker kommer besökare från både kommunala och fristående förskolor och skolor. Fritidsenheten har besökare från såväl kommunala som fristående skolor. Bland annat sker ett samarbete med Västerholms friskola som besöker 2:a Hemmet en gång i veckan för att ha dansundervisning. En arbetsgrupp bestående av representanter från skolan, socialtjänsten och BUP har bildats för att kartlägga samt hitta en gemensam handlingsplan för elever med hög skolfrånvaro då Västerholms friskola deltar. Under vårterminen har även en grupp i föräldrastödet "Alla barn i centrum" (ABC) startat i Västerholms friskola. Barn i riskzonmodellen har utökats och innefattar sedan mars även en grupp i Skärholmen med Lillholmsskolan och Västerholms friskola. Ett gemensamt samverkansforum genomfördes i april med temat "våld i nära relation". För att förbättra samarbetet med fristående förskolor har ett branschråd bildats på uppdrag av KF som leds av Utbildningsförvaltningen. Rådet består av fyra representanter för kommunal förskola, fyra för externa anordnare samt några representanter för staden övergripande. Skolborgarrådet är ordförande.

- Stadsdelsnämndernas ska säkerställa att förskolans nya läroplan är implementerad i alla förskolor

Kommentrar: Förskolans reviderade läroplan är förankrad på samtliga förskolor. Enheterna har kontinuerliga möten varje månad tillsammans med avdelningsansvariga och biträdande förskolechef med läroplanen som underlag i pedagogiska diskussioner. Enheternas kvalitetsgrupp och språknätverk samt de pedagogiska utvecklingsledarna säkerställer att läroplanens intentioner förankras i det vardagliga arbetet så att personalen kopplar läroplansmålen till verksamhetens aktiviteter. Diskussioner för att öka information och förståelse kring förskollära och barnskötarnas förändrade uppdrag i den nya läroplanen har förts fortlöpande.

- Utbildningsnämnden ska i samverkan med stadsdelsnämnderna utarbeta skriftliga riktlinjer för rutiner vid övergången mellan förskola och skola

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
------------------	------------------	---------------	--------	-------------	--------

Kommentar: Stadsdelens förskolor och skolor har ett upparbetat samarbete som heter "Den röda tråden". Det är gemensamt utarbetade skriftliga riktlinjer och rutiner för övergången mellan förskola och skola som alla följer. Överlämningssamtal med vårdnadshavare, förskola och skola har skett under våren. I staden pågår för närvarande ett stadsövergripande arbete med att ta fram gemensamma rutiner kring barns övergång till skolan. I avvaktan på dem används de befintliga.

- Utbildningsnämnden ska tillsammans med 2012-01-01 2012-12-31
 stadsdelsnämnderna genomföra en granskning av placerade barns skolsituation

Kommentar: Utbildningsnämnden har genomfört en kartläggning och resultatet har presenterats i en rapport. Barn- och ungdomsenheten har tagit fram rutiner och checklistor för att tillgodose att placerade barn och unga har en väl fungerande skolgång.

NÄMNDMÅL:

Förskolorna arbetar för att öka barnens hälsa och välmående

- Uppfylls helt

Personalen har under flera år arbetat intensivt med att ge barn en bra och nyttig kost samt mycket rörelse och utevistelse vilket har visat goda resultat. Barnhälsovårdens senaste årsrapport från 2010 visar att barnens fysiska hälsa i Skärholmen har ökat. Andelen fyraåringar i Skärholmen som lider av övervikt hade sjunkit från 19,3 % 2007 till 14,7 %. Även specialförskolan Clavis för barn med autism och utvecklingsstörning har haft dagliga fysiska aktiviteter av olika slag inne och ute med rörelselek, promenader, bad och hinderbana.

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Period
----------------------	------------------	---------------	--------	--------

- Resultat av personalens självvärdering
 gällande barns utevistelse i förskolan
 Uppfylls helt

3 2012

Kommentar: Vi beräknar att klara årsmålet.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
----------------------	------------	-----------	-----------

- Utveckla en utmanande utemiljö i förskolan med fokus på barns rörelse 2012-01-01 2014-12-31

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Prognos hel- år	Årsmål	Period
----------------------	------------------	--------------------	--------	--------

Kommentar: Utifrån kartläggning och behov har en förändring av förskolornas gårdar påbörjats i samarbete med SISAB för att utveckla utemiljön. Målet är att miljön ska inbjuda barnen till varierade fysiska aktiviteter, lek och experiment, flytta ut den pedagogiska verksamheten och utmana barnens rörelse och motorik mer. De flesta förskolor gör utflykter varje vecka som särskilt ska utmana barns rörelse, uthållighet och lärande. Alla barn ska vara ute minst en gång per dag på förmiddagar och/eller eftermiddagar om inte väderförhållanden hindrar detta. En utvecklande och utmanande utemiljö i förskolan med fokus på barns rörelse prioriteras alltmer. En förskoleenhet har haft en studiedag för samtlig personal då man arbetade med miljön på förskolegårdarna. Alla barn uppmuntras och lockas till lek och rörelse. Daglig utevistelse, har skett på gårdar, parker och skog. Personalen bejakar barns egna initiativ till lek och rörelse. En förskoleenhet har tre utepedagoger som särskilt arbetar med att skapa utmanande utemiljöer i förskolan och dess omgivning.

Utveckla hälsofrämjande insatser i samverkan med barnhälsovården

2012-01-01

2014-12-31

Kommentar: Arbetet med att utveckla hälsofrämjande insatser i samverkan mellan förskola och barnhälsovården har påbörjats. En arbetsgrupp med representanter för förskola, öppen förskola och Barnavårdscentralen (BVC) är tillsatt och kommer att arbeta med dessa frågor under året. Preventionssamordnaren är sammankallande.

NÄMNDMÅL:

Förskolorna skapar goda förutsättningar för att öka barns språk- och kunskapsutveckling, med fokus på svenska språket

Uppfylls helt

Under våren introducerades Skärholmens gemensamma språkprogram och personalen i alla förskolor har nu börjat arbeta utifrån det. Varje förskola har en språkansvarig som ingår i ett större nätverk för enheten och stadsdelen. Varje år görs kartläggning av vilka språk barn och personal talar i förskolorna samt antal och andel totalt. Barns språkutveckling är mycket viktig särskilt i förskoleåldern och detta arbete genomsyrar verksamheten under hela året. Genom arbetet med språkgrupper har barnens olika språk och dess talare fått en högre status. Föräldrarna har blivit medvetna om att modersmålet är viktigt och har medverkat i arbetet med barnens flerspråkiga utveckling. Förskolorna har skapat bibliotek med böcker på olika språk som föräldrarna kan låna hem. Personalens kunskap om att utforma en språkstimulerande miljö har ökat. Kunskap genom olika språknätverk och föreläsningar har inspirerat personalen till ett mer aktivt språkarbete med barnen. I föräldrasamtalen har personalen mer aktivt använt sig av dokumentation i bildform för att öka föräldrarnas förståelse för sina barns språkutveckling.

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Prognos hel- år	Årsmål	Period
----------------------	------------------	--------------------	--------	--------

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Prognos hel- år	Årsmål	Period
 Andel barngrupper (1-3 år) med fler än 14 barn	0 %	0 %	0 %	Tertial 2 2012

Kommentar: Vi klarar målet.

 Andel barngrupper (4-5 år) med fler än 18 barn	0 %	0 %	0 %	Tertial 2 2012
--	-----	-----	-----	-------------------

Kommentar: Vi klarar målet.

Resultatet av enheternas själv- värdering avseende språkut- veckling och kommunikativ för- måga (skala 1-6)			3,5	2012
 Uppfylls helt				

Kommentar: Vi beräknar att klara årsmålet.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förskolan använder språkprogrammet och språkkartläggningen i arbetet med barns språk- och kunskapsutveckling	2012-01-01	2014-12-31	

Kommentar: I april introducerades det nya språkprogrammet som ska användas i förskolorna. Personalen utvecklar kontinuerligt arbetet med barnens språkutveckling genom bland annat utbildningar, föreläsningar och nätverk. I förskolorna används olika underlag för att dokumentera arbetet med barns språk- och kunskapsutveckling. Barns och personals olika modersmål och språk kartläggs varje år i en språkkartläggning. Under höstterminen kommer en ny språkkartläggning att genomföras och sammanställas. Personalen går igenom barnens språksituation med föräldrarna i individuella utvecklingssamtal. På många förskolor arbetar flerspråkig personal som uppmärksammar barns modersmål. Stadsdelens talpedagog stödjer och handleder förskolans personal i barns språkutveckling.

 Förskolan kartlägger språksituationen för barn med annat modersmål tillsammans med föräldrarna	2011-01-01	2014-12-31	
--	------------	------------	--

Kommentar: Kartläggning av barnens språksituation görs tillsammans med föräldrarna vid de individuella utvecklingssamtalen. Material från språkprogrammet används och utifrån detta görs en planering för hur samarbetet mellan föräldrar och förskola ska ske för att bäst stimulera barnets språk. Personalen uppmärksammar barnens modersmålsutveckling och språkobservationer görs utifrån olika situationer. Specialförskolan Clavis deltar i stadsdelens kartläggning kring barns modersmål. Dock kartlägger förskolan även själva varje barns språkliga utveckling för att anpassa och erbjuda dessa barn ett lämpligt kommunikationssätt och kommunikationsmetod.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:**2.3 Stockholmarna ska uppleva att de får god service och omsorg**

Uppfylls delvis

Förvaltningen förväntas delvis nå målet. Satsningar har gjorts inom stadsdelens egna verksamheter inom äldreomsorg och stöd och service till personer med funktionsnedsättning för att öka brukarnöjdheten och brukarnas upplevelse av trygghet. Resultatet som mäts i brukarundersökningen som genomförs under hösten och baseras på alla resultat från samtliga enheter som bedriver verksamhet åt Stockholms stad. De privata aktörernas förbättringsarbeten för att öka nöjdhet och trygghet regleras i avtalen och kan därför inte redovisas i tertialrapporten och det blir därför svårt att uppskatta utfallet av indikatorn. Det som presenteras i tertialrapporten baseras på den kommunala verksamheten. Förvaltningen har påtalat resultaten från brukarundersökningarna vid de verksamhetsuppföljningar som är genomförda. Vid samverkan med olika aktörer har också frågan påtalats i syfte att hitta förbättringsåtgärder och på så sätt öka nöjdheten och tryggheten för brukarna.

Fortbildningsinsatser har pågått inom äldreomsorgen, LSS-bostäder och assistansenheten. Alla enheter har arbetat med dokumentationsstöd och hur man involverar brukaren när man skriver genomförandeplanen så att de upplever att de är delaktiga och är med och påverkar utformningen av stöd och hjälp. Satsningar för att utveckla anhörigstödet och för att nå fler yngre äldre för hälsofrämjande aktiviteter har inletts. Projektet teambaserat arbetssätt på Sätra vård- och omsorgsboende har fortsatt där personalen kompetensutvecklas och de olika yrkesgruppernas roller och ansvarsfördelning tydliggörs. Enhetscheferna inom assistansenheten har gjort hembesök hos alla brukare som har personlig assistans för att se hur brukarna upplever insatserna och hur det fungerar tillsammans med assistenterna och för att se vad som kan utvecklas och förbättras. Inom avdelningen äldre och funktionshindrade har samtliga verksamheter upprättat handlingsplaner där de beskriver hur brukarens upplevelse av service och omsorg skall bli bättre. Samtliga verksamheter har tagit fram informationsblad om verksamheten till brukarna och/eller dennes företrädare.

Insatser för barn och unga bedrivs utifrån evidens- och kunskapsbaserade metoder. I behandling och insatser är målsättningen att stärka de resurser som finns i familj och nätverk. Inriktningen är att hitta hållbara lösningar i öppen vård och att öka insatserna för barn och unga i deras närmiljö. Inom socialtjänsten har en organisation för metodutveckling startats, där även Sociala system ingår (f.d. Paraplysystemet). Inom alla enheter har särskilda medarbetare utsetts som ansvariga för metodutveckling. En systematisk arbetsprocess har påbörjats för att höja kvaliteten i det arbete som bedrivs för unga och deras familjer. För detta har tagits fram långsiktiga mål, delmål och aktiviteter. Målsättningen är att bedömningar och insatser ska ha forskningsstöd, att ungas behov tillgodoses på bästa sätt och att unga och deras familjer får ett bra bemötande. Socialtjänsten har även inlett planering för att samordna insatser inom avdelningen när det gäller unga vuxna 18-25 år.

Placerade barns och ungas skolgång är fortfarande i fokus och alla placeringar har kartlagts och granskats, en del mer ingående. Granskningen har visat att de placerade ungdomarnas skolsituation uppmärksammas, men att dokumentationen behöver systematiseras ytterligare för att underlätta uppföljningen.

Granskningen visar även att i de fall skolgången inte fungerar finns ofta en så omfattande problematik att det överskuggar skolgången, att unga placerade på SIS-institution har den minst fungerande skolgången. Dessa resultat kommer att beaktas och analyseras vidare. Särskilt samarbete har pågått sedan 2011 i projektet "Våldsutsatta barn - samverkan inom socialtjänsten". Medel har beviljats från länsstyrelsen och har använts till kompetensutveckling och för att utveckla samarbetet mellan familjerätt, barnenhet och kontaktverksamhet. En handbok finns och rutiner har blivit klara. Socialtjänsten har sökt ytterligare medel hos länsstyrelsen för implementering av arbetssätt.

Förskolan stödjer barn och föräldrar vid övergången till skolan enligt en arbetsplan. För detta finns i stadsdelen dels en övergripande nätverksgrupp för hela stadsdelen och dels lokala nätverksgrupper i "Röda tråden". Föräldrar erbjuds föräldrastöd genom bland annat föräldraträffar, KOMET och stadens satsning "Alla Barn i Centrum" (ABC). Till hjälp för föräldrar som arbetar på kvällar, nätter och helger erbjuds barnomsorg på obekväm arbetstid. Stadsdelens öppna parker är öppna för alla medborgare och erbjuder öppen förskola, parklek och mötesplats för ungdomar.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Andel ASI (Addiction Severity Index) utredningar			75 %	tas fram av nämnden	2012
 Uppfylls helt					

Kommentar: Av totalt 20 nystartade missbruksutredningar sedan maj har endast tio ASI-grundintervjuer registrerats. De klienter som inte kommer till grundintervju, ska registreras som intervjubortfall i ASI-net-statistiksystemet. Detta har av missförstånd inte skett. Data har således missats och kommer att efterregistreras. Årsmålet att uppnå 75 % genomförda ASI-grundintervjuer bedöms fortfarande kunna uppfyllas.

Andel av inkommande anmälningar inom BoU			46,8 %	fastställs 2012	2012
 Uppfylls helt					

Kommentar: Indikatoren är ny. Årsmålet utgår från 2011 års siffror.

Andel barn och unga i bostadsbedömd öppen vård	76,9 %	75 %	75 %	tas fram av nämnden	Tertial 2 2012
--	--------	------	------	---------------------	----------------

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
------------------	------------------	---------------	--------	-------------	--------

Kommentar: Indikatorn mäter andelen barn och unga i öppenvård under perioden augusti 2011 till juli 2012. Barn och unga erbjuds i ökad utsträckning stöd och behandling i öppenvård. Avsikten är att minska institutionsvården, men även att insatserna bättre ska motsvara barns och ungas behov, där nätverket ingår som en naturlig del. Före beslut om dygnetruntvård eller extern öppenvård görs en prövning av om behovet kan tillgodoses av stadsdelens egna öppenvårdsresurser. Öppenvård för barn, ungdomar och deras familjer har genomförts av ungdomsteamet Team 127, av boendestödjare för unga i träningslägenhet och Framnäsgruppen AB, som arbetar med familjebehandling på stadsdelsnämndens uppdrag.

Andel barn och ungdomar som varit aktuella för insatser inom individ och familjeomsorgen (Utredningstyp BoU eller Vuxen) och som inte är aktuella 12 månader efter avslutad insats (inom IoF, BoU och Vuxna, 0-19 år)	83,97 %	75	69 %	öka	Tertial 2 2012
---	---------	----	------	-----	----------------

Kommentar: Indikatorn mäter antalet barn och unga 0-19 år som avslutats inom individ- och familjeomsorgen under perioden augusti 2010 till juli 2011 och inte återaktualiserats inom tolv månader. I samband med tertial 2 har en ny definition gjorts som innebär att personer med ny insats inom 30 dagar exkluderats.

Andel enskilda som minskat sitt behov av stöd inom socialpsykiatri			15 %	tas fram av nämnden	2012
Uppfylls helt					

Kommentar: Mätningar av hur behovet minskar görs men kan ge resultat först efter längre tids mätning. För personer med psykisk funktionsnedsättning tar det lång tid att minska behovet av stöd. För många är stödet livslångt.

Andel genomförandeplaner för biståndsbedömda insatser inom socialpsykiatri, IoF	70 %	90 %	90 %	tas fram av nämnden	Tertial 2 2012
---	------	------	------	---------------------	----------------

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
------------------	------------------	---------------	--------	-------------	--------

Kommentar: Genomförandeplaner är en prioriterad uppgift men har inte fullgjorts på boendestödet fullt ut på grund av långa sjukskrivningar med fler vikarier inne så har det i vissa fall varit svårt att upprätta planer. När situationen nu stabiliseras ska arbetet intensifieras på nytt. En ny biträdande chef på utförarsidan har systematiskt tagit sig an att utbilda nya medarbetare i hur genomförandeplaner ska skrivas. Vi räknar fortfarande med att nå målet 90 %.

Andel klienter inom socialpsykiatri som			75 %	tas fram	2012
erhållit två uppföljning enligt DUR under året				av nämnden	
Uppfylls helt					

Kommentar: I den mätning som gjorts har två uppföljningar per person och år gjorts i 48 % av fallen. Vi beräknar att uppnå målet på 75 %.

Andel mål för den enskilde, med insatser inom socialpsykiatri, som i snitt uppnås (IoF)			50	fastställs 2012	2012
Uppfylls helt					

Kommentar: Detta är första året för indikatorn. Årets värden räknas därför som "nollår" som ska ligga till grund för nästa års målberäkning. Mätningen görs utifrån kvalitetssystemets individuppföljning.

Andel personer i förhållande till hela befolkningen som har haft insatser inom IoF, socialpsykiatri	0,63 %	0,8 %	0,8 %	tas fram	Tertial 2
				av nämnden	2012

Kommentar: Det är svårbedömt att avgöra om andelen vuxna med socialpsykiatriska insatser kan öka eller minska. Vi har ett ökat tryck på enheten och fler ärenden.

Andel personer i förhållande till hela befolkningen som har haft insatser inom vuxen missbruk, IoF	0,26 %	0,35 %	0,35 %	tas fram	Tertial 2
				av nämnden	2012

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
------------------	------------------	---------------	--------	-------------	--------

Kommentar: Av Sveriges befolkning beräknas 8 % ha missbruksproblem varav 3,5 % beroendeproblematik. Vidare bedöms ytterligare ca 10 % av befolkningen ha en riskabel alkoholkonsumtion. Erfarenhet visar att endast få av alla människor med missbruksproblem söker vård för dessa. Jämförelsevis är andelen medborgare som fått missbruksvårdsinsatser i Skärholmen liten - få söker hjälp för sitt missbruk.

Andel personer med insatser inom social-psykiatri som på det hela taget är nöjda med sin insats (IoF)	75 %	82	2012
 Uppfylls helt			

Kommentar: Resultatet av brukarundersökningen har inte kommit. Svarsfrekvensen är mycket låg varför det är svårt att bedöma nöjdheten. Utfall redovisas i verksamhetsberättelsen när resultatet från årets brukarundersökning är klar.

Andel personer med insatser inom social-psykiatri som upplever att de fått en förbättrad livssituation enligt DUR uppföljningen (dokumentation, utvärdering och resultat) (IoF)	25 %	öka	2012
 Uppfylls helt			

Kommentar: Mätningen görs utifrån kvalitetssystemets individuppföljning till verksamhetsberättelsen.

Andel personer med insatser inom social-psykiatri som är nöjda med hur utredningen av deras behov av stöd genomfördes (IoF)	75 %	76 %	2012
 Uppfylls helt			

Kommentar: Utfall redovisas i verksamhetsberättelsen när resultatet från brukarundersökningen är klar.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Andel ungdomar anmälda för brott som tillsammans med föräldrar eller vårdnadshavare kallats till samtal med socialtjänsten inom 48 timmar Uppfylls helt			90 %	tas fram av nämnden	2012
Kommentar: Totalt har elva ungdomar under 15 år kallats på grund av misstänkt brott (maj – augusti), alla har kommit till samtal.					
Andel vuxna i biståndsbedömd öppenvård (IoF)	70,71 %	76 %	76 %	tas fram av nämnden	Tertial 2 2012
Kommentar: Indikatorn mäter antalet vuxna i biståndsbedömd öppenvård under perioden augusti 2011 till juli 2012. Trots strävan att nå årsmålet på 76 % uppnås endast 70,7 %. Resultatet ligger nära årsmålet och prognosen är att verksamheten kommer att kunna nå årsmålet. Enheten fortsätter att metodiskt arbeta för användande av insatser i stadsdelens egen regi i form av CRA, KBT, återfallsprevention, träningslägenhet, försökslägenhet, arbetsträning, boendestöd och egna medel.					
Andel vuxna som varit aktuella för insatser inom individ och familjeomsorgen och som inte är aktuella 12 månader efter avslutad insats (IoF)	69,79 %	65	55 %	öka	Tertial 2 2012
Kommentar: Personer som kommer i kontakt med socialtjänsten för beroendeproblematik, har ofta långtgående och kroniska problem. Enheten överträffar för närvarande årsmålet med 15 procentenheter, vilket kan indikera att givna missbruksinsatser varit verk samma och resulterat i långvariga positiva effekter.					
Antal familjer med barn som saknar stadigvarande bostad (IoF)	14 st	20 st	23 st	fastställs 2012	Tertial 2 2012

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
------------------	------------------	---------------	--------	-------------	--------

Kommentar: Definition gäller samtliga barn under 18 år som saknar stadigvarande bostad. En barnfamilj kan utgöras av ensamstående eller sammanboende föräldrar med minderåriga barn som bor tillsammans, växelvisboende och umgängesbarn. Under perioden januari till och med juli 2012 har det i snitt varit 14 hushåll med barn per månad som varit placerade i tillfälliga boenden (vandrarhem, hotell). Inga barnfamiljer har under perioden anvisats boende på härbärge. Vanligast är ensamma kvinnor med barn. Förvaltning har i genomsnitt betalat ut ca 218 tkr per månad för dessa tillfälliga boenden.

Antal nytillkomna försöks- och träningslägenheter (IoF)	6	fastställs 2012	2012
 Uppfylls helt			

Kommentar: Socialtjänsten har fått 14 försöks- och träningslägenheter, varav fem till projektet "Bostad först".

Antalet försökslägenheter som övergått till eget kontrakt relaterat till totala antalet försökslägenheter i stadsdelsnämnden (IoF)	2 st	fastställs 2012	2012
 Uppfylls helt			

Kommentar: Under perioden har två försökslägenheter övergått till eget kontrakt. Socialtjänsten har därmed 15 försökslägenheter kvar och fem genom projektet "Bostad först".

Andel genomförda utredningar enligt DUR inom stöd och service för personer med funktionsnedsättning (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	60 %	tas fram av nämnden	2012
 Uppfylls helt			

Kommentar: Mätningens resultat redovisas i verksamhetsberättelsen.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de blir väl bemötta av stadens personal (stöd och service till personer med funktionsnedsättning) ■ Uppfylls helt Kommentar: Åtgärderna för att öka brukarnas upplevelse av att bli väl bemötta av stadens personal har fortsatt. Informationsinsatser har genomförts i form av nyhetsbrev. På anhörgmöten har vi samtalat om vad som fungerar bra och vad som behöver utvecklas i verksamheterna. På mötena har vi informerat om aktuella händelser i verksamheten. Personalen har på arbetsplatsträffar diskuterat frågor om bemötande och värdegrund. De boende och deras anhöriga har informerats om att det är mycket viktigt att de svarar på brukarenkäten som kommer i höst. Enhetschefer och medarbetare kommer att i avslutning till att enkäterna skickas ut att vara i direkt kontakt med de som fått enkäten för att påtala vikten av att de fyller i den.			89 %	89 %	2012
Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de kan påverka insatsens utformning (stöd och service till personer med funktionsnedsättning) ■ Uppfylls helt Kommentar: Indikatorn mäts i slutet av året. Genomförandeplaner är brukarens möjlighet att påverka insatsens utformning. Arbetet med att ge medarbetarna på stadsdelens egna LSS-bostäder stöd i hur man dokumenterar och hur man skriver genomförandeplaner har fortsatt. Personalen har kännedom om LSS och på arbetsplatsträffarna diskuteras hur vi ska kunna ge brukarna möjlighet att i så stor omfattning som möjligt påverka insatsens utformning.			71 %	72 %	2012

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Andelen personer med funktionsnedsättning som upplever att de har en fungerande bostad (stöd och service till personer med funktionsnedsättning) Uppfylls helt			70 %	tas fram av nämnden	2012
Kommentar: Målet förväntas nås. De boende på stadsdelens LSS-boenden möblerar sina egna lägenheter och de flesta av LSS-bostäderna är moderna. De bostäder som inte är moderna kommer att ersättas med nya inom ett par år. Några lägenheter har bostadsanpassats och renoverats.					
Andelen personer med funktionsnedsättning som övergår till lönearbete efter deltagande i dagliga verksamheter enligt LSS eller dagverksamheter enligt SoL (stöd och service till personer med funktionsnedsättning) Uppfylls helt			0 %	tas fram av nämnden	2012
Kommentar: Mätningens resultat redovisas i verksamhetsberättelsen.					
Antal nytilkomna omsorgslägenheter för vuxna inom staden (stöd och service till personer med funktionsnedsättning) Uppfylls helt			0 st	100 st	2012
Kommentar: Stadsdelen är med i projekteringen för nya gruppboendestäder men de beräknas först bli klara 2014. De bostäder som först planeras ska ersätta de bostäder på Nya Byvikens- LSS bostad som inte är fullvärdiga.					

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Brukarens upplevelse av trygghet - LSS-boende, vuxna och barn (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)			91 %	91 %	2012
 Uppfylls delvis					

Kommentar: Indikatorn mäts i slutet av året. Indikatorn mäter hur trygg den boende är utifrån brukarundersökningens fråga "Jag känner mig trygg i mitt boende." De två bästa alternativen räknas som nöjd på den 5-gradiga skalan. Avdelningen bedömer att indikatorn möjligen inte uppfylls helt inom stadsdelens egna LSS-boenden. Enheterna har arbetat enligt handlingsplanen som är framtagen för att öka brukarnas nöjdhet. Den berör frågor om bemötande, möjlighet för brukaren att ha nattgäster samt hur man kan påverka det stöd som ges. Enhetens medarbetare har fortbildats i förhållningssätt och bemötande och detta förväntas öka brukarnas upplevelse av trygghet. På boenderåden har frågor om trygghet diskuterats. Genomförandeplanerna har reviderats och bearbetats och fastställts under perioden tillsammans med den boende och deras gode män. Med den boendes och gode mannens delaktighet i hur stödet ska utföras förväntar enheten att brukarens nöjdhet ska öka. För att ytterligare öka nöjdheten har veckoscheman för personalen justerats efter boendes behov. Vid eventuella förändringar i verksamheten får boende och gode män information muntligen och via brev hem. För att säkerställa att personalen dokumenterar på rätt sätt har enheten utbildat medarbetarna i journalföring och hur man skriver en genomförandeplan. Ytterligare ett utbildningstillfälle har bokats in till hösten med avdelningens ParaSoL samordnare. De boendes lägenheter och personalutrymmena har städats för att minimera brandrisken. Detta förväntas öka brukarnas upplevelse trygghet.

Brukarnas nöjdhet med bemötande från biståndshandläggare inom stöd och service till personer med funktionsnedsättning (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)			90 %	tas fram av nämnden	2012
 Uppfylls helt					

Kommentar: Mätningens resultat redovisas i verksamhetsberättelsen.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
------------------	------------------	---------------	--------	-------------	--------

Nöjda brukare - daglig verksamhet (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)			91 %	91 %	2012
	Uppfylls helt				

Kommentar: Mätningens resultat redovisas i verksamhetsberättelsen. Svaret på indikatorn ska mäta helhetsintrycket av den dagliga verksamheten. Brukarundersökningens fråga är "Jag är nöjd med min dagliga verksamhet". De två bästa alternativen räknas som nöjd på den 5-gradiga skalan.

Nöjda brukare - korttidsboende (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)			91 %	91 %	2012
	Uppfylls helt				

Kommentar: Mätningens resultat redovisas i verksamhetsberättelsen. Svaret på indikatorn ska helhetsintrycket av korttidsboendet. Brukarundersökningens fråga är "Jag är nöjd med mitt korttidshem". De två bästa alternativen räknas som nöjd på den 5-gradiga skalan.

Nöjda brukare - LSS-boende, vuxna och barn (Stöd och service till personer med funktionsnedsättning)			88 %	88 %	2012
	Uppfylls delvis				

Kommentar: Indikatorn mäts i slutet av året i den stadsgemensamma brukarundersökningen. Avdelningen bedömer att indikatorn möjligen inte uppfylls helt inom den egna verksamheten på LSS-boende. En handlingsplan är framtagen för att stadsdelens egna LSS-bostäder ska öka resultatet för indikatorn. Enheterna har anordnat insatser kring etik och bemötande och enhetscheferna för diskussioner på arbetsplatsträffar, boendemöte och anhörigråd. Enhetscheferna har påbörjat att träffa samtliga boende och deras anhöriga för att höra hur de upplever sitt boende och om de är nöjda eller missnöjda med något. På brukarenkäten för 2011 var svarsfrekvensen anmärkningsvärt låg därför var resultaten inte statistiskt användbara. Flera insatser har gjorts för att höja svarsfrekvensen till höstens brukarenkät, såväl internt som externt.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Andel omsorgspersonal med grundutbildning (äldreomsorg) Uppfylls helt			91 %	tas fram av nämnden	2012
Kommentrar: Förvaltningen har en hög andel personal med grundutbildning och förväntas uppnå målet. Hemtjänsten kommer att utbilda nio personer till undersköterskor under hösten 2012.					
Andelen nöjda omsorgstagare - biståndsbedömd dagverksamhet (äldreomsorg) Uppfylls helt			90 %	84 %	2012
Kommentrar: Indikatorn mäts i slutet av året i den stadsgemensamma brukarundersökningen. Sätra vård- och omsorgsboendes dagverksamhet kommer till hösten att genomföra en egen observation gällande mat, trivsel och aktiviteter. Varje gäst blir tillfrågad om maten smakade bra, om man trivs på dagverksamheten och med personalen samt om aktiviteterna. Dessa frågor görs i direkt anslutning till måltider och aktiviteter. Samtliga gäster blir tillfrågade och de som på grund av en långt framskriden demenssjukdom inte kan svara observeras av personalen, som noterar de boendes ansiktsuttryck och mimik. Målet förväntas uppnås.					
Andelen nöjda omsorgstagare - hemtjänst i ordinärt boende (äldreomsorg) Uppfylls delvis			84 %	84 %	2012

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
------------------	------------------	---------------	--------	-------------	--------

Kommentar: Indikatorn mäts i slutet av året i den stadsgemensamma brukarundersökningen. Resultatet för indikatorn var lågt 2011 och det kan finnas risk att det även blir lågt i år. Cirka 50 % av all hemtjänst som bedrivs utförs av privata aktörer som är upphandlade enligt LOV, deras arbete med att få nöjda omsorgstagare regleras i avtalet. För att få upp mätvärdena på indikatorn har den kommunala hemtjänsten följt upprättad handlingsplan för att öka brukarnöjdheten. Hemtjänsten har genomfört en organisationsförändring för att öka kontinuitet och stärka arbetsledningen. All personal har deltagit i projekt "Vård i annans hem". Under våren har ett- samtalskontrakt, - prioriteringslista för årets arbete tagits fram utifrån åtaganden samt arbetsmiljön. Hemtjänsten har arbetat för att alla genomförandeplaner ska vara uppdaterade och utföra insatserna på ett tryggt sätt för kunderna. Kunderna i hemtjänsten har uttryckt att det är viktigt att det så ofta som möjligt är samma person samt att personalen kan svenska språket så att man förstår varandra. Enheten har justerat bemanningen för att öka kontinuiteten och satsat på att utveckla personalens kunskap i svenska genom språkprojektet Arbetsam. Synpunkter och klagomål har minskat, vilket vi tolkar som att kunder får sin hjälp som planerat. Flera rutiner har förändrats och tydliggjort medarbetarnas roll och ansvar.

Andelen nöjda omsorgstagare - vård- och omsorgsboende (äldreomsorg)	84 %	84 %	2012
 Uppfylls delvis			

Kommentar: Indikatorn mäts i slutet av året i den stadsgemensamma brukarundersökningen. Det finns flera privata vård- och omsorgsboenden i stadsdelen. Sättra vård- och omsorgsboende som drivs i kommunal regi har skickat ut nyhetsbrev för att informera om vad som hänt och vad som planeras i verksamheten. Med mer kännedom om verksamheten hoppas man att upplevelsen av trygghet ska öka. Enheten har fortsatt sitt projekt med teambaserat arbetssätt där resultatet av projektet förväntas ge brukarna en upplevelse av nöjdhet när personalen arbetar tillsammans mot samma mål och använder varandras resurser. Minnenas torp är invigt på gården på Sättra vård- och omsorgsboende och det är inrett för att väcka minnen och inbjuda till trevliga stunder med samvaro, kaffe och minnen.

Maten smakar bra - hemtjänst i ordinärt boende (äldreomsorg)	75 %	75 %	2012
 Uppfylls helt			

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
------------------	------------------	---------------	--------	-------------	--------

Kommentar: Indikatorn mäts i slutet av året i den stadsgemensamma brukarundersökningen. Cirka 50 % av hemtjänsten utförs av privata utförare som är upphandlade enligt LOV. Deras arbete med bland annat kost regleras i avtalet. De synpunkter som kan komma från hemtjänstens kunder angående maten är att portionen är liten. I de fallen brukar det gå bra att öka matmängden. Många av hemtjänstens kunder får hjälp att laga sin mat.

Maten smakar bra -	75 %	75 %	2012
☐ Vård och omsorgsboende (äldreomsorg)			
☒ Uppfylls helt			

Kommentar: Indikatorn mäts i slutet av året i den stadsgemensamma brukarundersökningen. Det finns flera privat drivna vård- och omsorgsboenden i stadsdelen. På Sättra vård- och omsorgsboende som är stadsdelens eget boende är de boende nöjda med maten. Ett matråd träffas regelbundet för att gå igenom synpunkter på maten. Enheter serverar frukost och mellanmål och dukar fint och inbjudande för att öka upplevelsen av måltiden.

Måltiden är en trevlig stund på dagen - Vård	75 %	75 %	2012
☐ och omsorgsboende (äldreomsorg)			
☒ Uppfylls helt			

Kommentar: Indikatorn mäts i slutet av året i den stadsgemensamma brukarundersökningen. Det finns flera vård- och omsorgsboenden i stadsdelen som drivs i privat regi. Stadsdelens egna vård- och omsorgsboende i Sättra arbetar efter att alla ska uppleva måltiderna som en trevlig stund på dagen. Personalen finns med vid måltiderna för att stötta och se till att måltiderna blir en trevlig och social stund. Man dukar fint men också efter den enskilde demenssjukas behov och förutsättningar. Rekrytering till projektledare för ett kostprojekt har påbörjats. Projektet ska leda till att brukarnas upplevelse av måltidsstunden ökar.

Omsorgstagarnas upplevelse av hur de kan påverka hur hjälpen utförs - hemtjänst i	74 %	74 %	2012
☐ ordinärt boende (äldreomsorg)			
☒ Uppfylls helt			

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
------------------	------------------	---------------	--------	-------------	--------

Kommentar: Indikatorn mäts i slutet av året i den stadsgemensamma brukarundersökningen. Genomförandeplanen ska tas fram tillsammans med individen och beskriva hur insatserna ska utföras. Stadsdelens egen hemtjänst fortsätter arbetet med att få brukarna delaktiga i sin vardag. Hemtjänstens ledning har haft enskilda samtal med medarbetarna om hur man bemöter och uppfyller kundens behov och önskemål. Särskilda insatser i form av informationsträffar har även skett med vikarier.

Omsorgstagarnas upplevelse av trygghet	84 %	84 %	2012
◊ - hemtjänst i ordinärt boende (äldreomsorg)			
● Uppfylls delvis			

Kommentar: Indikatorn mäts i slutet av året i den stadsgemensamma brukarundersökningen. Cirka 50 % av den hemtjänst som utförs i stadsdelen är i privat regi. Avtalen enligt LOV reglerar den verksamheten. Mätresultatet för indikatorn var lågt 2011 och för att öka upplevelsen i de delar som stadsdelen kan påverka har den kommunala hemtjänsten förändrat sin organisation för att arbeta mer med arbetsledning och kvalitetsutveckling samt för att öka kontinuiteten. Insatsen förväntas öka kundernas upplevelse av trygghet. Den kommunala hemtjänsten deltar för andra gången i Stockholms stads Kvalitetsutmärkelse. Upplevelsen av trygghet är komplex, tidigare mätningar har gett ett lågt resultat, vilket kan innebära att enheten inte når uppsatt mål.

Omsorgstagarnas upplevelse av trygghet	89 %	89 %	2012
◊ - vård och omsorgsboende (äldreomsorg)			
● Uppfylls helt			

Kommentar: Indikatorn mäts i slutet av året i den stadsgemensamma brukarundersökningen. Det finns flera privata vård- och omsorgsboenden i stadsdelen. Inom stadsdelens kommunala vård- och omsorgsboende, Sättra, har ett nyhetsbrev skickats ut för att informera om vad som sker och vad som planeras i verksamheten. Med mer kännedom om verksamheten är vår förhoppning att upplevelsen av trygghet ska öka. På Sättra vård- och omsorgsboende har projektet för att främja ett teambaserat arbetssätt fortsatt. Projektet förväntas ge brukarna en upplevelse av trygghet, då personalen arbetar tillsammans mot samma mål och använder varandras resurser och kompetens.

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
▶ Vidta åtgärder för att förebygga och arbeta för att minska narkotikaanvändningen	2012-01-01	2013-12-31	

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
------------------	------------------	---------------	--------	-------------	--------

Kommentar: Ärenden som rör ungdomar anmälda misstänkta för narkotikabrott har handlagts utan dröjsmål i utredningscentrum för unga lagöverträdare. I det nyligen startade projektet Sociala insatsgrupper är målgruppen unga, som riskerar att utveckla eller har utvecklat en kriminell livsstil. Arbetssättet ska förhindra en negativ utveckling genom att involvera och aktivt arbeta genom det sociala nätverket.

Fältverksamheten har arbetat med utvecklingen av mentorsprogrammet, skolträffarna och 127 sommarfestivalen, som erhållit en del av stadsdelens särskilda medel för insatser mot cannabisbruket. Fritidsenheten fortsätter arbeta med att ta fram en tobakspolicy. Minskat tobaksnyttjande bidrar till att minska narkotikabruket.

-
- Utveckla kunskaper i svenska hos vård- och omsorgspersonal med svenska som andraspråk 2011-01-01 2012-12-31

Kommentar: Avdelningen äldre och funktionshindrade har fortsatt delta i språkprojektet med arbetsplatsförlagd undervisning och språkstöd, Arbetsam. De enheter som deltar i projektet är LSS-bostäder, Sättra vård- och omsorgsboende och hemtjänsten. Enhetscheferna är mycket nöjda med projektet och har sett stor effekt av undervisningen.

-
- Vård- och omsorgspersonal erbjuds grundutbildning 2011-01-01 2012-12-31

Kommentar: Medarbetarna har hög utbildningsnivå inom stadsdelens egna verksamheter, endast ett fåtal av medarbetarna har inte grundutbildning och dessa deltar i det språkstödande projektet Arbetsam för att senare kunna gå grundutbildning. Nio personer inom stadsdelens egen hemtjänst kommer att gå undersköterskeutbildning under hösten.

-
- Äldre ska ges möjlighet att påverka vad de vill äta och de ska ha möjlighet att välja mellan olika maträtter 2012-01-01 2012-12-31

Kommentar: Inom den kommunala hemtjänsten får kunder som väljer matlåda varje vecka en matsedel för kommande vecka, för att kunna välja vilka rätter de vill ha. Det finns alltid två alternativ och all mat kan fås som specialkost. De kunder som lagar mat hemma har utformat sin inköpslista själva och påverkar på så sätt vad de ska äta dagligen. På stadsdelens kommunala boende Sättra vård- och omsorgsboende erbjuds tre olika varmrätter till lunch samt två olika rätter till middag. Frukost tillreds på enheten vilket leder till stor valfrihet och möjlighet att påverka. Det serveras alltid mellanmål till de som önskar eller behöver och valfriheten är stor mellan mellanmålserbjudande allt från näringsrika yoghurtdrinkar till smörgås och buljong.

NÄMNDMÅL:

Genom samverkan mellan socialtjänst, förskola, skola och familjen samt övriga aktörer tillvaratas de gemensamma resurserna så att barn och unga kan växa upp till självständiga vuxna.

Uppfylls helt

Genom samverkan ska barn som är i behov av insatser tidigt uppmärksammas. Stadsdelsnämnden har en särskilt utformad samverkansmodell bestående av förskola, skola, fritid, socialtjänst, polis, BUP, BVC och vårdcentral. En lokal samverkansöverenskommelse mellan stadsdelens olika verksamheter, skolorna och polisen har skrivits och gäller tills vidare. En fristående förskola deltar och några fristående förskolor sporadiskt. Inom samverkansforum har en arbetsgrupp bildats för att kartlägga och hitta en gemensam handlingsplan för elever med hög skolfrånvaro. En annan arbetsgrupp, bestående av skolledare och enhetschefer inom socialtjänsten, har tillsatts för att förbättra samarbetet mellan skola och socialtjänst vid placeringar.

Ett gemensamt samverkansforum har genomförts med tema våld i nära relationer, ett dialogseminarium, där även polisens familjevårdsenhet, barncentrum och åklagare deltog.

Förskolan stödjer barn och föräldrar vid övergången till skolan enligt en arbetsplan, en årscirkel och nätverksgrupper. Nätverksgrupperna består av representanter från varje förskola samt förskoleklass och träffas 2-3 gånger per år för planering. Fritidsenheten ingår i olika samverkansforum för barn och ungdomar. En framgångsrik modell har varit Barn i riskzon (BIR). Fritidsenheten har även regelbundna möten med förskolan, öppna förskolorna, skolorna, fältverksamheten och Team 127.

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Period
 Andel aktuella likabehandlingsplaner på samtliga förskolor	100 %	100 %	100 %	Tertial 2 2012

Kommentar: Förskolorna har en aktuell likabehandlingsplan som utvärderas och revideras varje år i samverkan med föräldrar och barn.

Andel föräldrar som erbjuds utvecklingssamtal minst en gång per termin

100 % 2012

 Uppfylls helt

Kommentar: Samtliga vårdnadshavare erbjuds utvecklingssamtal varje termin. Under vårterminen erbjuds ett projektsamtal med fokus på barns lärande i verksamheten då barnen medverkar. Under höstterminen erbjuds ett individuellt utvecklingssamtal. Vårdnadshavare får även samtal vid behov eller önskemål. Specialförskolan Clavis erbjuder vårdnadshavarna minst tre utvecklingssamtal per termin.

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Period
----------------------	------------------	---------------	--------	--------

Andel genusutbildad personal i fritiden			75 %	2012
 Uppfylls helt				

Kommentar: Fortbildning planeras till hösten 2012.

Antal aktuella familjesamverkansplaner för respektive verksamhet inom fritidsenheten			8	2012
 Uppfylls helt				

Kommentar: Fritidsenheten har tagit fram en plan för att arbeta med familjesamverkansplaner under höstterminen. Arbetet påbörjas i slutet av augusti och beräknas vara klart till november.

Antal ungdomar som är utbildade styrelseledamöter i mötesplatsernas styrelser och ungdomsrådet			30	2012
 Uppfylls helt				

Kommentar: Alla styrelser och ungdomsrådet Ung127 har valt styrelseledamöter och alla har löpande fått fortbildning i sitt uppdrag.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förskola och fritid arbetar aktivt och medvetet för att öka barns, ungas och föräldrars delaktighet och inflytande	2008-01-01	2014-12-31	

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Period
----------------------	------------------	------------------	--------	--------

Kommentar: Enheterna arbetar aktivt och medvetet för att öka barns- och föräldrars delaktighet och inflytande. Tydliga och förändringsbara platser för material och aktiviteter utformas för att öka barnens möjligheter till självständighet, delaktighet och inflytande. Genom den föräldraaktiva inskolningen har föräldrars insyn och kunskap om verksamheten ökat. Detta märks tydligt genom att föräldrar nu ställer andra krav och frågor kring barnens vistelse. Föräldrar uppmuntras att svara på stadens brukarenkät. Samtliga barns föräldrar har erbjudits utvecklingssamtal och till föräldramöte en gång i månaden. Föräldrar har även inbjudits till föräldraträffar med utbildad personal för att diskutera viktiga frågor för föräldrarna kring verksamhet och barn. Utvärdering och revidering av varje förskolas likabehandlingsplan har skett tillsammans med föräldrarna. Föräldrarna har varit delaktiga i barnens olika projekt genom att vara med och tillverka saker med barnen, måla eller bidra med ord till ordbanker på de förekommande språken. Barnen har inflytande i verksamheten genom observationer, samtal, intervjuer och barnmöten. Föräldrar till barn i specialförskolan Clavis skriver tankar, frågor samt aktuella händelser i en dagbok som följer barnet mellan hem och förskola varje dag. Personalen träffar föräldrarna regelbundet för att utvärdera och planera insatser och verksamheten runt barnet. Fritidsenheten arbetar aktivt och medvetet för att öka barn och ungas inflytande. Arbetet med att fånga upp ungdomars åsikter och sedan ge dem feedback på förslag och genomförda aktiviteter följs upp dagligen. Samtliga mötesplatser och 2:a Hemmet har styrelser som är med och beslutar om aktiviteter, inköp och inredning. Ungdomsrådet Ung 127 har en nyvald styrelse och träffar regelbundet avdelningschef och enhetschef. För att fler ungdomar utanför styrelserna också ska kunna vara delaktiga har verksamheterna utvecklat metoder för inflytande inom olika aktivitetsgrupper. Fler verksamheter har fungerande stormöten. Juniorledare har blivit en framgångsrik metod inom fritidsenheten.

	Förskola och fritid ska samverka med olika verksamheter och särskilt stödja föräldrarollen när barn och unga behöver stödinsatser	2008-01-01	2014-12-31
--	---	------------	------------

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Period
----------------------	------------------	---------------	--------	--------

Kommentar: Förskolorna har en gemensam policy i arbetet med barn i behov av särskilt stöd och strävar efter att anpassa miljö samt arbetssätt till barns behov. Förskolan samverkar internt och externt i samarbete med föräldrar när barn eller familjer behöver stödinsatser. Handlingsplaner upprättas tillsammans med vårdnadshavare när verksamhetsstöd krävs. Förskolan stödjer föräldrarollen när barn behöver stödinsatser och erbjuder flera olika former av föräldrastöd i till exempel ABC och KOMET. Samverkan sker med stadsdelens verksamheter och stödresurser som BVC, socialtjänsten, logoped, talpedagog, förskolepsykolog, habilitering och samordnare för barn i behov av särskilt stöd. Under året har förskolornas samarbete med BVC ökat vilket resulterat i att barnen snabbare fått den hjälp de behöver. Samverkan sker även genom stadsdelens samverkansforum där frågor lyfts och planering sker mellan stadsdelens verksamheter. Specialförskolan Clavis är ett alternativ för föräldrar vars barn är i behov av särskilt stöd och har funktionshinder inom autism och utvecklingsförsening. Förskolan har stort fokus på samverkan och personalen samordnar och samverkar regelbundet med föräldrar och andra aktörer runt familjen. Förskolan samordnar möten med skola, LSS, socialtjänst, habilitering m.fl. och föräldrar erbjuds handledning av förskolans personal. Personalen är även delaktig i kurser tillsammans med föräldrar samt är ett aktivt stöd i kontakt med ex. skola och korttidsboenden. Samtliga anställda inom fritidsenheten är måna om att stödja barn och unga som behöver särskilda insatser. Genom regelbundna samtal om socialtjänstlagen och barns rätt har medvetenheten ökat. Om personal inom enheten får kännedom om att barn/ungdomar far illa eller riskerar att fara illa anmäls det till socialtjänsten eller polisen. Hittills i år har tre anmälningar lämnats in till socialtjänsten. I flera fall kan enheten konstatera att fritidens roll främst måste vara att stödja den utsatta ungdomen och inte föräldrarna. Fritidsenheten ingår även i olika samverkansforum för barn och ungdomar. En framgångsrik modell har varit Barn i riskzon (BIR). Fritidsenheten har även regelbundna möten med förskolan, öppna förskolorna, skolorna, fältenheten och Team 127.

-
- Barns och ungas familj och nätverk ska 2008-01-01 2012-12-31 tillvaratas i den individuella planeringen av stöd och insatser

Kommentar: Barns och ungas nätverk kartläggs i varje utredning och nätverket vägs in som en resurs vid planering av insatser. Inom familjevården övervägs alltid möjligheten till placering i nätverkshem. Vid uppföljningar inhämtas föräldrars och eventuella andra viktiga personers synpunkter kring barnets situation. I överväganden dokumenteras barnets familj och sociala relationer under en särskild rubrik i BBIC. Föräldrarna och barnens nätverk uppmärksammas som en viktig resurs i vården, i de fall det är möjligt. I sitt behandlingsarbete tillvaratar Team 127 de resurser som finns runt ungdomarna genom ett brett nätverk av kontakter med familj, släkt, polis, fritid. I fältverksamheten ingår kontakter med föräldrarna vars barn deltar i olika aktiviteter. För att stärka stödet till familjer kommer en fältassistent att utbildas i Komet - föräldraträningsprogram.

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Period
----------------------	------------------	---------------	--------	--------

 Fritidsenheten har ett strukturerat genusarbete där alla barn och unga kan utveckla sin unika identitet och intressen

2012-01-01 2014-12-31

Kommentar: Fritidsenheten har utvecklat metoder kring strukturerat genusarbete som tillvaratar individens egen identitetsutveckling. Viktiga förutsättningar för detta är fortbildning för personalen. Enheten har nu en plan för fortbildning kring genusmedvetenhet i det vardagliga arbetet. Resultaten följs upp i enhetens databas R4. Resultatet visar att det har blivit en ökad bredd i aktiviteter och mer kreativa miljöer i verksamheten som stimulerar individens intressen istället för traditionella könsmonster.

NÄMNDMAL:

Stadsdelsnämnden arbetar aktivt för att nyrekrytering till missbruk ska minska

 Uppfylls helt

Preventionssamordnaren ansvarar för utvecklingen av det långsiktiga preventiva arbetet i stadsdelens olika verksamheter. Åtgärder som ska bidra till minskad konsumtion av alkohol och narkotika är folköls- och tobakstillsynen och arbete mot langning. Tre tillsynsbesök har genomförts under perioden.

Fältverksamheten arbetar drog- och brottsförebyggande bland annat inom ramen för mentorsprogrammet. Målet är att öka antalet unga som anammar en restriktiv attityd till våld, tobak och droger. Mentorerna och tolv sommarjobbare har fått utbildning för att hålla i workshops mot droger och narkotika. Resultatet kommer senare att utvärderas. Fältassistenterna har under året arbetat med utvecklingen av mentorsprogrammet och genomfört utbildningar om teambildning, samlevnadsfrågor, projektplanering, personlig utveckling och ledarskap. De särskilda pengarna för insatser mot cannabisbruket har bland annat använts för att förstärka verksamheten med mentorsprogrammet, 127 sommarfestival, informationsblad till föräldrar och fokusgrupper i år 9.

I verksamheterna för barn och unga används standardiserade intervjumetoder, där problemområden som alkohol och narkotika identifieras liksom speciella frågeformulär för att tidigt fastställa skadligt drickande. Minderåriga som påträffats alkohol- eller drogpåverkade har kallats till socialtjänsten för samtal tillsammans med föräldrar. Unga som anmälts misstänkta för narkotikabrott har handlagts utan dröjsmål i Utredningscentrum för unga lagöverträdare.

Fritidsenheten och öppna förskolan har fortsatt arbetet med att ta fram en tobakspolicy som ska gälla för barn, unga och föräldrar i verksamheterna. Minskat tobaksbruk är en framgångsmodell för att också minska narkotikabruket.

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Prognos hel- år	Årsmål	Period
----------------------	------------------	--------------------	--------	--------

Andel unga som kom-

100 % 2012

mit på kallelse efter att

◇ ha påträffats alkohol-
eller drogpåverkad

● Uppfylls helt

Kommentar: Tre ungdomar har anmälts, varav två kommit till samtal hos socialtjänsten efter att ha omhändertagits alkohol- eller drogpåverkad (maj- augusti).

Andel vuxna som har

100 % 2012

kallats på besök till

socialtjänsten efter att

◇ ha omhändertagits
alkohol- eller drogpå-

verkade

● Uppfylls helt

Kommentar: Mottagningsenheten kallar alla under 25 år två gånger. Personer över 25 år informeras per brev om att de är välkomna att kontakta socialtjänsten om de vill söka råd och stöd utifrån den inkomna anmälan. Under perioden maj - augusti har 19 personer omhändertagits enligt LOB och anmälan inkommit till socialtjänsten, varav sex kommit för samtal.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
----------------------	------------	-----------	-----------

Minderårig som påträffats alkohol- eller 2011-01-01 2012-12-31

▶ drogpåverkad ska tillsammans med
vårdnadshavare kallas till samtal med
socialtjänsten inom två dygn

Kommentar: Mottagningsenheten kallar alla unga som anmälts till socialtjänsten efter att ha påträffats alkohol- eller drogpåverkade. Under hela året har det rört sig om 14 ungdomar, varav elva kommit för samtal.

NÄMNDMÅL:

Stadsdelsnämnden arbetar för att trygga och säkra de äldres livssituation.

● Uppfylls helt

Stadsdelen förväntas uppnå målet. Förvaltningen har under perioden erbjudit vaktmästarservice, heminstruktör för syn- och hörselskadade, anhörigstöd samt information och vägledning på det öppna aktivitetscentret Eken. På Sätra vård- och omsorgsboende har de boende fått riskbedömningar

kring fall, nutrition och trycksår. Äldreomsorgen har träffat en grupp äldre och inventerat behovet av hälsofrämjande aktiviteter för äldre.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 För boende inom förvaltningens vård- och omsorgsboenden som är identifierade som riskpatienter för fall, undernäring och trycksår ska en vårdplan upprättas, om möjligt, i samråd med den boende	2012-01-01	2014-12-31	

Kommentar: Aktuell vårdplan finns på samtliga boende där risk finns för fall, undernäring och trycksår.

 Riskbedömningar för fall, undernäring och trycksår genomförs för alla boende inom förvaltningens vård- och omsorgsboenden inom 14 dagar efter inflyttning.	2011-01-01	2014-12-31	
--	------------	------------	--

Kommentar: Alla som flyttat in under perioden har erbjudits en riskbedömning av nutrition, fallrisk och trycksår inom 14 dagar.

 Stadsdelsnämnden arbetar med sociala och förebyggande insatser för äldre personer.	2012-01-01	2014-12-31	
--	------------	------------	--

Kommentar: Stadsdelen har Ekens öppna aktivitetscenter som vänder sig till alla äldre i stadsdelen. Anhörigstödaren vägleder och stöttar anhängvårdare och guidar de till rätt hjälp. Äldreomsorgen har påbörjat ett arbete med att fråga de äldre i stadsdelen vad de har för önskan om aktiviteter och förebyggande insatser. Särskilda satsningar planeras för att öka hälsofrämjande aktiviteter. Personalen på Eken diskuterar och fångar upp de trygghetsfrågor som kommer upp då man har sina caféer. Frågorna förs sedan till bland annat förvaltningen och hyresvärden.

NÄMNDMÅL:

Stadsdelsnämnden arbetar med förebyggande och tidiga insatser för barn och unga för att trygga en positiv social utveckling

 Uppfylls helt

Fältverksamheten arbetar uppsökande och förebyggande med ungdomar ur ett generellt hälsofrämjande perspektiv både på individ- och gruppnivå. Fältassistenter och fritidsverksamheten har ett gemensamt uppdrag att samverka i det förebyggande arbetet för stadsdelens ungdomar. Ungdomsmottagningens uppgift är bland annat att främja ungdomars hälsa avseende identitet och samlevnad, stärka deras utveckling och att förebygga psykisk och social ohälsa. Ung-

domsmottagningen har fått HBT-certifiering, som bland annat innebär en fördjupning av HBT-kompetensen.

Arbets sättet som kallas "Barn i riskzon", startade i Bredäng och har nu utökats även till skolor i Skärholmen. Arbetsformen är ett samarbete mellan skola, socialtjänst, polis, fritid och föräldrar. Avsikten är att vända en negativ utveckling när det gäller ett barn eller en ungdom, som skolan känner oro för. Arbetet i Bredäng kommer att utvärderas under hösten. Unga som misstänks för brott har kallats till socialtjänsten tillsammans med vårdnadshavare så snart anmälan inkommit.

För att utveckla och strukturera arbets sätt har socialtjänsten startat ett relationsvårdsteam, som ska arbeta med insatser för människor som drabbats av våld i nära relationer. Särskilt samarbete ska ske med projektet "Våldsutsatta barn - samverkan inom socialtjänsten".

Representanter för socialtjänst, förskola och fritid har bildat en styrgrupp för föräldrastöd. Föräldraträffar och föräldrastödsutbildning har erbjudits till föräldrar med barn i åldern 3 – 12 år. En föräldraguide är under utarbetande. Guiden ska skickas till alla föräldrar med barn upp till 16 år med information om vilket utbud av aktiviteter som finns för barn och unga och vilket stöd man kan få som föräldrar i olika sammanhang. Staden gör en stor satsning genom att i brev skicka ut erbjudande om olika former av föräldrastöd till alla föräldrar med barn 3-12 år. I stadsdelen ser vi över möjligheterna att även erbjuda stöd till tonårsföräldrar.

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Period
Andel klasser år 7 och 9 i högstadiet och år 1 i gymnasiet som får information om ungdomsmottagningens verksamhet/sex och samlevnad			100 %	2012
 Uppfylls helt				

Kommentar: Ungdomsmottagningen har tagit emot alla klasser i år 7 i högstadiet, liksom förberedelseklasser för flyktingungdomar och högstadiegrupper för funktionshindrade. UM har också arbetat med skolklasser för rörelsehindrade på Riksgymnasiet och Österholmsskolan.

Andel unga som kommit till samtal på kallelse från socialtjänsten efter underrättelse från polisen om misstänkt förstagångsbrott (24 timmars-regeln)	100 %	100 %	90 %	Tertial 2 2012
--	-------	-------	------	----------------

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Ärsmål	Period
----------------------	------------------	------------------	--------	--------

Kommentar:

Unga under 15 år som anmälts misstänkta för sitt första brott har tillsammans med vårdnadshavare kallats till samtal hos socialtjänsten. Under perioden har det rört sig om tio unga, alla har kommit för samtal.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
----------------------	------------	-----------	-----------

 Barn och unga som grips eller omhändertas misstänkta för sitt första brott ska tillsammans med vårdnadshavare inom ett dygn från polisens underrättelse kallas till samtal hos socialtjänsten	2008-01-01	2012-12-31	
---	------------	------------	--

Kommentar: Mottagningsgruppen kallar alla under 15 år som har gripits misstänkta för brott. Samtal sker tillsammans med vårdnadshavare och polis.

 Stadsdelsförvaltningen ska erbjuda stöd och hjälp till vuxna och barn, som är utsatta för våld eller hot om våld inom familjen	2008-01-01	2012-12-31	
---	------------	------------	--

Kommentar: Våld är ofta ett inslag i problembilden i familjer. Ett stort antal av anmälningarna rör våld mot kvinnor och barn, 40 % av samtliga inledda utredningar hittills under året (jämfört med 45 % under samma period 2011). Utredning inleds alltid då barn varit utsatta för våld eller bevittnat våld. Behövande kvinnor erbjuds skyddat boende eller andra alternativa lösningar till exempel i ett skyddande nätverk. Av de unga som aktualiseras hos Team 127 har merparten varit inblandade i någon form av våld. Teamet kartlägger våldet och anpassar behandlingen utifrån vad den unge behöver träna och vad de vuxna kan bidra med i form av stöd. Stadsdelen har startat ett Relationsvåldsteam, som ska arbeta med insatser för människor som utsatts för våld i nära relationer, men också för att ge stöd till den som utfört våldet. I Athena samarbetar flera stadsdelar för kvinnor som utsatts för våld – 14 kvinnor från Skärholmen har fått hjälp av kvinnostödare under perioden. Riskbedömningar görs alltid i ärenden, där det förekommer våld eller hot om våld. Vid behov har erbjudits skyddat boende eller andra alternativa lösningar. För föräldrar, som anmälts med anledning av misstänkt våld mot barnet, har socialtjänsten tagit fram en särskild arbetsmodell. Behandlare från Framnäsgruppen AB kan snabbt sätta igång ett arbete med föräldrarna. Insatsen omfattar fem samtal och behandlar teman som alternativa uppfostringsmetoder och hur våldsutsatta barn påverkas. Målsättningen är att våldet ska upphöra mot barnet och att hjälpa föräldrar att hitta metoder för att hantera frustration och ilska, så att det inte urartar till våld. Stadsdelen har ett handlingsprogram mot familjerelaterat våld. Avsikten med programmet är att socialtjänst och polis ska kunna agera snabbare och att den som misstänker våld i hemmet ska våga anmäla. Det finns även en lokal handlingsplan för kvinnofrid och en handlingsplan mot hedersrelaterat våld och förtryck.

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Period
----------------------	------------------	------------------	--------	--------

- Stadsdelen erbjuder föräldrastöd i olika former 2012-01-01 2014-12-31

Kommentar: Förskolorna erbjuder föräldrastöd genom föräldraaktiv inskolning, utvecklingssamtal och föräldraträffar där man tillsammans tar upp olika ämnen som berör familjer. Det dagliga mötet med vårdnadshavare och barn har fått en högre prioritet, där bemötande och förhållningssätt ständigt diskuteras och personalen kan stödja föräldrarna. För familjer som behöver mer stöd finns föräldrautbildningarna Komet och ABC att söka i stadsdelen. Inom avdelningen finns förskolepsykolog, talpedagog och samordnare för barn i behov av särskilt stöd till hjälp för barn, personal och föräldrar. Vid behov informeras föräldrar om var de kan söka ytterligare stöd av annan profession. Specialförskolan Clavis personal träffar föräldrarna regelbundet för dialog runt barnet, föräldrarollen, förskolans verksamhet med mera. Fritidsenheten medverkar vid de flesta större arrangemang som genomförs inom stadsdelen och kan på så sätt marknadsföra sin verksamheter och nå ut till allt fler föräldrar. Parkleken Vårgården fyllde i somras en viktig roll som samlingsplats över generationerna i samband med visningarna i EM-tältet, fram tills det blev inbrott. Allt fler föräldrar berättar att fritidsenheten är ett viktigt stöd för dem i deras föräldraroll. De känner sig trygga då deras barn och ungdomar besöker enhetens verksamheter. Fritidsenheten har även bra kännedom om de kanaler som stadsdelen kan erbjuda föräldrar som vill ha ett djupare stöd.

- Varje förskola bjuder in till minst två föräldraträffar per år enligt "Vägledande samspel" nivå ett 2011-01-01 2014-12-31

Kommentar: Förskolorna har under perioden erbjudit föräldraträffar enligt "Vägledande samspel" med fokus på delaktighet, inflytande och föräldrarollen. På några förskolor har föräldraträffar varit planerade men inte genomförts på grund av att endast en förälder varit anmäld.

NÄMNDMAL:

Stadsdelsnämnden har en boendekedja för personer som bor i försökslägenhet - från hemlöshet till eget kontrakt

- Uppfylls helt

Socialtjänsten har samordnade insatser för individen för att denne successivt ska kunna klara ett eget boende. Vi erbjuder tränings- och försöksboende för vuxna och ungdomar. Boendestöd innebär socialt och pedagogiskt stöd, som anpassas till varje individ utifrån en handlingsplan. Socialpsykiatrien erbjuder även boendestöd för personer som har egen lägenhet. Avsikten är att brukarna ska få större kunskap om hur samhället fungerar och därmed kunna delta och påverka sitt liv och sin omgivning. Brukarna får även stöd att klara eget boende utan störning och betala hyran i tid. De kan även få stöd för att kunna behålla sin bostad. Hyresrådgivaren arbetar uppsökande för att förhindra onödiga vräkningar.

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Prognos hel- år	Årsmål	Period
 Andel personer som efter avslutad budget- och skuldrådgivning är nöjda och anser att de har kontroll över sin ekonomi.	83,33 %	75 %	75 %	Tertial 2 2012

Kommentar: Från och med maj används en enkät från konsumentverket för att mäta nöjdheten. Under perioden januari - augusti har 60 ärenden avslutats. De flesta har varit nöjda med insatsen. Vissa har dock varit missnöjda med att de inte fått skuldsanering och vissa har påtalat den långa kötiden. I dagsläget står 23 personer i kö för att få budget- och skuldrådgivning.

Av 35 enkäter som skickades ut i slutet av juni svarade sex personer. Av dessa sex var fem personer mycket nöjda med bemötande och den hjälp/stöd de hade fått. En person var mindre nöjd. Resterande 25 avslutade ärenden ska få enkäten hemskickad under september månad. Indikatorn visar i tertial 2 resultat av de sex enkäter som besvarats. Budget- och skuldrådgivaren ska per telefon under hösten kontakta alla som fått enkäten för att få in fler svar så att indikatorn kan besvaras mer rättvisande.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 I samspel med fastighetsägarna utvecklar stadsdelsnämnden arbetssätt som motverkar hemlöshet	2008-01-01	2012-12-31	

Kommentar: Stadsdelens hyresrådgivare och boendestödjarna arbetar i nära samarbete med fastighetsägare och andra samarbetspartners. På detta sätt ökar möjligheterna till tidiga åtgärder och förebyggande insatser för att förhindra att hemlöshet uppstår.

 Stadsdelsnämnden ska kontakta alla personer där hyresvärden meddelat hyresskuld	2011-01-01	2012-12-31	
---	------------	------------	--

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Prognos hel- år	Årsmål	Period
----------------------	------------------	--------------------	--------	--------

Kommentar: Stadsdelens hyresrådgivare kontaktar och erbjuder hjälp till personer, där det inkommit information om hyresskuld. Antalet inkomna hyresskulder till hyresrådgivningen under perioden januari - augusti var 164, varav 92 avsåg ensamhushåll och 72 barnfamiljer.

Under samma period inkom elva meddelande om avhysning, två av dessa meddelanden avsåg samma ärende där hyresgästen beviljades uppskov, för att sedan få ett nytt meddelande om avhysning. Åtta meddelanden gällde ensamhushåll och tre gällde barnfamiljer.

Tre avhysningar verkställdes:

- Ensamhushåll, interimistiskt beslut hade fattats där den ena parten inte har rätt till lägenheten till dess att bodelningen är klar.
- Ensamhushåll, förverkad bostadsrätt på grund av störningar, kontakt etablerad men bostadsrättsinnehavaren avböjt stöd från socialtjänsten.
- Barnfamilj, uppsagd i hyresnämnden på grund av sena betalningar och hyresskuld, hyresgästen yrkade på korttidskontrakt men hovrätten yrkade på att kontraktet ska upphöra, kontakt etablerad.

Datum för två avhysningar är utsatta i vecka 35:

- Ensamhushåll, hyresskuld och olovlig andrahandsuthyrning till barnfamilj som har kontakt med hyresrådgivningen, treskodom i Tingsrätt.
- Barnfamilj, hyresskuld, uppges kunna reglera skuld på egen hand, kontakt med bekant

NÄMNDMÅL:

Stadsdelsnämnden skapar förutsättningar för ökad självständighet och delaktighet och tar hänsyn till brukarnas egna önskemål

Uppfylls helt

Stadsdelsförvaltningen förväntas nå målet. Enheterna inom äldreomsorgen arbetar efter äldreomsorgens värdegrund och enligt de nationella riktlinjerna för vård- och omsorg för personer med demenssjukdom. LSS-bostäder och Assistansenheten har haft möten om hur man ska kunna göra så brukarna blir mer och mer självständiga i enighet med LSS.

Socialpsykiatrienheten har fortsatt att arbeta för att uppnå en helhetssyn på människan. Information inhämtas om den enskildes bakgrund för att öka förståelsen för brukaren och arbetar utifrån det behov, som föranledde den enskildes kontakt med enheten. Alla beslut följs upp och staden mäter brukarens nöjdhet med insatserna genom den centrala brukarundersökningen. Strukturerad samverkan finns med psykiatriens öppenvård för att utifrån brukarens behov uppnå bästa möjliga resultat.

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Prognos hel-år	Årsmål	Period
Andel aktuella genomförandeplaner för utförare i egen regi inom omsorgen om äldre och stöd till personer med funktionsnedsättning (myndighetsutövning) Uppfylls helt			75 %	2012

Kommentar: Indikatorn mäts under maj och december och resultatet redovisas i verksamhetsberättelsen. Vi kommer i år att mäta andelen genomförandeplaner i den kommunala verksamheten.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Alla brukare inom omsorgen om äldre och stöd till personer med funktionsnedsättning ska ha en aktuell genomförandeplan. En plan upprättas alltid vid ny beställning och följs upp minst en gång per år (utförare)	2011-01-01	2014-12-31	
Kommentar: Enhetscheferna har fortsatt arbetet med att säkerställa att genomförandeplaner tas fram tillsammans med varje individ. Samordnaren för sociala system har under perioden fortsatt sitt arbete med att vara ute på enheterna och ha personliga genomgångar med den personal som ännu inte behärskar systemen för dokumentation. Genomgångarna har handlat om allt från att starta datorn och komma i gång och skriva till att samtala om vad en genomförandeplan ska innehålla. Insatsen har varit mycket uppskattad och kommer att pågå framöver eftersom det successivt byts ut personal i verksamheten.			
Avdelningen ökar antalet avtalsuppföljningar där kontroll av genomförandeplan ingår också.	2012-04-24	2013-12-31	
Beställarenheten bjuder in externa utförare för information och diskussion i nätverksträffar	2012-04-24	2013-12-31	

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:
2.4 Stockholms stad som arbetsgivare ska erbjuda spännande och utmanande arbeten

Uppfylls helt

Förvaltningen har haft fortsatt fokus på tydliga förväntningar, länkandet, målstyrning, ledarskap, medarbetarskap och förbättringsarbete på alla nivåer.

Sjukfrånvaron har fortsatt att minska även under denna period, med ett utfall på 5,8 % att jämföra med utfallet i verksamhetsberättelsen 2011 då sjuktalet låg på 5,9 %. Stadsdelen fortsätter att uppmuntra hälsofrämjande aktiviteter av olika slag. Exempelvis tillämpar vi friskvårdstimme, erbjuder bra rabatt på gymkort och har olika friskvårdsaktiviteter i stadsdelen.

Stadsdelen har påbörjat insatser för att skapa förutsättningar för medarbetare att öka sin arbetstid till heltid när intresse och möjlighet finns. Kartläggning av personer som önskar ökad arbetstid är genomförd, och erbjudanden till de som är ofrivilligt deltidsanställda har gått ut och kommer att gå ut under hösten.

Vi arbetar vidare mot att utveckla medarbetarnas delaktighet i enheternas arbete med verksamhetsplanering och uppföljning. Alla medarbetare har medarbetarsamtal vid årets början, som har koppling till mål, indikatorer och aktiviteter i verksamhetsplanen. Medarbetarsamtalet mynnar ut i en individuell utvecklingsplan som ska fungera som ett styrdokument för medarbetaren under året.

Vi har utbildat medarbetarna på arbetsplatsträffar i modellen för lönesättning för att tydliggöra kopplingen mellan mål, prestation och lön. Inom alla verksamhetsområden pågår ständigt kompetensutveckling med utgångspunkt i verksamhetens nutida och framtida behov. Vi erbjuder chefer möjlighet till stöd och utveckling i sitt ledarskap. Bland annat erbjuds föreläsningar, möjlighet till coachning och chefsforumet "Profet i eget land" där chefer ges möjlighet att presentera goda exempel och utbyta erfarenheter med varandra. Skärholmen ställer tydliga krav på sina chefer och ledarskapet följs bland annat upp med hjälp av resultat från medarbetarenkäten. Skärholmens värdegrund och vision 2030 genomsyrar alla verksamheter. I det dagliga arbetet diskuteras kontinuerligt organisation, arbetssätt, god etik måluppfyllelse och behov av förändringar på kort eller lång sikt. Skärholmen har en rekryteringsguide som understryker vikten av en kompetensbaserad rekrytering.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
☐ Aktivt Medskapandeindex				fastställs 2012	2012

Kommentar: Indikatoren finns med i medarbetarenkäten 2012, årsmål är ännu inte fastställt av KF.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Andel medarbetare på deltid som erbjuds heltid Uppfylls helt Kommentar: Arbetet för att möjliggöra fler heltidsanställningar inom förvaltningens enheter har påbörjats. Den inventering som gjorts bland samtliga deltidsanställda har visat att 64 medarbetare är intresserade av en heltidsanställning, och är således idag ofrivilligt deltidsanställda. Vi räknar med att årsmålet ska uppnås.			5 %	75 %	2012
Chefer och ledare ställer tydliga krav på sina medarbetare Uppfylls helt Kommentar: Stadsdelen lägger fokus på tydlig organisation, förväntningar, ledarskap, medarbetskap och medarbetaransvar. Medarbetare engageras i verksamhetsplanering och uppföljning. Stadsdelen har en tydlig process för medarbetarsamtal och lönekriterier och medarbetare har individuella utvecklingsplaner. Chefer får stöd och utveckling i sitt ledarskap via exempelvis coachning och andra utvecklingsåtgärder.			91 %	80 %	2012
Medarbetare vet vad som förväntas av dem i deras arbete Uppfylls helt Kommentar: Medarbetare är delaktiga i verksamhetsplanering och uppföljning. Cheferna har genomtänkta och väl förberedda medarbetarsamtal med sina medarbetare som resulterar i individuella utvecklingsplaner. Detta arbetssätt ger goda förutsättningar för medarbetarna att känna till de förväntningar som finns på dem i deras arbete.			92 %	80 %	2012
 Sjukfrånvaro (alla nämnder/bolag) Kommentar: Utfallet är 5,8 % jämfört med utfallet i verksamhetsberättelsen 2011, 5,9 %. Vi har således en minskning av sjukfrånvarotalet med 0,1 procentenheter hittills under året. För att lyckas med att sänka sjuktalet ytterligare avser stadsdelen att intensifiera insatserna för tidiga åtgärder vid sjukskrivningar som sträcker sig längre än 14 dagar.	5,8 %	5,7 %	5,7 %	4,5 %	Tertial 2 2012

NÄMNDMÅL:
Hälsan ökar och sjukfrånvaron minskar.

Uppfylls delvis

Stadsdelens fokus på hälsa och minskad sjukfrånvaro kan även under denna period avläsas i lägre sjuktal. Utfallet är 5,8 %, jämfört med utfallet i verksamhetsberättelsen 2011, 5,9 %.

Sjukfrånvaron mellan 15-90 dagar har under de senaste åren legat relativt konstant (i intervallet 1,1–1,5 %). Periodens utfall ligger på 1,2 % vilket innebär att vi riskerar att inte nå vårt årsmål på 0,9 %. Vår prognos är 1,1 % med förhoppning att vår rutin för tidiga insatser som vi kommer att uppdatera och lägga fokus på under hösten, ska ge positiva effekter.

Åtgärder som genomförts är bland annat samtal med chef och medarbetare vid upprepade frånvaro, chefskontakt med HR vid korttidsfrånvaro vid fler än fyra tillfällen eller efter 14 dagars sammanhängande frånvaro, systematiskt arbete med stadens rehabiliteringsprocess, som stadsdelen även kompletterat med en förvaltningsintern rutin, samt regelbunden kontakt med försäkringskassan och med Previa. Ytterligare exempel på insatser är hälsofrämjande aktiviteter genom möjlighet till friskvårdstimme, rabatter på gymkort och gemensamma fritidsaktiviteter utanför arbetstiden. Att aktivt tillämpa Skärholmens värdegrund har utgjort en viktig del i förvaltningens hälsoarbete.

Vi har även haft fortsatt fokus i arbetet med att öka medarbetarnas delaktighet i arbetet och i verksamhetsmål. Förvaltningens arbete med att utveckla och stärka ledarskapet, liksom insatser för ökad delaktighet och värdegrundsarbetet utgör även viktiga medel för att minska sjukfrånvaron. Detta har skett bland annat genom HR:s deltagande vid enheternas arbetsplatsträffar under temat; "Medarbetarsamtal - tydligare koppling mål, prestation och lön". Cheferna arbetar även aktivt med att involvera medarbetare i verksamhetsplanering och uppföljning.

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Prognos hel- år	Årsmål	Period
 Andel korttidssjukfrånvaro	2,94 %	3 %	3 %	Tertial 2 2012

Kommentar: Korttidssjukfrånvaron ligger på en något lägre nivå (2,94 %), jämfört med samma period föregående år (3,02 %). Vi bedömer att våra rutiner för tidiga insatser vid sjukfrånvaro har, och kommer att ge fortsatta positiva effekter. Vår prognos är därför att vi kommer att kunna nå vårt årsmål.

 Andel långtidssjukfrånvaro	1,91 %	1,8 %	1,8 %	Tertial 2 2012
--	--------	-------	-------	-------------------

Kommentar: Utfallet 1,91 % innebär en minskning av frånvaron jämfört med motsvarande period 2011 (2,09 %). Förvaltningen fortsätter arbetet med att minska sjukfrånvaron genom chefers aktiva insatser, med hjälp av HR-specialister och resurser från Previa.

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Prognos hel- år	Årsmål	Period
 Andel sjukfrånvaro mellan 15-90 dagar	1,2 %	1,1 %	0,9 %	Tertial 2 2012

Kommentar: Jämfört med motsvarande period föregående år har sjuktalet minskat från 1,37 % till 1,2 %. En minskning som är positiv. Vår bedömning är ändå att det kan bli svårt att uppnå årsmålet därför har vi ändrat vår prognos till 1,1. Sjukfrånvaron mellan 15-90 dagar har under de senaste åren legat relativt konstant (i intervallet 1,1 % - 1,5 %). Vår förhoppning är att vår rutin för tidiga insatser vid sjukfrånvaro även i fortsättningen ska ge positiva effekter. HR kommer under hösten också att intensifiera samarbetet med försäkringskassan för att skapa en effektivare process där försäkringskassan kopplas in ännu tidigare vid sjukfrånvaro.

 Frisknärvaro	94,3 %	2012
 Uppfylls helt		

Kommentar: Skärholmen har ett uttalat hälsofokus. Förvaltningen arbetar aktivt för att skapa hälsosamma arbetsplatser. Vår utgångspunkt är att medarbetare som mår bra, trivs och är engagerade i arbetet bättre bidrar till att målen i verksamheten kan uppnås. Vi har också fokus på delaktighet i arbetet och i verksamhetens målsättningar, till exempel är medarbetarna aktivt involverade i arbetet med verksamhetsplanerna. Skärholmens värdegrund är väl känd bland våra medarbetare och bidrar till att vi har ett positivt arbetsklimat på våra arbetsplatser. Att stimulera till friskvård och insatser för att minska sjukfrånvaron ska ytterligare bidra till att öka frisknärvaron.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Möjlighet till friskvård erbjuds medarbetare	2008-01-01	2014-12-31	

Kommentar: Alla medarbetare erbjuds friskvårdsaktiviteter samt friskvårdstimme om arbetet så tillåter. Medarbetare har möjlighet att köpa rabatterade gymkort till förmånligt pris. Gemensamma friskvårdsaktiviteter genomförs regelbundet på enheterna. Stadsdelen uppmuntrar deltagande i lopp och tävlingar och erbjuder subventionerade anmälningavgifter. Egna förslag uppmuntras och stöts i möjligaste mån som till exempel lunchpromenader.

 Regelbundna uppföljningar av sjukfrånvaron vid varje enhet	2008-01-01	2014-12-31	
--	------------	------------	--

Kommentar: Varje månad följer enheterna upp sjukfrånvaron och arbetar kontinuerligt med rehabiliteringsåtgärder. Varje chef ansvarar för uppföljning av återkommande korttidsfrånvaro, enligt den rutin som är framtagna i stadsdelen. Samtal genomförs med medarbetaren tillsammans med chef, och vid behov med HR. Samtalet kompletteras vid behov med medicinskt utlåtande från Previa och ibland med möte tillsammans med försäkringskassan.

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Prognos hel- år	Årsmål	Period
----------------------	------------------	--------------------	--------	--------

- Alla enheter ska arbeta med förbättringsåtgärder utifrån resultat från medarbetarundersökningen. Åtgärderna ska följas upp systematiskt.

Kommentar: Genomförandet av handlingsplanerna på enheterna kommer att följas upp. Den förvaltningsövergripande åtgärd, chefscoachning, som beslutades om efter resultaten har påbörjats och kommer att avslutas under hösten.

- Tidiga och systematiska insatser vid korttidsfrånvaro.

Kommentar: Förvaltningen har en rutin för tidiga insatser vid sjukfrånvaro som innebär att chefen alltid ska kontakta HR för vidare utredning och bedömning när medarbetarens frånvaro överstiger fyra ggr på sex månader eller är längre än 14 dagar. Efter samråd med HR tar därefter chefen ställning till åtgärd. Lisa självservice har en funktion som skickar en signal till cheferna när sjukfrånvaron överstiger denna gräns. Uppföljning av sjukfrånvarostatistik sker även månadsvis med samtliga budgetansvariga chefer.

NÄMNDMÅL:

Medarbetare och chefer stöds i att utveckla sin kompetens utifrån verksamhetens behov

- Uppfylls helt

Under årets första kvartal genomfördes medarbetarsamtal i Skärholmen. I stadsdelen ställs krav på att alla medarbetare ska ha en skriftlig individuell utvecklingsplan. HR har besökt arbetsplatsträffar och pratat under temat "Medarbetarsamtal - Tydligare koppling mellan prestation och lön", i syfte att öka medarbetarnas förståelse för kopplingen mellan arbetsinsats, lön och verksamhetens mål. Under året genomför HR fyra utbildningstillfällen i arbetsrätt i stadsdelens ledningsgrupper, första och andra tillfället hölls under våren. Stadsdelen fortsätter med seminarier, "Profet i eget land", träffar och inspirationsmöten för både chefer och specialister. Inom stadsdelens avdelningar pågår flera utvecklingsinsatser. Förskolan fortsätter att satsa på vidareutbildning av medarbetare till förskollärare och genomför också en praktisk IT och media-kompetens (PIM) för sina medarbetare. Avdelningen Äldre och funktionshinder är med i projektet Arbetsam för att fortbilda medarbetaren i svenska och i omvårdnadskunskap. Medarbetarna på avdelningen för funktionshinder har deltagit i ett brett utbud av fortbildning och inspirationsföreläsningar genom det EU-finansierade projektet Carpe. Inom socialtjänsten prioriteras kompetensutveckling inom evidens- och kunskapsbaserade metoder.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
----------------------	------------	-----------	-----------

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Individuella utvecklingsplaner ska säkerställa att medarbetarnas kompetens underhålls och utvecklas. Vid medarbetarsamtalen ska en plan tas fram som är kopplad till verksamhetens mål. Kommentar: Medarbetarsamtalen genomfördes under årets första kvartal och i samband med dessa upprättade chef tillsammans med medarbetare en individuell utvecklingsplan som används som styrdokument för medarbetaren. Planen följs upp vid nästa medarbetarsamtal 2013. Under hösten kommer HR att göra en uppföljning av hur individuella utvecklingsplaner har använts i verksamheterna för att ytterligare kunna stödja och utveckla arbetssättet.	2008-01-01	2014-12-31	
Alla medarbetare ska få en genomgång av lönekriterierna och löneprocessen av sin chef. Kommentar: Under året har HR besökt cirka 75 % av stadsdelens enheter vid arbetsplatsträffar för genomgång av lönekriterier, medarbetarsamtal och kopplingen mellan mål, prestation och lön. HR kommer att fortsätta att erbjuda genomgång under resten av 2012.	2011-01-01	2012-12-31	

NÄMNDMÅL:

Verksamheterna utvecklas i samklang med vår värdegrund och vision 2030

Uppfylls helt

Verksamheterna arbetar utifrån Vision 2030 och Skärholmens värdegrund. Dialog mellan brukare, medborgare, medarbetare och politikerna sker vid informationsnämnder, utskott och stadsdelens olika råd. I det dagliga arbetet diskuteras kontinuerligt organisation, arbetssätt, god etik, måluppfyllelse samt behov av förändringar på kort eller på längre sikt. Medborgarna har möjlighet att lämna förslag, klagomål och synpunkter som kan leda till direkta förändringar i verksamheten. Vi verkar för mångfald vid rekrytering, vilket poängteras i Skärholmens nya rekryteringsguide.

I det dagliga arbetet inom socialtjänsten diskuteras bemötande av klienter och samarbetspartners kontinuerligt. Alla enheter inom äldreomsorgen arbetar med äldreförvaltningens värdegrund, Skärholmens värdegrund och de nationella riktlinjerna för vård av personer med demenssjukdom. De boende på LSS-bostäder har ett centralt boenderåd för att påverka sin vardag. Utifrån förskolans läroplan samt de politiska uppdragen utvecklas verksamheten kontinuerligt av personal, barn och föräldrar tillsammans.

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Prognos hel- år	Årsmål	Period
----------------------	------------------	--------------------	--------	--------

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Prognos hel- år	Årsmål	Period
----------------------	------------------	--------------------	--------	--------

Andel medarbetare som anser att värdegrunden har betydelse för brukarna på deras arbetsplats			90 %	2012
 Uppfylls helt				

Kommentar: Stadsdelen förväntas uppfylla målet. Skärholmens värdegrund är väl förankrad och synlig i verksamheterna. En välkänd och förankrad värdegrund som bidrar till ett gott arbetsklimat skapar också goda förutsättningar för en bra service till brukarna.

Andel medarbetare som uppfattar att värdegrunden har betydelse för arbetsklimatet			80 %	2012
 Uppfylls helt				

Kommentar: Stadsdelen förväntas uppfylla målet. Skärholmens värdegrund är väl förankrad och synlig i verksamheterna. En välkänd och förankrad värdegrund bidrar till ett gott arbetsklimat.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
----------------------	------------	-----------	-----------

Skärholmen ska revidera rekryteringsprocessen för att säkerställa att processen är kompetensbaserad och att diskriminering inte förekommer	2008-01-01	2014-12-31	
			

Kommentar: Stadsdelen har en rekryteringsguide för att underlätta rekryteringsarbetet för cheferna. I guiden beskrivs de steg som chefen ska genomföra i rekryteringsarbetet och hur rekryteringsverktyget Jobb i stan ska användas. HR har även tagit fram dokument som stöd för att göra en behovsanalys och kravprofil, för att säkerställa att processen blir kompetensbaserad. HR har också utbildat cheferna i dessa verktyg. HR har påbörjat arbetet med en intervjumall med kompetensbaserade frågor som chefer ska kunna använda vid intervjuer.

Vi ska skapa medvetenhet och delaktighet bland medarbetarna om vårt värdegrundsarbete och vision 2030. Skärholmens värdegrund ska förankras i organisationen så att alla känner till innehållet.	2011-01-01	2014-12-31	
			

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Prognos hel- år	Årsmål	Period
----------------------	------------------	--------------------	--------	--------

Kommentar: Vid nyanställning introduceras personalen i Skärholmens värdegrund och Vision 2030 i syfte att skapa medvetenhet och delaktighet. I det dagliga arbetet diskuteras kontinuerligt organisation, arbetssätt, god etik, måluppfyllelse samt behov av förändringar på kort eller på längre sikt. Vi tar ansvar för varandra och vårt arbete, så att ett gemensamt och öppet synsätt i arbetsgruppen främjar ett gott etiskt förhållningssätt till brukarna och skapar en god arbetsmiljö.

KF:s INRIKTNINGSMÅL 3:**3. Stadens verksamheter ska vara kostnadseffektiva**

Förvaltningen uppfyller delvis inriktningsmålet eftersom vi för närvarande inte kan redovisa ett balanserat resultat utan visar ett underskott om 8,9 mnkr i prognosen. Verksamheterna visar olika resultat, negativa avvikelser mot budget finns inom individ- och familjeomsorg samt äldreomsorg. Förskola och arbetsmarknadsåtgärder visar positivt resultat mot budget.

Äldreomsorgens underskott finns inom beställarenheten med anledning av ökade behov i förhållande till budgeten och inom individ- och familjeomsorg inom placering av barn och unga.

Ekonomiskt bistånd visar ett förbättrat resultat delvis på grund av budgetjusteringen i T1 delvis på grund av minskade antal bidragshushåll.

Vi begär budgetjusteringar och tillägg med 5,7 mnkr, varav 1,1 mnkr för räntor och avskrivningar och 2,0 mnkr för Sättra naturreservat och 2,6 mnkr för ytterligare driftkostnader.

Med anledning av att stadsdelsförvaltningen uppvisar ett underskott har stadsdelens ledningsgrupp fattat beslut om att återhållsamhet gäller för alla. Alla verksamheter har och har haft i uppdrag att föreslå konkreta budgethållningsåtgärder för att få budgeten i balans.

Målet att alla verksamheter staden finansierar ska vara effektiva uppfylls helt.

Uppföljning av ekonomi och verksamhet sker regelbundet månadsvis. Kvalitetsdialoger på tre nivåer förs i hela förvaltningen, där syftet är att säkerställa att vi når våra mål, utveckla kvaliteten och effektiviteten i vår verksamhet samt skapa delaktighet. Förändrade behov hos brukare och medborgare möts med effektiviseringar och samordning.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:**3.1 Budgeten ska vara i balans**

Uppfylls delvis

Med beräknade justeringar för prestationer om 10,5 mnkr visar prognosen först på ett underskott om -13 mnkr. Begärda budgetjusteringar om 3,1 mnkr minskar detta till -9,9 mnkr före resultatfond. Resultatfonden från 2011 har ett överskott om 5,6 mnkr och till år 2013 beräknas ett överskott om 4,6 mnkr att överföras, vilket påverkar årets resultat med 1,0 mnkr. Efter detta återstår ett underskott om -8,9 mnkr, varav omstrukturering av lokaler utgör 7,0 mnkr och resterande underskott på 1,9 mnkr återfinns under verksamheterna. Omstrukturering av lokaler är dock en extraordinär kostnad som härrör sig endast till året 2012 och leder till betydligt lägre hyres- och administrativa kostnader för förvaltningen. Verksamheterna visar olika resultat. Merparten av underskott finns inom individ- och familjeomsorgen samt äldreomsorgen och överskott inom förskolan och arbetsmarknadsåtgärder. Förvaltningen ansöker om budgetjusteringar med 1,1 mnkr för avskrivningar och internränta, vilket har medräknats i resultatet och 2,0 mnkr för skötselåtgärder i Sätterskogens naturreservat.

Vidare ansöker vi om 0,4 mnkr för IT-satsningar i förskolan och 2,2 mnkr för åtgärder för hemlösa.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Nämndens budget-följsamhet efter resultatöverföringar (alla nämnder)	100,94 %		100 %	100 %	Tertial 2 2012
 Nämndens budget-följsamhet före resultatöverföringar (alla nämnder)	101 %		100 %	100 %	Tertial 2 2012
 Nämndens prognossäkerhet T2 (alla nämnder)				+/- 1 %	2012

NÄMNDMÅL:

Skärholmens budget ska vara i balans

Uppfylls delvis

Nämndmålet uppfylls delvis, verksamheternas medvetandegrad om budgethållning är hög men förvaltningens budget är inte i balans. Cheferna följer upp budgeten månadsvis med budgetcontroller och vidtar åtgärder om avvikelser förväntas. I alla sammanhang har vi ett ekonomiskt synsätt och krav på kvalitet för att erbjuda medborgarna "rätt insats till rätt pris". Vi kan se att budgeterade medel inte kommer att räcka för att täcka kostnaderna 2012 och vi har en prognos om -8,9 mkr i underskott, där merparten utgörs av extraordinära kostnader i samband med flytten till förvaltningsgemensamt kontor. Tillsammans med att verka för effektiviseringar söker vi ytterligare medel med 5,7 mkr. Med anledning av att stadsdelsförvaltningen uppvisar ett underskott har stadsdelens ledningsgrupp fattat beslut om att återhållsamhet gäller för alla. Till exempel när planeringsdagar ska genomföras hyrs inga dyra lokaler utan vi försöker i första hand hitta lokaler inom staden. Alla verksamheter har och har haft i uppdrag att föreslå konkreta budgethållningsåtgärder för att få budgeten i balans.

Individ- och familjeomsorgen försöker att involvera landstinget och hitta lösningar för samfinansiering av vårdinsatser. Då det är möjligt erbjuds insatser i mindre kostsamma, öppnare former. Det planerade nya boendet för socialt utsatta förväntas sänka boendekostnaderna på försörjningsstöd och placeringskostnader för barn och unga. Inom socialpsykiatriens utförardel finns ett påbörjat effektiviseringsarbete. Ekonomiskt bistånd i samarbete med arbetsförmedlingen har erbjudit flera försörjningsstödstagare offentligt skyddat arbete vilket har minskat det ekonomiska biståndet. Enheten har dragit ner på inköp av externa arbetsträningsplatser, istället har arbetsträning och arbetsprövning erbjudits genom ett EU-projekt och egen arbetssökarverksamhet.

Beställarenheten för äldreomsorg och stöd till personer med funktionshinder går igenom alla ärenden på ärendedragningar för att säkerställa att varje insats är korrekt bedömd.

Organisationsförändringar inom äldreomsorgen har möjliggjort effektivare resursanvändning. Hemtjänsten har förändrat sin organisation för ledning och Sättra vård- och omsorgsboende har omvandlat en avdelning från platser för personer med demenssjukdom till platser för personer med kognitiv svikt. Förskola och fritid arbetar på flera olika sätt för att ha en budget i balans. Förskolorna anpassar varje månad verksamhet och personalresurser efter antalet inskrivna barn och marknadsför sig till föräldrar genom bland annat informationsbroschyrer. Vi är förutseende i vår förskoleplanering och klarar därmed barnomsorgsgarantin. Fritidsenheten anpassar verksamheten utifrån ungdomarnas behov. Resurser och kompetens används effektivt. Kostnader i samband med förberedelse för upphandling ger dock ett underskott.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Budget, sjukfrånvaro och åtaganden följs upp varje månad med närmaste chef. Arbetet sker i dialog med medarbetarna vid arbetsplatsträffar	2008-01-01	2014-01-31	
 Dialogmöten om kvalitet och budget sker tre gånger per år med alla medarbetare på alla nivåer	2008-01-01	2014-01-31	

Uppföljning av driftbudget

Ram

Budgetram för Skärholmens stadsdelsnämnd är 949,2 mnkr.

Prognos

Med beräknade justeringar för prestationer om 10,5 mnkr och budgetjustering om 3,1 mnkr visar prognosen ett underskott om -9,9 mnkr före resultatfond. Resultatfonden från 2011 har ett överskott om 5,6 mkr och till år 2013 beräknas ett överskott om 4,6 mnkr att överföras vilket påverkar årets resultat med 1,0 mnkr. Efter detta blir resultatet -8,9 mnkr. Största avvikelserna mot budget finns inom äldreomsorg (-6,8 mkr), individ- och familjeomsorg (-9,4 mkr), ekonomiskt bistånd (-0,1 mkr). Störst överskott visar arbetsmarknadsåtgärder (+3,2 mkr), förskoleverksamhet (+2,5 mkr) och gemensam administration (+1,4 mkr). Övriga verksamheter balanserar i stort sett varandra. Förvaltningens buffert 6,0 mkr tas helt i anspråk av kostnader i samband med omstrukturering av lokaler.

Jämförelse mot föregående prognos

I månadsrapporten för juli redovisades 8 mkr. Det har dock visat sig att kostnaderna för ombyggnad i samband med flytten till förvaltningsgemensamma lokaler blivit högre och därmed en försämrad prognos med 0,9 mnkr

i tertialrapport 2. Utfallet för äldreomsorg har försämrats något medan ekonomiskt bistånd och förskolan har ett förbättrat resultat mot juliprognosen.

Individ- och familjeomsorg

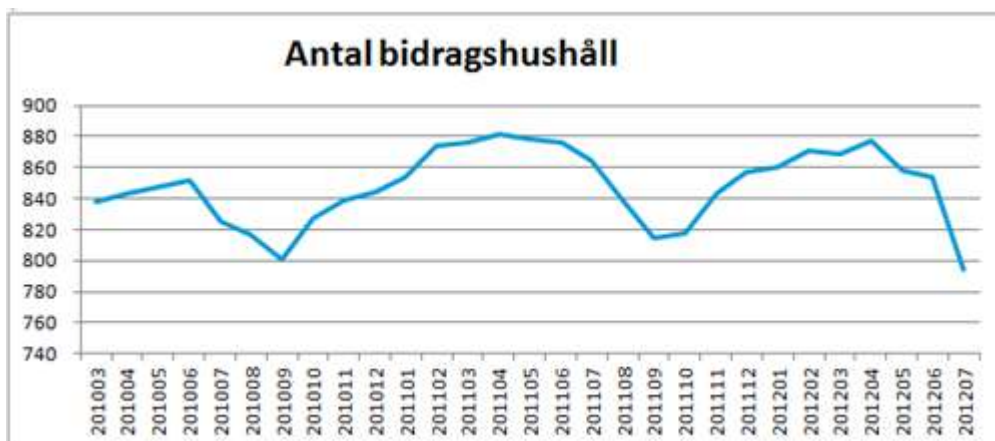
För barn och unga räknar vi med ett underskott om -8,6 mnkr, vilket är 0,8 mnkr lägre än förra prognosen. Några dyra ärenden avslutades, eller beslutades nya mer kostnadseffektiva insatser för. Kostnaden för § 12- och HVB-vård samt för familjevård är fortfarande högre än förra året.

Stadsdelen har haft höga kostnader för ungdomar som ofta har en kombinerad problematik och är i behov av insatser från både socialtjänst och psykiatri. Vi försöker involvera landstinget och hitta lösningar för samfinansiering, men det har varit svårt att nå fram till överenskommelser. Då det varit möjligt har insatser erbjudits i mindre kostsamma, öppnare former. Anmälningar som rör våld mot kvinnor och barn är fortsatt högt och har varit den vanligaste enskilda utredningsorsaken, 42 % av samtliga inledda utredningar. För att utveckla och strukturera arbetssätt har socialtjänsten nyligen startat ett relationsvårdsteam. Insatser för barn och unga bedrivs utifrån evidens- och kunskapsbaserade metoder. I behandling och insatser är målsättningen att stärka de resurser som finns i familj och nätverk. Inriktningen är att hitta hållbara lösningar i öppenvård och att öka insatserna för barn och unga i deras närmiljö. De flesta öppenvårdsinsatser för barn, unga och deras familjer har genomförts av stadsdelens egna behandlingsenheter - Team 127 och boendestöd. Framnäsgruppen AB har utfört familjebehandling på stadsdelsnämndens uppdrag.

Enligt stadsdelsnämndens beslut planerar socialtjänsten att starta ett nytt boende för socialt utsatta. Målet är att kunna ge tryggt boende med stöd vid behov till personer som saknar bostad. Insatsen förväntas sänka boendekostnaderna på försörjningsstöd och placeringskostnader för barn och unga. Socialpsykiatrien redovisar ett underskott om -0,8 mnkr vilket är 0,2 mnkr lägre än förra prognosen. Underskottet beror på ökade vårdkostnader för nya placeringar i gruppboende och HVB-boende. För att få balanserat resultat för utförardelen har vi sett över kostnadsbilden och påbörjat ett effektiviseringsarbete. Vuxenvården har en budget i balans. Det nya ramavtalet för vuxenvården började gälla i år, vilket resulterar att vårdkostnaderna ökar med cirka 10 %. Vi har och har haft några ärenden inom LVM vilket ökade vårdkostnaderna under året.

Ekonomiskt bistånd och arbetsmarknadsåtgärder

Arbetsmarknadsåtgärder redovisar ett överskott om +3,2 mnkr, vilket utgör en reserv för ökade kostnader för ekonomiskt bistånd och barn- och ungdomsvård. Ekonomiskt bistånd räknar med ett budgetunderskott om -0,1 mnkr. Det består av ökade kostnader om 1,7 mnkr samt förväntade ökade intäkter om 0,9 mnkr och överskott inom handläggningen av ekonomiskt bistånd om +0,7 mnkr. Underskottet har minskat delvis på grund budgetjusteringen i tertialrapport 1 om 1,6 mnkr och delvis att antal bidragshushåll har minskat.

En inventering av alla sökandes behov av insatser har gjorts i syfte av att erbjuda lämpliga aktiviteter. För att stärka stödet till handläggarna har ytterligare en biträdande enhetschef anställts. En betryggande handledning med månadsuppföljningar stärker processen så att fler personer får arbete och klarar sin egen försörjning. I samarbete med arbetsförmedlingen har vi erbjudit flera försörjningsstödstagare offentligt skyddat arbete vilket har minskat ekonomiska biståndet. Som en besparingsåtgärd har enheten dragit ner på inköp av externa arbetsträningsplatser. Istället har arbetsträning och arbetsprövning erbjudits genom ett EU-projekt som stadsdelen medfinansierar och genom stadsdelens egna arbetssökarverksamheter. I ett av EU-projekten har 35 personer ökat sin aktivitetsgrad från 0 till 35,6 % på mindre än ett halvår efter i genomsnitt elva års arbetslöshet

Verksamheten har haft höga boendekostnader för bidragstagare utan hem.

Sänkningar av boendekostnaderna beräknas genom stadsdelens sociala projekt i Sättra Gård. Uppstartskostnader för den nya verksamheten beräknas uppgå till ca 1,2 mnkr i år och ca 1 mnkr 2013. För dessa kostnader söker stadsdelen medel ur projektpengar för att motverka hemlösheten. Den nya verksamheten kan minska kostnaderna för boende, ungdomsplaceringar och försörjningsstöd med ca 2 mnkr/år. Genom det sociala projektet i Sättra Gård kan personer bli anställda i arbetsmarknadsprogram som husvärdar.

I stadens budget 2012 beslutades att stadsdelsförvaltningarna och Jobbtorgen i samverkan ska utveckla arbetsmarknadsinsatser och ta fram utrednings- och bedömningsinstrument. Stadsdelsförvaltningen deltar i en testfas under tiden maj-september.

Introduktion av nyanlända flyktingar

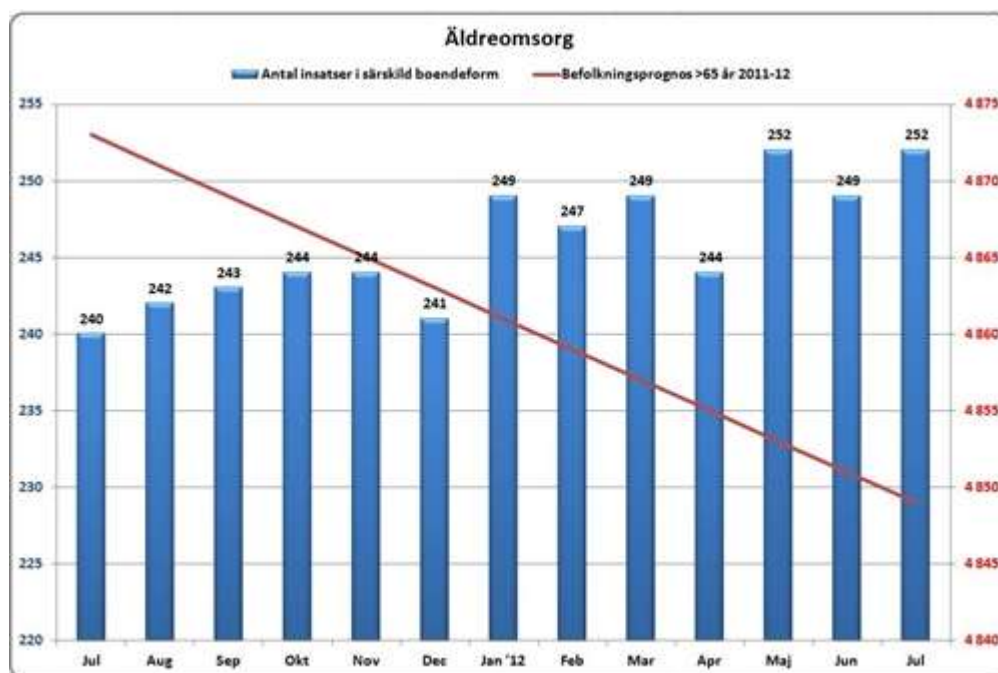
Ekonomi är i balans mot budget. I samband med tertialrapport 2 återlämnar vi 0,7 mnkr från budgeten på grund av prestationsförändringar. Stadsdelen har inga personer kvar som uppbär introduktionsersättning.

Äldreomsorg

Verksamheten prognostiserar ett underskott om -6,8 mnkr före resultatfond vilket är en försämring med 2,0 mnkr mot tidigare prognos. Det återfinns inom

beställarenheten med anledning av ökade behov i förhållande till budget. Budgetramen har höjts med 2,7 % för 2012 medan ersättningsnivåer inom hemtjänst och vård- och omsorgsboende har höjts med 5,50 % respektive 3,97 % vilket innebär en real budgetminskning motsvarande cirka 5 mnkr.

Inom vård- och omsorgsboende uppgick antal ärenden till 252 i juli, för samma period föregående år var antalet 240. Även antal insatser inom ordinärt boende har ökat till 830, mot 821 för samma period. Den tilldelade budgetramen har inte givit full kompensation för indexuppräknings och dessutom har behoven ökat.

Utförare inom äldreomsorg redovisar sammantaget in budget i balans. Kostnader för anslagsfinansierade lokaler uppgår till 6,1 mnkr netto vilket avser Sättra vård- och omsorgsboende. Resultatfonden visar ett oförändrat resultat.

Fritidsverksamhet

Verksamheten redovisar ett underskott om -0,6 mnkr. Det beror på kostnader för upphandling, ökade lokalkostnader samt ökade kostnader för kulturevenemang inom stadsdelen.

Förvaltningsgemensam administration

För förvaltningsadministrationen prognostiserar vi ett överskott om +1,4 mnkr. Överskottet återfinns inom personalkostnader (vakanta tjänster) och diverse intäkter.

Stadsmiljö

För skötsel av park- och barmark inom stadsmiljöverksamheten räknar vi med ett överskott om +0,6 mnkr, delvis på grund av lägre kostnader för vinterväghållning. Stadsdelen har fått tillbaka pengar för vite på grund av bristfälligt vin-

terunderhåll och vi beräknar även att nästa vintersäsong har lägre kostnad enligt det nya avtalet. Vi har fått budgetjustering om 2 mnkr för skötselåtgärder i Sätmaskogens naturreservat. Syftet är att slyröja och friställa ekomiljöer i naturreservatet. Förvaltningen ansöker om ytterligare 2 miljoner för kompletterande skötselåtgärder i Sätmaskogens naturreservat. Syftet är dels att lägga nytt underlag på motionsspåren samt jämna till och dränera underlaget på strandbaden. Stränderna behöver även kompletterande sand. Åtgärderna syftar till att göra naturområdet mer attraktivt och tillgängligt.

Enligt nuvarande budget visar vi underskott på avskrivningar och intern ränta för parkinvesteringar, kallade publika fastigheter. Dessa begär förvaltningen budgetjustering för, 1,0 mnkr för avskrivningar och 0,1 mnkr för internränta, sammanlagt 1,1 mnkr. Orsaken till detta är att under december och januari har vi aktiverat flera stora anläggningstillgångar som till exempel parken Ängen och upprustningen av Sätmaskadet, vilka är inte medräknade i budgeten.

Förskola

Förskoleverksamheten visar ett överskott mot budget om +2,5 mnkr efter resultatdispositioner vilket är bättre än förra månaden. Barnomsorg på obekväma arbetstid redovisar ett överskott beroende på att efterfrågan har minskat under 2012. Även övriga förskolekonton redovisar positivt resultat. Antalet inskrivna barn har ökat mot budgeten och vi räknar med prestationsförändringar om 0,9 mnkr. Barnomsorgsgarantin uppfylls vilket ger ett tillskott om 1,4 mnkr i budgeten.

Stöd och service till personer med funktionsnedsättning

Verksamheten prognostiserar sammantaget ett överskott om +1,3 mnkr vid årets slut, inkluderat beräknade nettobudgettillägg om 8,9 mnkr för nya brukare och särskild redovisning för några LSS-insatser. Utförarenheterna inom funktionsnedsättning redovisar ett samlat överskott om +0,4 mnkr. För beställarenheten inom funktionsnedsättning beräknas ett överskott om +0,9 mnkr.

Övrigt

Förvaltningen har reserverat medel om 6 mnkr i en buffert för oförutsedda utgifter. Medlet använde i år för omstrukturering av administrativa lokaler vilket kostar 7 mnkr. Detta är dock en extraordinär kostnad som härrör sig endast till året 2012. Under augusti flyttade förvaltningens administrativa verksamhet och myndighetsutövning ihop i samma byggnad. Under de närmaste tre åren beräknas hyreskostnaderna bli 5,4 mnkr lägre enligt det nya avtalet. Vi räknar också med samordningsvinster för det administrativa arbetet, till exempel reception. Omstrukturering av lokalerna på Bodholmsplan har blivit mer kostsamma än beräknad på grund av ombyggnation av lokaler för mötesrum, utökad säkerhet och anpassning av IT-nätverk.

Resultatenheter

Från år 2011 har resultatenheterna med sig överskott som kan användas i verksamheten under 2012. Detta gäller förskolorna (+5,3 mnkr) samt äldreomsorgen (+0,3 mnkr), totalt överfört resultat +5,6 mnkr.

Beräkningen inför vilket resultat som resultatenheterna kommer att föra med sig till 2013 visar i denna prognos totalt ett överskott om +4,6 mnkr (+4,3 mnkr avser förskolor, +0,3 mnkr avser äldreomsorg). Tillsammans ger resultatöverföringen +1,0 mnkr i denna prognos.

Investeringar

Investeringar i parker och grönområden

Förvaltningen har fått utökad investeringsbudget i tertialrapport 1 om 4 mnkr för tillgänglighetsåtgärder. Under 2012 planerar vi att använda hela budgeten om 7 mnkr för parkinvesteringar och 4 mnkr för tillgänglighet.

Investeringar av inventarier

Vi räknar med att använda hela budgeten om 4,2 mnkr. Förvaltningen har köpt en fordongasbil och en elbil under året.

Omslutningsförändringar

Inga omslutningsförändringar.

Budgetjusteringar

Vi söker budgetjusteringar med sammanlagt 3,1 mnkr.

För avskrivningar och internränta söker vi budgettillägg med 1,1 mnkr (ingår i prognosen). Orsaken är att under december och januari har vi aktiverat flera stora anläggningstillgångar, till exempel parken Ängen och upprustningen av Sättrabadet. Från och med januari ska stadsdelsnämnden svara för avskrivning och internränta för dem. Stadsdelsnämnden har inte erhållit budgetmedel för ovanstående. Förvaltningen ansöker vidare om budgetjustering med 2,0 mnkr för skötselåtgärder i Sättraskogens naturreservat. Syftet är dels att lägga nytt underlag på motionsspåren samt jämna till och dränera underlaget på strandbadet. Stränderna behöver även kompletterande sand. Åtgärderna syftar till att göra naturområdet mer attraktivt och tillgängligt. Skötselåtgärderna påbörjas omgående om medel tilldelas för den. Utöver dessa budgetjusteringar ansöker vi om 2,6 mnkr. Vi söker 0,4 mkr till nyetablering av infrastruktur för snabb nätverksaccess i förskolorna för initiala kostnader under 2012. Genom utbyggnad av trådlösa nätuppkopplingar i förskolorna har en utveckling av IT möjliggjorts för barn och personal. Bärbara datorer används i dokumentation av verksamheten. Under 2012 har en satsning gjorts på att ge alla förskolor i Skärholmen tillgång till en snabb nätverksaccess som är användbar i verksamheterna. Som ett led i detta har trådlösa accesspunkter installerats på varje förskola. I början av 2012 hade 16 av 33 förskolor och öppna förskolor inte fiberuppkoppling, där snabb nätverksaccess hade beställts under 2011 men med kraftigt försenade leveranser

Ur stadens medel söker vi 2,2 mnkr för hemlöshetsprojekt, inrättade av ett boende på Sättra gård. Genom detta sociala projekt beräknar vi sänkningar av boendekostnaderna, ungdomsplaceringar och försörjningsstöd med cirka 2 mnkr/år. Uppstartskostnader för den nya verksamheten beräknas uppgå till 1,2 mnkr i år och 1,0 mnkr 2013.

Medel för lokaländamål

Vi ansöker inte om nya medel i tertialrapport 2 för utbyggnad av förskolelokaler.

Analys av balansräkning

Kundfordringar (konto 15xx)

Kundfordringarna har ökat från 6,3 mkr 2011 till 6,7 mkr. Förändringen är störst på stadsinterna fordringar.

Momskonton (konto 16xx)

Vid årsbokslut regleras momsen mot finansförvaltningen så att momsfordran blir nollställd. Fordran vid tertialbokslutet är 30,0 mkr. Jämfört med tertialbokslutet år 2011 är fordran 2,0 mkr högre.

Fordringar hos staten (konto 1651)

Fordran har minskat med -14,2 mkr jämfört med tertialbokslut 2011 och uppgår nu till 57 280 kr. Minskningen beror på att hanteringen av stadens kommunövergripande statsbidrag överfördes till Arbetsmarknadsförvaltningen fr.o.m. den 1 januari i år.

Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter (konto 17xx)

Förutbetalda kostnader, främst avseende hyror och övriga interimsfordringar, har ökat med 3,5 mkr till 14,6 mkr. Ökningen beror främst på att SLK i år debiterade IT-kostnader för hela året redan i januari. Kostnaderna har periodiserats över hela året.

Förskottskassa (konto 191x)

Stadsdelsnämndens förskottskassa uppgår till 400 000 kr.

Kontot 1911 skall endast uppta summan av utlämnade underförskottskassor.

Det finns 30 st. utlämnade underförskottskassor på sammanlagt 89 000 kr. Antal förskottskassor har minskat med 4 st. jämfört med tertialbokslut 2011.

Leverantörsskulder (konto 25xx)

Leverantörsskulden uppgår till 25,7 mkr vid tertialbokslutet vilket är 0,5 mkr högre än föregående år.

Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter (konto 29xx)

Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter har ökat med 2,8 mkr. Förändringen är störst på upplupna kostnader mot externa leverantörer.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:
3.2 Alla verksamheter staden finansierar ska vara effektiva

Uppfylls helt

Vi uppfyller målen med effektivitet, men inte årsmålet för indikatorn kvalitetsutmärkelse på grund av att en enhet som skulle tävlat har valt att delta vid senare tillfälle, i samband med omorganisation vid chefsbyte.

Under året samlokaliserar förvaltningen administrativa och myndighetsutövande verksamheter. Det förväntas ge minskade kostnader för lokaler och samordningsvinster för personal. Flytten medför dock initiala obudgeterade kostnader 2012 för bland annat ombyggnation och flyttkostnader, vilket delvis täcks av den avsatta bufferten.

Vi strävar efter en platt organisation med tydliga ansvarsområden för en effektiv styrning och ledning. Uppföljning av ekonomi, kvalitet och statistik sker kontinuerligt för att säkerställa att tillgängliga resurser används effektivt och möter medborgarnas förändrade behov. Dialogmöten hålls där samtliga verksamheter deltar för erfarenhetsutbyten och lärande av varandra. Verksamheterna utvecklas kontinuerligt i enlighet med omvärlden och samverkar. Vi räknar med att administrationens andel av budgeten håller sig inom beslutat mål.

Vi strävar efter att nyttja resurserna effektivt i verksamheterna och tar vara på andras goda erfarenheter, samarbetar och bildar kompetenscentrum med andra stadsdelar. Goda exempel beskriver vi under rubriken Övrigt.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Administrationens andel av de totala kostnaderna (alla nämnder)			3,4 %	minska	2012
 Uppfylls helt					

Kommentar: Vi räknar med att uppnå årsmålet.

Antal tävlande i kvalitetsutmärkelsen (alla nämnder)			3 st	tas fram av nämnden	2012
 Uppfylls inte					

Kommentar: I verksamhetsplanen har tre enheter planerat att tävla i kvalitetsutmärkelsen. På grund av organisatoriska förändringar väljer en enhet att senarelägga sin anmälan och därför uppfylls inte årsmålet.

NÄMNDMÅL:**Stadsdelsnämndens resurser utnyttjas effektivt för medborgare och brukare**

Uppfylls helt

Samtliga verksamheter inom Skärholmens stadsdelsförvaltning har genomgång av ekonomin varje månad tillsammans med budgetcontroller. Ekonomi och resurser diskuteras på enheternas arbetsplatsträffar. Förvaltningen arbetar med att samlokalisera flera verksamheter och administration. Vi arbetar för att hitta externa finansiella parter till projekt i stadsdelen, tar till vara andras goda erfarenheter, samarbetar och bildar kompetenscentrum med andra stadsdelar. Cheferna vikarierar för varandra vid frånvaro.

I socialtjänsten är utgångspunkten att insatser ska bedrivas utifrån evidensbaserat socialt arbete och i behandling används behandlingsmodeller som har stöd i forskning. Behandling och insatser för barn och unga genomförs till stor del av stadsdelens egna öppenvårdsresurser som ungdomsteamet Team 127, träningslägenheter med boendestöd och Framnäs AB som utför behandling i närmiljön på stadsdelsnämndens uppdrag. I varje ärende finns målet med insatsen formulerad i en genomförandeplan. Måluppfyllelse granskas och följs upp. Inom socialpsykiatri finns behov av att samordna vårdplaner med landstinget i ärenden, där det krävs ett tätare samarbete. Vi samverkar mellan enheterna i förvaltningen för att hitta gemensamma lösningar och för att dra nytta av varandras kompetens och resurser på ett effektivt sätt.

Förskolan effektiviserar verksamheten genom att bland annat samordna personal och lokaler under sommar- och juledigheter. Förskolan informerar föräldrar om resurser som finns att tillgå i stadsdelen genom förskolornas hemsidor.

Synpunkter och klagomål

Klagomål bidrar till verksamhetsutveckling. Klagomålshanteringens gång är att varje klagomål oavsett källbärare, e-post, skriftligt, annat registreras/ diaries av registrator. Klagomålet skickas omgående till ansvarig avdelningschef för bedömning/åtgärd. Registrator gör utdrag till förvaltningsledningen/ förvaltningsledningsmöte en gång per månad där respektive klagomåls status fastställs. Detta för att säkerställa att klagomål inte glöms bort. Är ärendet åtgärdat och klart skrivs detta in i ärendehanteringssystemet. Begreppet åtgärdat innebär i det här sammanhanget att en återkoppling till brukaren/medborgaren som framfört synpunkten/klagomålet skett där det är möjligt (vissa klagomål är anonyma) Den avdelning som "äger" klagomålet utför återkopplingen för att direkt kunna svara på eventuella följdfrågor eller annat som brukaren/ medborgaren vill ha hjälp med. I bilagan för synpunkter och klagomål beskriver förvaltningen inkomna ärenden och åtgärder.

Övrigt

Goda exempel

Förvaltningen har under sommaren tillsammans med idrottsförvaltningen genomfört en satsning för att öka simkunskaperna på Sättrastrandsbadet, för både barn och vuxna. Bland annat erbjöds utbildningen "Bli vän med vatten", livräddning samt hjärt- och lungräddning.

Förvaltningen har till exempel tillsammans med Skärholmens fastighetsägare och trafikkontoret startat ett projekt som kallas Walk 127. Ungdomar från föreningen "Lika till lika" har anlitats för att göra tillsynsvandringar i Vårberg och Skärholmen.

Förvaltningen har tillgänglighetsanpassat Sättrastrandsbadet. En ramp och badbrygga har anlagts och vägarna fram till dessa har tillgänglighetsanpassats. Ett tillgängligt utegym har byggts och belysning dragits fram. Nya parkeringsplatser som är tillgängliga för personer med funktionsnedsättning har anlagts i närheten av badrampen. Den befintliga lekplatsen har tillgänglighetsanpassats.

Den 8 september genomförs för andra året Skärholmsdagen tillsammans med föreningslivet och andra aktörer i stadsdelen.

Inom avdelningen för äldre och funktionshindrade har arbetet med att handleda medarbetarna i social dokumentation gett resultat. Medarbetarna har fått konkret och praktisk hjälp med hur man startar en dator, använder sig av de program som finns för social dokumentation och även fått stöd i hur man skriver en genomförandeplan och social journal. Det har visat sig att den här handfasta handledningen lett till ökad och förbättrad dokumentation på alla enheter.

Den kommunala hemtjänsten har fördubblat antalet kunder som önskar matlåda. Den upphandling som är genomförd har ökat kvaliteten på matlådorna och har fått fler äldre att välja det alternativet. Detta utgör ett gott exempel i och mer att fler äldre fått tillgång till god och näringsriktig mat.

Ungdomsfestivalen "127 sommarfestival" som anordnades av fritidsenheten och fältverksamheten, samt lägerveckorna för ungdomar var mycket uppskattade och lyckade aktiviteter under sommaren.

Stadsdelens förskolor och skolor har gemensamt utarbetat "Röda tråden", som är skriftliga rutiner för övergången mellan förskola och skola som alla följer. Dels finns en övergripande nätverksgrupp för hela stadsdelen och dels lokala nätverksgrupper. Föräldrar har i brukarundersökningen svarat att de är mycket nöjda med skolövergången. Detta har särskilt uppmärksammats av Skolinspektionen i deras inspektionsrapport.

Bilagor

- Bilaga 10 Kostnader och intäkter ub071a 2012 T2
- Bilaga 11 Avvikelseblankett, ekonomi, ubx61a 2012 T2 xls
- Bilaga 12 Sdn24 ekonomitabeller till T2 2012
- Bilaga 13 Sammanställning av inkomna synpunkter och klagomål 2012-T2
- Bilaga 14 Uppdaterad aktivitetsplan VP 2012
- Bilaga 15 Projektansökan om att motverka hemlöshet